

Drodzy czytelnicy

Tradycyjnie życzymy Wam, by nadchodzący rok
składał się tylko ze szczęśliwych chwil.
Niech te 365 dni złoży się na udany 2023 rok.

Wchodzimy w niego z nadzieją na zwycięski pokój dla Ukrainy,
na powstrzymanie inflacji w naszym kraju, na dalszy rozwój warmińsko-mazurskiego.

Życzymy Wam mocnego zdrowia i pogody ducha.
Niech spotka nas wszystkich jak najwięcej dobra.

Zarząd oraz zespół „Dziennika Elbląskiego”

**DZIENNIK
ELBLĄSKI**

**MARZYLI O KAPCIACH
I CIEPŁYM SWETRZE** \4

**ELBLĄSKI ROK 2022
W PIGUŁCE** \6-7

**JAK ELBLĄŻANIE SPĘDZĄ
SYLWESTRA?** \10

**SPORTOWY PLEBISCYT TRWA!
GŁOSUJEMY!** \24

OTO NASZE NOWOROCZNE GWIAZDECZKI!

PREZENTUJEMY FOTOGRAFIE DZIECI, KTÓRE ZDOBYŁY NAJWIĘCEJ
GŁOSÓW W ELBLĄGU, POWIECIE ELBLĄSKIM I BRANIEWSKIM
W KATEGORIACH DZIEWCZYNKA I CHŁOPIEC. \4

ISSN 0137-9127

9 770137 912156

5 2

ZOSTAŃ WOLONTARIUSZEM WOŚP

Już 29 stycznia do Elbląga zawita Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Jak co roku o tej porze trwa budowanie wielkoorkiestrowych zespołów, odpowiadających za zbiórkę funduszy. Zostań wolontariuszem i kwestuj w imieniu WOŚP!

Wniedzielę 29 stycznia po raz 31. zagra w Elblągu Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. W tym roku przyświeca jej hasło „Chcemy wygrać z sepsą! Gramy dla wszystkich — małych i dużych”. Sztab główny będzie mieścił się w Ratuszu Staromiejskim, a na Starym Mieście tradycyjnie już stanie scena główna.

— Tam będą koncerty, licytacje i całe centrum dowodzenia — informuje szef elbląskiego sztabu WOŚP, Adam Krause.

I dodaje: — Zapraszamy wszystkich ludzi dobrej woli do tego, aby zostali wolontariuszami — jeśli ktoś chciałby włączyć się w Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, to zachęcamy przede wszystkim do tego, aby w dniu finału kwestować na ulicach miasta.

Wolontariuszem można zostać na dwa sposoby: poprzez rekrutację w Sztabie lub rekrutację internetową. Za pierwszy z nich odpowiada Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu, znajdujące się przy ul. Zw.

Jaszczurczego 17 (p. 26, tel. 55 235 18 85). Wystarczy odwiedzić wskazany adres, zabierając ze sobą zdjęcie, dowód/legitymację oraz podając swoje dane kontaktowe. Osoby nieletnie powinny zgłosić się do Sztabu z opiekunem prawnym. Sztab jest dyspozycyjny od poniedziałku do piątku między 9:00 a 16:00.

Z kolei rekrutacja online jest najszybszą formą rejestracji. Wystarczy przejść na adres wosp.org.pl i wypełnić formularz zgłoszeniowy, posługując się numerem elbląskiego Sztabu – 6309.

Po wysłaniu zgłoszenia należy poczekać na odpowiedź Sztabu, który potwierdzi dane osobowe oraz nadanie numeru identyfikatora. Osoba niepełnoletnia nie może samodzielnie zarejestrować się jako wolontariusz. W tym wypadku opiekun musi założyć konto „Opiekuna wolontariusza”. Wolontariusz, który nie ukończył 16. roku życia, kwestuje w towarzystwie osoby pełnoletniej za zgodą Szefa Sztabu.

Rekrutacja wolontariuszy zakończy się 5 stycznia, zatem warto podjąć dobrą decyzję czym prędzej.

Każdy Wolontariusz ma trzy możliwości prowadzenia zbiórek: tradycyjnie do puszek, w Internecie za pomocą eSkarbonki lub łącząc te dwie formy — zbierać zarówno do tradycyjnej skarbonki, jak i do swojej eSkarbonki.

Celem kolejnej zbiórki WOŚP jest zakup sprzętu do szybkiej identyfikacji bakterii, którymi zakażenie może doprowadzić do sepsy. Jak informuje WOŚP, po raz pierwszy w historii Orkiestry zakupione urządzenia posłużą nieokreślonej grupie wiekowej pacjentów, ale wszystkim, którzy tego sprzętu będą potrzebować.

Za pieniądze zebrane podczas 31. finału WOŚP planuje zakupić urządzenia do identyfikacji mikroorganizmów metodą spektrometrii masowej typu Maldi TOF, analizatory do diagnostyki molekularnej typu multiplex PCR do identyfikacji mikroorganizmów wraz z oznaczeniem lekooporności, analizatory do wykrywania produktów amplifikacji bakterii, grzybów oraz określania me-

chanizmów oporności z zastosowaniem technologii rezonansu magnetycznego, zautomatyzowane systemy posiewów próbek mikrobiologicznych, systemy do automatycznego oznaczania lekowrażliwości metodą mikroozcińczeń i komory laminarne do laboratoriów mikrobiologicznych.

Dlaczego walka z sepsą? — Sepsa to zespół objawów wywołanych przez niekontrolowaną, gwałtowną reakcję organizmu na zakażenie. W przebiegu sepsy w ciągu kilku godzin może dojść do niewydolności wielonarządowej, wstrząsu i śmierci. Jak wynika z najnowszych badań, wskali globalnej sepsy jest przyczyną 20 proc. wszystkich zgonów. Według Światowej Organizacji Zdrowia w 2017 roku sepsa wystąpiła u 49 milionów ludzi na świecie, a 11 milionów zmarło z jej powodu. Prawie połowa zachorowań dotyczyła dzieci (około 20 milionów), a w populacji do piątego roku życia sepsa była przyczyną 2,9 miliona zgonów — wyjaśnia WOŚP.

EG

POGODA NA WEEKEND

PIĄTEK

Przelotne opady deszczu.

Temperatura maksymalna: 6°C
Temperatura minimalna: 2°C

SOBOTA

Przelotne opady deszczu.

W ciągu dnia:
Temperatura maksymalna: 11°C
Temperatura minimalna: 8°C

NIEDZIELA

Przelotne opady deszczu.

W ciągu dnia:
Temperatura maksymalna: 9°C
Temperatura minimalna: 6°C

W TYM WYDANIU MIĘDZY INNYMI:

- Prokurator przyjrzy się ogłoszeniom referendalnym **\3**
- W nowym roku prawo jazdy będzie droższe **\3**
- Marzyli o kapciach i ciepłym swetrze **\4**
- To będzie rok Mikołaja Kopernika! **\5**
- Elbląski rok 2022 w pigułce **\6-7**
- Co kryją zabytkowe zbiory? **\8-9**
- Program TV **\11-14**
- Jak elblążanie spędzą sylwestra? **\10**
- Przegląd nadchodzących wydarzeń, ogłoszenia **\18-20**
- Krzyżówka **\21**
- Nagradzamy sportowców! Głosowanie trwa **\24**

POSŁUGIWAŁ SIĘ „BRYTYJSKIM” PRAWEM JAZDY

To historia niemal jak ze znanego dowcipu, gdzie policjanci zatrzymują mężczyznę kierującego samochodem i proszą o prawo jazdy. Ten w przytaczanym kawale odpowiada pytaniem: a oddaliście?

Tym razem podobne pytanie do kierującego skierowali policjanci z Pasłęka, podczas kontroli fordka mondeo.

Sytuacja miała miejsce 25 grudnia, czyli w pierwszy dzień świąt.

— Za kierownicą auta siedział 56-letni mężczyzna. Poproszony o prawo jazdy pokazał funkcjonariuszom brytyjski dokument, wystawiony na swoje nazwisko. Jednak jak zauważyli policjanci, nie do końca zgadzała się szata graficzna z obowiązującą na brytyj-

Fot. Policja Bartoszyce

skim dokumencie — relacjonuje Krzysztof Nowacki, oficer prasowy KMP w Elblągu.

— Kontrolowany mężczyzna przyznał, że w 2004 roku zatrzymano mu prawo jazdy za jazdę pod wpływem alkoholu. 56-latek oświadczył również, że blankiet zdobył dzięki koledze, który skontaktował go z firmą „pomagającą” wyrabiać uprawnienia w Wielkiej Brytanii. Jak oświadczył, sam egzamin trwał zaledwie 15 minut, a po jego zdaniu otrzymał posiadany przy sobie dokument — przekazuje Krzysztof Nowacki.

Fordka mondeo, którym kierował mężczyzna, przekazano innej osobie, a jego zabrano do Komisariatu Policji w Pasłęku, gdzie przedstawiono mu zarzut z art. 270 Kodeksu Karnego. Mowa tu o posługiwaniu się sfałszowanym dokumentem. Dodatkowo 56-latek odpowie jeszcze za kierowanie pojazdem bez wymaganych uprawnień. Oprócz grzywny może mu grozić kara do 5 lat pozbawienia wolności.

EG

NIE WYRZUCAJ JEDZENIA PO ŚWIĘTACH. PRZYNIEŚ DO JADŁODZIELNI

Zdarza się, że po suto zastawionym stole podczas świąt zostało nam za dużo żywności. Nie wyrzucajmy jej do śmieci, tylko przekazać potrzebującym. Można to zrobić, korzystając z lodówek społecznych. Idea lodówki społecznej jest prosta. Każdy może zostawić w niej żywność lub skorzystać z zawartości lodówki. Rzecz w tym, aby nic się nie zmarnowało. Według statystyk w okolicach świąt marnujemy 2-3 razy więcej jedzenia niż w ciągu pozostałych dni w roku. — W naszych jadłodzielniach czekają puste pułki, do których z nadzieją zaglądają osoby w kryzysie bezdomności czy ubóstwa — apeluje Bank

Żywności w Elblągu. W Elblągu funkcjonują dwie jadłodzielnie: przy murze budynku przy ul. Stefczyka 7-8 oraz za drzwiami wejściowymi w budynku przy ul. Związku Jaszczurczego 17 (dawny hotelowiec). Jaką żywność można zostawiać w lodówce? Przede wszystkim taką, którą sami chcielibyśmy zjeść. Mogą to być produkty zapakowane, przed upływem przydatności do spożycia. Produkty domowe, jak sałatki, ciasta, zupy muszą być szczelnie zamknięte, opatrzone datą przygotowania i opisem. Warto mieć na uwadze zdrowie i godność drugiego człowieka.

RED.

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Kamila Kornacka
Ewelina Gulińska
Agata Tupaj
Jerzy Kuczyński
k.kornacka@dziennikelblaski.pl
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
a.tupaj@dziennikelblaski.pl
j.kuczynski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

PROKURATOR PRZYJRZY SIĘ OGŁOSZENIOM REFERENDALNYM

TERMIN ZBIERANIA PODPISÓW POD INICJATYWĄ REFERENDALNĄ W SPRAWIE ODWOŁANIA WŁADZ MIASTA MIJA 6 STYCZNIA 2023 ROKU. INICJATORZY REFERENDUM SĄ PRZEKONANI, ŻE OSIĄGNĄ ZAŁOŻONY CEL. TYMCZASEM SPRAWĄ OGŁOSZEŃ REFERENDALNYCH MA ZAJĄĆ SIĘ PROKURATURA W IŁAWIE.

Welbląskich mediach — przypomnijmy — pojawiły się ogłoszenia, w których pełnomocnik Inicjatorów Referendum za zasiadanie w obwodowych komisjach referendalnych oferuje 350 zł. Zdaniem prezydenta Elbląga to działanie niezgodne z prawem, więc złożył zawiadomienie do prokuratury. Zanim jednak Witold Wróblewski złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

przez pełnomocnika Inicjatorów Referendum, zwrócił się do Komisarza Wyborczego w Elblągu o ustosunkowanie się do ogłoszenia Stefana Rembelskiego, w którym to zdaniem prezydenta pełnomocnik Inicjatorów Referendum niezgodnie z przepisami prawa zachęca mieszkańców Elbląga do zasiadania w komisjach obwodowych, sugerując im wynagrodzenie za pełnienie tej funkcji. W piśmie zaznaczył, że zgodnie z przepisami o referendum lokalnym ustalenie wysokości diety należy do wyłącznej kompetencji prezydenta miasta.

Komisarz Wyborczy pismem z dnia 23 listopada poinformował Stefana Rembelskiego, że kampania referendalna rozpoczyna się z dniem podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego lub postanowieniu komisarzy wyborczego o przeprowadzeniu referendum i ulega zakończeniu 24 godziny przed dniem głosowania. Z uwagi na fakt, że uchwała lub postanowienie nie zostały podjęte, działania Stefana Rembelskiego mają charakter agitacyjny, są nieuprawnione i w efekcie mogą wywoływać niepotrzebny efekt dezinformacyjny. Dodatkowo

Stefan Rembelski przekonuje, że inicjatywa referendalna jest finansowana wyłącznie ze środków prywatnych Grupy Referendalnej.

pismem z dnia 30 listopada Komisarz Wyborczy poinformował Stefana Rembelskiego, że opublikowane przez niego informacje zawierają dane, które mogą okazać się niezgodne z rzeczywistością i ich dalsze rozpowszechnianie za pośrednictwem mediów może być źródłem niepotrzebnych nieporozumień.

Zawiadomienie prezydenta zostało złożone w kierunku popełnienia przestępstwa z art. 68 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym, który mówi o tym, że kto zbiera podpisy od osób popierających zgłoszenie wniosku w sprawie przeprowadzenia referendum z naruszeniem art. 14 ust. 3, podlega grzywnie.

Natomiast z art. 14 ust. 3 ustawy o referendum lokalnym wynika, że podpisy popierające wniosek w sprawie przeprowadzenia referendum z inicjatywy mieszkańców można zbierać w miejscu, czasie i w sposób wykluczający stosowanie jakichkolwiek nacisków. W zawiadomieniu złożonym do prokuratury przywołany został również art. 248 pkt 6 k.k. mówiący o tym, że kto w związku z referendum dopuszcza się nadużycia w sporządzaniu list z podpisami obywateli inicjujących referendum, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

We wtorek 20 grudnia akta sprawy trafiły do

Prokuratury Rejonowej w Iławie.

— Charakter sprawy, która dotyczy władzy miasta oraz konieczność zachowania bezstronności i obiektywizmu organu procesowego w prowadzonym postępowaniu zdaniem prokuratora rejonowego i prokuratura okręgowego w Elblągu przemawiały za przekazaniem jej do zbadania innej jednostce — wyjaśnił Jan Wierzbicki, prokurator rejonowy w Iławie.

I dodał: — Zwróciliśmy się do Komendy Miejskiej Policji w Elblągu o przeprowadzenie dochodzenia zmierzającego do wyjaśnienia tej sprawy. Na obecnym etapie jest jeszcze za wcześnie, aby mówić, czy zaistniało przestępstwo. To wykazać dalsze czynności, które zostaną podjęte.

Jak idzie zbieranie podpisów?

Termin zbierania podpisów pod inicjatywą referendalną w sprawie odwołania prezydenta Elbląga i Rady Miejskiej mija 6 stycznia 2023 roku. Inicjatorzy referendum potrzebują 8766 podpisów, Stefan Rembelski poinformował, że jest ich już ponad 7 tysięcy.

Stefan Rembelski poinformował, że do 5 stycz-

nia nie będzie już podawał informacji o ilości zebranych podpisów. — Podjęliśmy taką decyzję, aby nie wywierać presji, aby te decyzje były świadome — tłumaczy pełnomocnik Inicjatorów Referendum.

I dodał: — Według naszego rozeznania do 5 stycznia będziemy gotowi.

Pełnomocnik Inicjatorów Referendum potwierdził też, że ponad 20 tysięcy kart referendalnych zostało dostarczonych bezpośrednio do skrzynki mieszkańców Elbląga za pośrednictwem Poczty Polskiej. Pytany o koszty tej operacji, nie chciał ich ujawnić, ale stwierdził, że były one znaczące. Dopytywany o to, kto sfinansował to przedsięwzięcie, stanowczo odpowiadał, że zostało pokryte ze środków Grupy Referendalnej, a wszystko zostanie upublicznione w przygotowanym raporcie. Zaprzeczył też, że inicjatywa jest finansowana ze źródeł zewnętrznych.

Stefan Rembelski twierdzi też, że ewentualne powołanie komisarzy wyborczego po skutecznym odwołaniu prezydenta Elbląga i Rady Miejskiej jest szansą na rozwój gospodarczy i społeczny miasta, które obecnie od wielu lat „się zwija”.

EWELINA GULIŃSKA

W NOWYM ROKU PRAWO JAZDY BĘDZIE DROŻSZE

Po Nowym Roku opłaty za egzamin na prawo jazdy — zarówno teoretyczny, jak i praktyczny — idą w górę. Podwyżka obejmie wszystkie kategorie praw jazdy, włącznie z najpopularniejszą kategorią B.

Wysokość opłaty za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu, niezależnie od kategorii prawa jazdy, nie będzie mogła przekroczyć 50 zł, a za egzamin praktyczny nie może przekroczyć 200 zł lub 250 zł w zależności od kategorii. Dziś w przypadku najpopularniejszej kategorii B — a więc tej, która umożliwia kierowanie autami osobowymi — egzamin teoretyczny kosztuje 30 zł, a praktyczny — 140 zł. Nowela oznacza, że w przypadku maksymalnych stawek egzamin na prawo jazdy kategorii B zdrożałaby o 80 złotych.

Będzie więc drożej, ale o ile, tego dziś nie wiadomo. Dlaczego?

— Bo to sejmiki wojewódzkie będą ustalać stawki za egzaminy w regionie

— mówi Zygmunt Kiersz, dyrektor WORD w Elblągu. — Akiedy zrobi to nasz sejmik, tego nie wiemy. Przypuszczam, że nowe stawki za egzaminy mogą zacząć obowiązywać od 1 lutego, choć pewnie będzie to początek drugiego kwartału.

Dyrektor Kiersz zrobił symulację w oparciu o egzaminy w listopadzie. W sumie w ubiegłym miesiącu przeprowadzili w WORD 2583 egzaminów zarówno teoretycznych, jak i praktycznych. Z tego tytułu wpływy wyniosły 298,8 tys. zł. Według nowych, maksymalnych stawek byłoby to już 416,1 tys. zł, a więc o 117,2 tys. zł więcej.

— Jest to wystarczająca kwota, żeby podnieść płace wszystkim pracownikom, jak też utrzymać ośrodek — uważa dyrektor Kiersz.

Po 1 stycznia 2023 roku zdrożeją opłaty za egzamin na prawo jazdy

Ustalanie opłat za egzaminy przez sejmiki może doprowadzić do wycieczek po Polsce w poszukiwaniu najtańszych ośrodków.

— Mamy nadzieję, że kwestia opłat za egzaminy zostanie ustalona przez Konwent Marszałków Województw RP, żeby opłaty w całej Polsce były takie same — mówi Marek Bo-

jarski, dyrektor WORD w Olsztynie. — Bo przecież jest to egzamin państwowy, więc nie wyobrażam, sobie sytuacji, że np. w województwie podlaskim będzie inna cena niż u nas. Natomiast wynagrodzenia egzaminatorów będą ustalone oddzielnie w każdym województwie przez sejmiki. Zgodnie bowiem z nowelą

teraz sejmiki wojewódzkie będą ustalały wysokość wynagrodzeń egzaminatorów, które jednak nie mogą być niższe do dotychczasowych. Do tej pory decydowało o tym rozporządzenie ministra infrastruktury.

Podwyżka opłat za egzamin może nie ma aż tak większego znaczenia finansowego przy 2500-3000 zł, które trzeba zapłacić za kurs na prawo jazdy, i gdy ktoś zdaje egzamin za pierwszym podejściem. A średnio udaje się to w regionie 34 proc. zdających. Większość musi poprawiać, a to kosztuje tyle, co egzamin. Jak zauważa dyrektor Kiersz, zdarzają się osoby, które próbują już 19 razy iznowu bez skutku.

Jednak to niejedyny zmiany, które wprowadza ustawa. Samorządy woje-

wództwa będą mogły dofinansowywać WORD-y do poziomu połowy kosztów ich działalności. Zdaniem dyrektora Kiersza ewentualne dotacje nie powinny trafiać na bieżącą działalność, ale raczej na inwestycje, chociażby zakup nowych samochodów, czy na dofinansowanie ośrodków doskonalenia techniki jazdy.

Dziś zdecydowana większość WORD-ów jest pod finansową kreską. Za trzy kwartały tego roku straty WORD-ów w Olsztynie i Elblągu wyniosły łącznie 277 tys. zł, a wszystkich WORD-ów kraju ponad 13 mln zł. Jednym z powodów są niezmiennione od wielu lat stawki za egzaminy przy ogromnym wzroście kosztów funkcjonowania ośrodków, w tym cen paliwa.

ANDRZEJ MIELNICKI

MARZYLI O KAPCIACH I CIEPŁYM SWETRZE

W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „NIEZAPOMINAJKA” W ELBLĄGU ODBYŁ SIĘ FINAŁ AKCJI „LIST DO ŚW. MIKOŁAJA DPS NIEZAPOMINAJKA”. TO SZLACHETNE PRZEDSIĘWZIĘCIE ODBYŁO SIĘ JUŻ PIĄTY ROK Z RZĘDU I PRZYNIOSŁO NIESAMOWITĄ RADOŚĆ MIESZKAJĄCYM TAM SENIOROM.

Organizatorkami akcji były Monika Kuśmierz oraz Marta Krezymon. Panie zebrały grupę darczyńców i dzięki ich wsparciu obdarowały podopiecznych „Niezapominajki” pięknymi prezentami.

— Kochani, podjęliśmy wyzwanie! Niesiemy uśmiech na Święta

— brzmiała wiadomość organizatorek o podjęciu się już po raz kolejny wsparcia podopiecznych DPS „Niezapominajka” z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

— Jednak, aby to wszystko się udało, potrzebujemy waszej pomocy i dobrych serc. Wiemy, że czasy są ciężkie, ale już pokazaliśmy, że nie jest to dla nas przeszkodą. Mamy nadzieję, że i w tym roku nie zawieziemy naszych seniorów. Oni już po cichu na nas liczą. W ośrodku jest obecnie 126 podopiecznych oraz 9 wolnych miejsc,

które do Świąt z pewnością będą zajęte. Stąd też potrzebujemy 135 chętnych osób, które chciałyby obdarować seniora świątecznym podarunkiem — organizatorki zapraszały do przyłączenia się do planowanego przedsięwzięcia.

NA CZY POLEGAŁA AKCJA?

Każdy z mieszkańców ośrodka z pomocą personelu pisał list do św. Mikołaja — dzięki temu darczyńcy mogli przygotować spersonalizowane prezenty. Mieszkańcy z chęcią wskazali w listach rzeczy, o których marzą lub

których zwyczajnie potrzebują. Najczęściej były to niewygórowane życzenia. Seniorzy często prosili o kapcie, książkę, perfumy, ciepły sweter itp. A organizatorki akcji postarały się do każdego prezentu dorzucić dodatkowo coś na osłodę, aby sprawić seniorom jeszcze większą radość.

— W tym roku było dużo próśb o ciepłe skarpety, piżamy, jaśki czy koce, bo w ośrodku jest sporo osób leżących — wylicza Monika Kuśmierz.

I dodaje: — Życzenia są różne. Od tych banalnych

po te bardziej „wymagające”. Seniorzy piszą też, że tak naprawdę cieszą się z każdego drobiazgu.

Darczyńcy, nie zwiedli i już na początku listopada było pewne, że i w tym roku wszyscy mieszkańcy „Niezapominajki” otrzymają prezenty.

— Aż serce się raduje, że w tych trudnych czasach jest tyle ludzi dobrej woli, którzy nie są obojętni, którzy chcą przynieść, choć odrobinę uśmiechu i radości innym.

To jest cudowne i coraz rzadziej spotykane. Wokresie Bożego Narodzenia dla

naszych seniorów niejednokrotnie samych, bez rodzin, których domem jest „Niezapominajka”, to właśnie my jesteśmy tą iskierką radości. Przywołujemy ciepłe wspomnienia. Już po raz piąty — napisała na stronie akcji Monika Kuśmierz.

Podczas przekazywania podarków nie zabrakło emocji.

— Były to piękne chwile, radość i wzruszenie — przekazały organizatorki akcji.

I zwróciły się do darczyńców, którzy wsparli akcję:

— Po raz kolejny spisaliście się na medal! Dziękujemy za okazane serca. Dziękujemy osobom, które są z nami od początku i tak samo, jak my nie wyobrażają już sobie Świąt bez „listu do Mikołaja”. Dziękujemy także tym Mikołajom, którzy są z nami pierwszy rok. Mamy nadzieję, że nie będzie on ostatnim. Pamiętajcie, że bez was to wszystko by się nie udało. Piękne jest to, że pomimo ciężkich czasów potrafimy nieść dobro. Pandemia, inflacja? Jak widać to nie problem i oby tak dalej.

EWELINA GULIŃSKA

OTO NASZE NOWOROCZNE GWIAZDECZKI

Poznaliśmy dzieci z Elbląga, powiatu elbląskiego i braniewskiego, które zdobyły najwięcej głosów w plebiscycie Świąteczne i Noworoczne Gwiazdeczki 2022. Maluchy z pierwszych miejsc w danym mieście i powiecie otrzymają wyjątkowe nagrody. Gratulujemy!

NOWOROCZNE GWIAZDECZKI

Poznaliśmy regionalne wyniki corocznej akcji Polska Times. Prezentujemy zwycięzców w kategorii „Maluszek” z Elbląga, powiatu elbląskiego i powiatu braniewskiego. Warto dodać, że maluszki, których zdjęcia miały najwięcej głosów w danym mieście i powiecie, zdobywają wyjątkowe nagrody, a wśród nich m.in. sesje zdjęciowe, vouchery na fotoksiążki i zabawki. Na upominki mogą również liczyć dzieci, które w swoich miastach i powiatach zajęły drugie i trzecie miejsca w głosowaniu. Akcja Świąteczne Gwiazdeczki jest prowadzona jednocześnie w każdym województwie w Polsce, zakończy ją dodatkowy, ogólnopolski finał, w którym udział wezmą wojewódzcy laureaci.

ALAN CHABOWSKI
ELBLĄG

KAMIL BORKOWSKI
POWIAT ELBLĄSKI

WIKTOR JABŁOŃSKI
POWIAT BRANIEWSKI

ŚWIĄTECZNE GWIAZDECZKI 2022 - MALUSZKI

TO BĘDZIE ROK MIKOŁAJA KOPERNIKA!

W 2023 ROKU BĘDIEMY OBCHODZIĆ PODWÓJNY JUBILEUSZ - 550. ROCZNICY URODZIN I 480. ROCZNICY ŚMIERCI MIKOŁAJA KOPERNIKA. DLATEGO PATRONEM ZBLIŻAJĄCEGO SIĘ ROKU RÓWNIEŻ W ELBLĄGU BĘDZIE SŁYNNY ASTRONOM. TAK NA OSTATNIEJ SESJI ZDECYDOWALI ELBLĄSCY RADNI.

foto: Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku

Zaplanowano już około stu wydarzeń i projektów, mających na celu uświetnienie obu kopernikowskich rocznic.

— Chcemy, aby ziemia warmińsko-mazurska godnie uczciła pamięć jednego z najwybitniejszych Polaków, który jest i zawsze będzie symbolem naszej narodowej chwały. W 2023 roku odbędzie się szereg wydarzeń, które na nowo podejmą próbę opisu fenomenu kopernikańskiego oraz będą doskonałą promocją nauki i kultury polskiej w kraju i na świecie — powiedział PAP marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Gustaw Brzezina. — Wspaniale się zapowiada Rok Mikołaja Kopernika przyczyni się do poczucia dumy, że na Warmii wiele lat żył i pracował człowiek, którego nazwisko znane jest ludziom w najodleglejszych zakątkach globu i tak wyrażnie symbolizuje nasz wkład w rozwój światowej cywilizacji.

W styczniu zaplanowano uroczystą inaugurację obchodów Roku Kopernika na Warmii i Mazu-

rach, połączoną z inscenizacją obrony Zamku Kapituły Warmińskiej w Olsztynie.

Przez cały rok będzie się odbywał Turniej Kopernikański, czyli wojewódzki konkurs wiedzy o Koperniku, w którym mogą wziąć udział uczniowie szkół podstawowych i średnich. Jest to również dobry moment, by placówki oświaty wybrały nowego patrona, dlatego też Szkoła Policealna w Elku otrzyma imię Mikołaja Kopernika.

Uczniowie szkół policealnych w Olsztynie, Elblągu i Elku mają odtworzyć receptury medyczne opracowane przez Mikołaja Kopernika. Bo, przypomnijmy, Kopernik był nie tylko astronomem, ale i utalentowanym medykiem! Uczniowie przygotowują wystawę, dzięki której będzie można się dowiedzieć, co w czasach astronoma stosowano na ból głowy, co na przeziębienie i jak radzono sobie z reumatyzmem.

Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku oraz Muzeum Zamkowe w Malborku zabiegają o możliwość pokazania trzech ksiąg Mikołaja Kopernika, które znajdują się w szwedzkich zbiorach w Uppsali. Księgi były prywatną własnością astronoma z jego notatkami i rysunkami, a także pierwsze wydanie „De revolutionibus”. Byłaby to, według organizatorów, niezwykła gratka dla zwiedzających.

W maju we Fromborku odbędzie się koncert i międzynarodowa prapremiera spektaklu muzyczno-teatralnego, który zaprosi do odkrywania świata Kopernika w muzyce. W tym samym miesiącu zostanie otwarta dla zwiedzających Wieża Kopernika we Fromborku. Uroczyste otwarcie zostanie połączone z inauguracją nowej wystawy stałej, poświęconej życiu codziennemu astronoma.

Natomiast w czerwcu zaplanowano konferencję naukową podczas Światowego Kongresu Kopernikańskiego w Muzeum Warmii i Mazur. We wrześniu Muzeum we Fromborku będzie gospodarzem konferencji poświęconej wizerunkom astronoma w medalierstwie i numizmatyce, filatelistyce, malarstwie i grafice.

Obchody Roku Kopernikańskiego kuszą nie tylko mieszkańców naszego kraju. W Parlamencie Europejskim, Kwaterze Głównej NATO oraz Am-

basadzie RP w Brukseli planowana jest wystawa połączona z wykładem prezentującym życie i dokonania astronoma. Do Polski przyjadą dziennikarze z Belgii, którzy podczas wizyty będą mieli okazję poznać szlak kopernikowski, który rozpoczyna się przy Wysokiej Bramie w Olsztynie, skąd biegnie przez tereny województwa warmińsko-mazurskiego, pomorskiego oraz kujawsko-pomorskiego ku Toruniowi.

Dodatkowo w różnych miejscach naszego regionu pojawią się jubileuszowe murale z wizerunkiem astronoma.

Jedną z ciekawszych atrakcji, zaplanowanych na zbliżający się rok, jest powstanie aplikacji, wyjaśniającej zasady działania tablicy astronomicznej Kopernika, która znajduje się w Zamku Kapituły Warmińskiej w Olsztynie. Powstanie również gra komputerowa, której gracze dowiedzą się więcej o szesnastowiecznych realiach życia codziennego.

— Aplikacja będzie objaśniała działanie tablicy astronomicznej Kopernika, którą w krużgankach naszego zamku wykreślił sam Kopernik. Gra komputerowa przeniesie jej użytkowników w XVI wiek do naszego zamku i opowie o codzienności Kopernika. Będą w niej rozmaite zadania do wykonania, związane z medycyną, ekonomią, astronomią, a nawet obronnością -

wszystkim tym zajmował się w Olsztynie Kopernik — powiedział Sebastian Mierzyński z Muzeum Warmii i Mazur. — Gra komputerowa pokaże codzienność życia astronoma na naszym zamku. Gracze będą mieli zadania do wykonania, które będą się wiązały z tym, co Kopernik robił w Olsztynie, a zajmował się tu astronomią, medycyną, ekonomią i obronnością — wyliczył Mierzyński i dodał, że na zamku będzie można grać z użyciem gogli.

Koszt stworzenia aplikacji i gry to 2,5 mln zł.

Przypomnijmy, że Mikołaj Kopernik przybył do olsztyńskiego zamku z Fromborka w listopadzie 1516 roku, by objąć tu urząd administratora dóbr kapituły warmińskiej. Był kanonikiem warmińskim, a Olsztyn — obok Pieniężna i Fromborka — był miastem, którym zarządzała właśnie kapituła warmińska złożona z kanoników. W tutejszym zamku Kopernik, z niewielkimi przerwami, rezydował w latach 1516-21. W trakcie swojego pobytu w krużganku zamkowym wykonał istniejącą do dzisiaj tablicę, która służyła między innymi do obliczeń związanych z długością roku astronomicznego. To unikatowy eksponat i jedyny na świecie oryginalny, ocalały przyrząd astronomiczny słynnego uczonego. Wyliczenia, jakie poczynił Kopernik przy użyciu tej tablicy już po śmierci astronoma zostały wykorzystane przy reformie kalendarza.

REDAKCJA

KONDOLENCJE

foto: Zbigniew Wozniak

**Panu
Zygmuntowi Kierszowi**

**Dyrektorowi
Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego
w Elblągu**

**wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci**

Mamy

**składają
pracownicy WORD w Elblągu**

ELBLĄSKI ROK 2022 W PIGUŁCE

NIE ZDAŻYLIŚMY SIĘ OBEJRZEĆ, A MINĄŁ KOLEJNY ROK. ZRÓBCIE SOBIE PRZERWĘ, W ROZMYŚLANIU NAD TYM, CO PRZYNIESIE NADCHODZĄCY! PRZENIEŚCIE SIĘ W CZASIE I PRZYPOMNIJCIE SOBIE, CO DZIAŁO SIĘ W ELBLĄGU W MINIONYM ROKU.

LUTY

W czwartek 24 lutego o czwartej rano polskiego czasu Rosjanie zaatakowali obiekty wojskowe i niektóre lotniska na Ukrainie. Głównie wokolicach Kijowa, Charkowa i Dniepru. Bardzo szybko sytuację skomentował prezydent Elbląga Witold Wróblewski. To nigdy nie powinno się zdarzyć! Wojna to najgorsze zło, jakie może spotkać człowieka. Potępiam działania Rosji i jej agresję na suwerenne państwo, jakim jest Ukraina. Solidaryzuję się z Narodem Ukraińskim i z mieszkańcami naszego partnerskiego miasta Tarnopol – napisał rano na swoim profilu społecznościowym.

Warto zauważyć, że Wróblewski brał pod uwagę taki scenariusz już dużo wcześniej i planował przygotowanie ewentualnych miejsc kwaterek dla uchodźców. Ostatecznie znaleźli oni jednak schronienie w domach elblązan, którzy bez wahania ruszyli z pomocą i celującą zdali

egzamin z solidarności. Elbląski samorząd wsparł też swoje partnerskie miasto Tarnopol.

W lutym Elbląg podjął też decyzję o zerwaniu współpracy z miastami partnerskimi z Rosji i Białorusi. Był to wynik zbrojnej napaści Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę. — W związku z agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę oraz aktywnym wsparciem tej inwazji przez Republikę Białorusi podjęliśmy decyzję o zerwaniu współpracy z miastami partnerskimi z Rosji i Białorusi: Bałtyskiem, Kaliningradem, Nowogrodem Wielkim oraz Nowogródkiem. To wyraz solidarności z narodem ukraińskim oraz naszymi partnerami z Tarnopola. Pomimo wieloletnich, bardzo dobrych kontaktów z przedstawicielami i mieszkańcami miast rosyjskich i białoruskiego Nowogródka, nie możemy przejść obojętnie wobec toczącej się wojny, pogwałcenia wszelkich zasad przez agresorów wobec suwerennej Ukrainy i jej mieszkańców, którzy ponoszą śmierć w imię swojej Ojczyzny. W ten sposób, jako wspólnota samorządowa chcemy pokazać, że nie ma naszej zgody na takie działania i nie widzimy możliwości dalszej współpracy — wy-

jaśnili elbląscy samorządowcy.

Wraz z pojawieniem się pierwszych informacji na temat rosyjskiej agresji w stosunku do Ukrainy, mieszkańcy Elbląga zaapelowali o przemianowanie wspomnianych skrzyżowań o ruchu okrężnym. Tabliczka z napisem „Rondo Kaliningrad” była regularnie zasłaniana czarną folią, a w którymś momencie ozdobiono ją nawet ukraińską flagą. Z inicjatywą zmiany nazw rond Kaliningrad i Nowogródek wystąpił też prezydent Witold Wróblewski. Ostatecznie nazwy rond zostały zmienione. Rondo zlokalizowane w ciągu al. Grunwaldzkiej zostało nazwane na cześć bitwy pod Grunwaldem.

Rondo Nowogródek zmieniło się w „Rondo Bitwy Warszawskiej”. W kwietniu Rondo Bitwy pod Grunwaldem witało już nowym cokołem.

KWIECIEŃ

Dziennik Elbląski po raz 16 wraz ze swoimi czytelnikami i czytelniczkami nagrodził utalentowanych sportowców. Tym razem puchary trafiły też na ręce trenerki roku 2021, sportowego działacza 2021 i najpopularniejszej szkoły tańca. Głosowanie w XVI plebiscycie Dziennika Elbląskiego na 10 najpopularniejszych sportowców rozpoczęło się 4 lutego 2022 roku. Na liście nominowanych znalazło się 39 sportowców i 1 para taneczna, 13 trenerów i 6 szkół tańca. Kto znalazł się w gronie laureatów?

Trenerką Roku 2021 — decyzją naszych Czytelników — została Izabela Jaworska, a najpopularniejszą szkołą tańca — De-

stination Elbląg. Nagrodę dla Sportowego Działacza Roku 2021 z rąk Jerzego Kuczyńskiego odebrał Stanisław Tomczyński.

Za to dziesiątka najpopularniejszych sportowców roku 2021 prezentowała się następująco:

10. Jarosław Wernik — paralelkoatletyka, IKS Atak Elbląg
9. Michał Łoniewski — boks, Kontra Elbląg
8. Mateusz Peret — piłka ręczna, KPR Elbląg
7. Victoria Rocka — koszykówka, Truso Elbląg
6. Kacper Sparzak — piłka ręczna, KPR Elbląg
5. Mikołaj Kot — kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg
4. Joanna Świdarska — siatkówka na siedząco, IKS Atak Elbląg
3. Marcei Józefowicz i Patrycja Jankowska — taniec towarzyski, EKT Jan-tar

2. Mariusz Pelc — piłka nożna, Concordia Elbląg

1. Damian Kwiatkowski — kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg

SIERPIEŃ

„Koncert piosenki wojskowej państw NATO” zorganizowany w sierpniu w Elblągu w ramach Wakacyjnej Trasy Dwójki w Elblągu był nie tylko ciekawym wydarzeniem dla mieszkańców, ale przede wszystkim podziękowa-

niem dla żołnierzy, o czym mówił minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak.

— Mam nadzieję, że stanie się on już tradycją — że Elbląg — piękne miasto, gdzie stacjonują wojska polskie, ale też wojska NATO, gdzie jest dowództwo natowskiej dywizji z generałem, który z rąk prezydenta Andrzeja Dudy otrzymał drugą gwiazdkę, że właśnie Elbląg — miejsce, które niebawem rozwinie się też ze względu na przekop Mierzei Wiślanej przeprowadzony przez rząd Prawa i Sprawiedliwości stanie się miejscem symbolicznym i będziemy dziękować żołnierzom właśnie tu — mówił TVP minister obrony narodowej.

WRZESIEŃ

Sobota 17 września zdecydowanie przejdzie do historii. To tego nastąpiło uroczyste otwarcie kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną. — Otwierany dzisiaj kanał żeglugowy to droga wolności, nowych szans i nowych możliwości. Zrywamy dzisiaj — symbolicznie — w dniu 83. rocznicy napaści Związku Radzieckiego na Polskę ostatnie pęta naszej — w gruncie rzeczy — zależności, naszego uzależnienia od Związku Radzieckiego, a później od Federacji Rosyjskiej — mówił premier Mateusz Morawiecki.

— To inwestycja, która w perspektywie znacząco wpłynie na rozwój gospodarczy regionu i Elbląga. Elbląski samorząd od początku podejmował działania zmierzające do tego, aby Elbląg powrócił na mapę morską Polski. Wielu wtedy uważało nas za marzycieli. Dziś przekop jest faktem, z czego się bardzo cieszę. Pozostaje ostatnia

prosta, aby Elbląg i nasz port morski miał szansę na pełny rozwój. By nasze miasto mogło w pełni skorzystać z otwarcia kanału, należy pogłębić ok. 900 metrów toru dostępowego w rzece Elbląg do 4,5 m — przekazał Wróblewski. Na całość zadania — przypomnijmy — składa się jeszcze II i III etap budowy. Po ich zakończeniu kanał żeglugowy pozwoli przepływać z Zatoki Gdańskiej na Zalew Wiślany jednostkom o zanurzeniu do 4,5 metra, długości do 100 metrów i szerokości do 20 metrów.

Tego dnia w Elblągu odbył się również koncert TVP „Wierzę w lepszy świat”. Niestety nie wszyscy, elblążanie, którzy tłumnie przybyli na miejsce koncertu, zostali wpuszczeni. Impreza nie miała charakteru masowego i liczba widzów była ograniczona. Elbląg bardzo pięknie prezentował się podczas koncertu, który

widzowie mogli obejrzeć w telewizji.

PAŹDZIERNIK

Październik upłynął w Elblągu pod znakiem afer związanych z zakładami pogrzebowymi.

Na początku miesiąca Zbigniew Stonoga na swoim profilu społecznościowym opublikował nagranie, w którym rozmawia z byłym pracownikiem jednego z elbląskich zakładów pogrzebowych. Pan Eryk w opublikowanym materiale opowiada, że w jego wcześniejszym miejscu pracy miało do-

chodzić do skandalicznych sytuacji — okradano zmarłych, bezczeszczono zwłoki i handlowano narkotykami. Wiadomo już, że jeden z pracowników wspomnianego zakładu pogrzebowego usłyszał zarzuty usiłowania ograbienia grobów oraz znieważenia zwłok. Jak przekazuje Prokuratura, podejrzany nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Ale to nie jedyny skandal z elbląskim zakładem pogrzebowym w tle. W innym również doszło do fatalnej pomyłki. Mowa o zamianie ciał nieboszczyków i skremo-

waniu niewłaściwego nieboszczyka. Bliscy zmarłego jeszcze przed ceremonią pogrzebową zorientowali się, że doszło do zamiany ciał. Odkryli w trumnie ciało innej osoby — ubrane w odzież przez nich przygotowaną. Natomiast ciało nieboszczyka, dla którego zorganizowano ostatnie pożegnanie, zostało skremowane — wbrew woli rodziny. W tej sprawie również trwa śledztwo.

LISTOPAD

Gospodarka. Nowoczesne technologie. Energetyka jutra. Strategiczne inwestycje w regionie. Samorząd przyszłości. Medycyna przyszłości. Wyzwania współczesnych społeczeństw. Nowe trendy na rynku pracy. O tym mówiliśmy 24 listopada na VI Kongresie Przyszłości w Centrum Konferencyjno – Szkoleniowym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Wytyczaliśmy też konkretne działania, by wypowiedziana dziś słowa zmieniły się w czyny.

Organizatorzy przygotowali też strefę networkingową z całą gamą stoisk wystawienniczych, konsultacje z doradcami zawodowymi, konsultacje w zakresie profilaktyki zdrowotnej, były też zajęcia w Laboratoriach Przyszłości – w strefie, w której o kierunku przyszłości debatowała młodzież.

Poruszyliśmy mnóstwo istotnych tematów dotyczących gospodarki i ekonomii, wyzwań, przed którymi stoją samorządy, rozmawialiśmy o tym, co nowego czeka nas na rynku pracy oraz w jakim kierunku rozwija się medycyna na Warmii i Mazurach. Nie zabrakło też trudnych tematów w kontekście wojny na Ukrainie.

Finał wydarzenia był bardzo ciekawy - na scenie zobaczyliśmy Marcina Dańca ze swoim show „ONE MAN SHOW”.

GRUDZIEŃ

Zaraz po imieninach patrona Elbląga świętego Mikołaja, wśród 7 grudnia odbyło się uroczyste odsłonięcie jednej z figu-

rek prezentującej Piekarczycę z kotwicą, który stanął na bulwarze Zygmunta Augusta. Miasto ozdobiły jeszcze cztery półmetrowe posągi: Piekarczyk z książką przy Bibliotece Elbląskiej, Piekarczyk z gęsiniem piórem nieopodal I Liceum Ogólnokształcącego, Piekarczyk z wagą szalkową i Piekarczyk z wędką — oba zdobiące Most Wysoki.

Pomysły na figurki zgłaszali mieszkańcy, szkoły i przedszkola. Koszt realizacji projektu to nieco ponad 77 tysięcy złotych, wykonaniem pięciu figurek zajęła się firma z Częstochowy. Radość z nowej atrakcji nie trwała w Elblągu długo, przyćmił ją niesmak, jaki pozostawił incydent, do którego doszło w minionym tygodniu — w nocy z wtorku na środę. Ktoś postanowił zniszczyć jedną z figurek, urywając jej wędkę. Sprawa została zgłoszona na policję i trwają czynności związane z ustaleniem tożsamości sprawców oraz okoliczności zdarzenia.

REDAKCJA

CO KRYJĄ ZABYTKOWE ZBIORY?

NA CZYM POLEGA PRACA Z ZABYTKOWYMI ZBIORAMI I CZY ŁATWO ZOSTAĆ KONSERWATOREM ZABYTKOWYCH KSIĄŻEK? NA TE I INNE PYTANIA ODPOWIADA NASZA DZISIEJSZA ROZMÓWCZYNI, JOANNA SROKA – KONSERWATOR PAPIERU I SKÓRY ORAZ KIEROWNIK DZIAŁU ZBIORÓW ZABYTKOWYCH BIBLIOTEKI ELBLĄSKIEJ.

AGATA TUPAJ
a.tupaj@
gazetaolsztynska.pl

– Na początek poproszę, byś opowiedziała o waszej najnowszej wystawie, dotyczącej Henryka Nitschmanna. Jakie zbiory można tam odnaleźć?

– W tym roku chcieliśmy przypomnieć, nieco być może zapomnianą, postać Henryka Nitschmanna – żyjącego na przełomie XIX i XX w. w Elblągu kompozytora, pisarza, tłumacza polskiej literatury. W Bibliotece Elbląskiej przechowywana jest bogata spuścizna po Nitschmanie. Na wystawie wybraliśmy najciekawsze rękopisy jego autorstwa oraz dokumenty i druki z jego kolekcji. Wystawę uzupełniają obiekty związane z Elblągiem czasów Nitschmanna – można obejrzeć np. dawne fotografie naszego miasta. Wystawa prezentowana jest w czytelni regionalno-historycznej Regioteka, na drugim piętrze biblioteki.

– Jak wygląda dzień pracy konserwatora zabytków? Czym dokładnie się zajmujecie?

– W pracowni konserwacji zbiorów zabytkowych Biblioteki Elbląskiej na

stałe zatrudnione są trzy konserwatorki zabytkowego papieru i skóry. Naszym głównym zadaniem jest dbanie o zabytkowy księgozbiór biblioteki. A nie jest on mały. Liczy bowiem niemal 57 000 druków, w tym ponad 10 000 starych druków – czyli druków wydanych do końca XVIII w. – a także rękopisy, muzyka i zbiory kartograficzne. Co ważne, najstarszy trzon księgozbioru został zaliczony do kolekcji tworzącej narodowy zasób biblioteczny i podlega szczególnej ochronie. Nasze działania będą dwutorowe. Ważnym aspektem konserwacji jest profilaktyka, czyli zapewnienie książkom odpowiednich warunków przechowywania oraz stałe monitorowanie tych warunków. Poza tym prowadzimy konserwację starych druków.

Tak jak wspomniałam, opieka nad zabytkami jest naszym podstawowym zadaniem. Jednak obok tego realizujemy wiele innych działań. Pozyskujemy m.in. finanse na konserwację druków. Od 2010 roku zrealizowaliśmy kilka projektów ministerialnych, w ramach których poddaliśmy konserwacji zachowawczej wszystkie stare druki i czasopisma starodruczne. Bierzymy również udział w promocji zabytkowego księgozbioru, przygotowując m.in. wystawy starych druków i prowadząc warsztaty inspirowane dawną książką. Zależy nam, aby elblążanie poznali księgozbiór będący cennym dziedzictwem ich miasta.

– Na czym polega konserwacja zabytków?

– Konserwacja, mówiąc w dużym uproszczeniu, polega na naprawianiu zabytków, ale jest to szczególny typ naprawy. Celem prac konserwatorskich jest zahamowanie procesów niszczących zabytek oraz przywrócenie, na tyle na ile to możliwe, funkcji zabytku oraz poprawa walorów estetycznych. Zabytkowa książka to nie tylko tekst, ale przede wszystkim świadectwo kultury materialnej daw-

Prace konserwatorskie, jakie wykonujemy w pracowni, determinowane są przez stan zachowania i rodzaj książki, jaka poddawana jest konserwacji. Innego podejścia wymaga XV-wieczny inkunabuł, gdzie tekst został wydrukowany na ręcznie czerpanym papierze, a oprawa wykonana jest z desek powleczonej skórą, a innego XIX-wieczne czasopismo wykonane ze słabej jakości papieru drzewnego – podkreśla Joanna Sroka

nych wieków. Konserwator stara się chronić wszystkie elementy druku czy rękopisu, nawet jeśli są bardzo zniszczone. W przypadku dawnej książki uszkodzenia najczęściej skupiają się na oprawie – jest to naturalne, taką właśnie funkcję pełni okładka, ma chronić wnętrze. Może się wydawać, że najprostszą metodą naprawy jest wymiana zużytych elementów książki (okładek, wyklejek), tak by książka wyglądała „jak nowa”. Takie podejście najczęściej można spotkać w pracy introligatora. Konserwator patrzy jednak na zabytek zupełnie inaczej. Stara się zachować walory artystyczne i historyczne obiektu z poszanowaniem wszystkich jego elementów, bez zbędnego upiększania. Dąży przede wszystkim do zachowania autentyczności zabytku.

Prace konserwatorskie, jakie wykonujemy w pracowni, determinowane są przez stan zachowania i rodzaj książki, jaka poddawana jest konserwacji. Innego podejścia wymaga XV-wieczny inkunabuł, gdzie tekst został wydrukowany na ręcznie czerpanym papierze, a oprawa wykonana jest z desek powleczonej skórą, a innego XIX-wieczne czasopismo wykonane

ze słabej jakości papieru drzewnego. Prace konserwatorskie prowadzone przy pojedynczej książce są bardzo czasochłonne, dlatego w naszej bibliotece do pełnej konserwacji kierowane są książki, które bezwzględnie tego wymagają. Pod opieką mamy wielotysięczny księgozbiór, dlatego nasze działania w większości skupiają się nad zapewnieniem odpowiedniej opieki dla całej kolekcji. Tak jak wcześniej wspomniałam, poddaliśmy konserwacji zachowawczej wszystkie stare druki i czasopisma starodruczne. Prace te polegały głównie na oczyszczeniu woluminów z powierzchniowych zabrudzeń, wykonaniu niezbędnych, drobnych napraw i umieszczeniu książki w opakowaniu ochronnym. Oczywiście pewna część książek wymaga większej ingerencji konserwatorskiej, muszą one jednak poczekać na swoją kolej.

– Na waszym blogu Biblos można znaleźć różne ciekawostki dotyczące poszczególnych druków. W jaki sposób interpretujecie ich zawartość? Podejrzewam, że to nie jest łatwe zadanie.
– Blog Biblos założyłyśmy z koleżanką konserwatorką, aby dzielić się ciekawostkami, na jakie natrafiamy, przeglądając stare druki. Skupiałyśmy się głównie na formie dawnej książki oraz na zagadnieniach związanych z proveniencją, czyli pochodzeniem dawnych książek. Dawne druki posiadają bogato zdobione oprawy, z pięknymi tłoczeniami i złoceniami. Z kolei wewnątrz nierzadko jest zdobione kunsztownie wykonanymi rycinami, czasem ręcznie kolorowanymi – wiele z nich to prawdziwe małe dzieła sztuki. Kilka lat temu do naszego zespołu dołączyła dr Marta Szada, filolog klasyczny. Bada ona druki łacińskie i dzieli się na blogu swoimi odkryciami.

– W jaki sposób księgozbiór znalazł się w Bibliotece Elbląskiej? Jak wspomniawszy, kolekcja liczy ponad 57 000 woluminów.
– Trzon zabytkowego księgozbioru stanowią

Biblioteka Elbląska

Biblioteka Elbląska

Prace konserwatorskie prowadzone przy pojedynczej książce są bardzo czasochłonne, dlatego w Bibliotece Elbląskiej do pełnej konserwacji kierowane są książki, które bezwzględnie tego wymagają. Na zdjęciu zabytkowe książki przed i po konserwacji

druki pochodzące z biblioteki dawnego Gimnazjum Elbląskiego, która powstała w 1601 r. Księgozbiór ten został utworzony i rozrastał się dzięki wsparciu patrycjuszów miejskich – burmistrzowie, kupcy, urzędnicy, profesorowie gimnazjum i inni obywatele miasta darowali książki bibliotece, jak też wspierali ją finansowo. Początkowo biblioteka służyła uczniom gimnazjum. W XIX wieku została przekształcona w bibliotekę miejską, a księgozbiór udostępniono wszystkim mieszkańcom miasta.

– Jak można zostać konserwatorem zabytkowych

książek? Czy łatwo nim zostać? Jak wyglądały twoje początki?

– Konserwator zabytków w swojej pracy wykorzystuje i łączy wiedzę wielu dziedzin: historii sztuki, historii, chemii, mikrobiologii, archeologii itd. Ponadto w jego pracy ważne są zdolności manualne, precyzja, cierpliwość i ogólne wyczucie estetyki. Nie ukrywam, że studia nie należą do najprostszych. Zajęcia są wymagające, a rozpoczęcie studiów to dopiero połowa sukcesu. W Polsce dwie szkoły kształcą konserwatorów papieru i skóry: Uniwersytet Mikołaja Kopernika

w Toruniu oraz Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie. Ja jestem absolwentką uczelni toruńskiej. W dostaniu się na studia z pewnością pomogło mi doświadczenie zdobyte w trakcie nauki w liceum plastycznym, bowiem egzaminy na studia obejmują m.in. sprawdzian z rysunku i malarstwa. Na studiach wiele godzin spędza się przy sztaludze, pracując w glinie czy rytując w metalowej płycie, ucząc się dawnych technik graficznych. Studia trwają 6 lat, podobnie jak studia medyczne. Po ich ukończeniu konserwator papieru i skóry może pracować w instytucjach,

w których znajdują się zabytki na tych podłożach – archiwum, muzeum, bibliotece. Konserwacja książek to tylko jedna z możliwości specjalizacji. Można zajmować się konserwacją dawnej fotografii, globusów, dzieł sztuki na podłożu papierowym (pasteli, akwarel), ale również obiektów pergaminowych i skórzanych, takich jak kurdybany, siodła czy zabytki archeologiczne. Po studiach związałam się z Biblioteką Elbląską i zajmuję się głównie książkami, jednak czasem trafiają w moje ręce inne, czasami nietypowe zabytki. Przykładowo kilka lat temu miałam okazję ratować zawartość kapsuły czasu znalezionej na Gęsiej Górze w trakcie budowy tarasu widokowego.

– Jakie macie plany na kolejne projekty? Z tego, co można zauważyć, działacie bardzo prężnie.

– Jeśli chodzi o konserwację, na swoją kolej czekają XIX i XX-wieczne czasopisma. Ich stan zachowania jest niestety bardzo zły. Głównym problemem, z jakim musimy się zmierzyć, jest zakwaszenie papieru, które powoduje, że papier rozpada się w rękach. Zbiór

gazet jest jednak ogromny i z pewnością prace będziemy prowadzić przy wsparciu z zewnątrz.

– Wiem, że od pewnego czasu pracujecie na stworzeniu wystawy Elkamera. Inicjatywa wydaje się bardzo ciekawa. Czy mogłabyś opowiedzieć coś więcej na ten temat?

– Elkamera – tak nazwaliśmy, powstające w murach biblioteki, niewielkie muzeum dawnej książki i prasy. Nazwa jest nieprzypadkowa, gdyż nawiązuje do kunstkamery, czyli gabinetu osobliwości, gdzie w dawnych wiekach gromadzono kolekcje różnorodnych obiektów – dzieł sztuki, numizmatów, ale także np. egzemplarzy egzotycznych roślin i zwierząt. Podobnie nasze muzeum będzie łączyło w sobie kilka pozornie być może nie związanych ze sobą tematów, jednak tak naprawdę będzie to opowieść o Elblągu od średniowiecza do czasów współczesnych. Oczywiście dawna książka zajmie tam szczególne miejsce. Na ten moment nie chcę zdradzać zbyt wiele. Prace powoli dobiegają końca, a otwarcie planowane jest na początku przyszłego roku.

– Na koniec poproszę, byś opowiedziała o zabytku/woluminie/rękopisie, który wywarł na tobie szczególne wrażenie.

– Tak naprawdę każdy zabytek, który miałam w swoich rękach, był na swój sposób wyjątkowy i odznaczył się w mojej pamięci. Jeśli jednak miałabym wspomnieć tylko o jednym, to mogłoby to być druk z odręcznymi notatkami Mikołaja Kopernika wykonanymi na marginesach księgi. Na świecie zachowało nieco ponad 50 druków z księgozbioru Kopernika. Dziewięć z nich jest przechowywanych w Bibliotece Seminarium Duchownego Hosianum w Olsztynie i jeden z tych egzemplarzy miałam okazję konserwować. To niesamowite uczucie obcować z książką, którą przed pięciuset lat czytał Kopernik, ale także duża odpowiedzialność, by zachować księgę dla przyszłych pokoleń w jak najlepszym stanie.

JAK ELBLĄŻANIE SPĘDZĄ SYLWESTRA?

JUŻ ZA NAMI TEGOROCZNE ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA. TERAZ CZAS, BY POŻEGNAĆ STARY ROK I PRZYWITAĆ NADCHODZĄCY 2023. ZAPYTALIŚMY MIESZKAŃCÓW ELBLĄGA O TO, JAK SPĘDZĄ NADCHODZĄCEGO SYLWESTRA I JAK POSTRZEGAJĄ ODWOŁANIE TEGOROCZNEGO SYLWESTRA MIEJSKIEGO.

DOROTA

Zastanawiający jest fakt, że w tym roku nie będzie sylwestra miejskiego. Jako elblązanka co roku uczestniczyłam w tym spotkaniu. To była tradycja. Fajerwerki wprowa-

dzały mnie w miły nastrój, gdy żegnając stary rok, witałam nowy. To takie symboliczne. Można było spotkać się ze znajomymi, których nie widziało się kupę lat. Szkoda, naprawdę wielka szkoda.

AGATA

Prawdopodobnie sylwestra spędzę jak co roku, ze swoimi znajomymi. Do planowania sylwestra nie przykładam już tak dużej wagi. Dlatego też nieszczególnie mnie martwi to, że Elbląg odwołał w tym roku sylwestra miejskiego. Nigdy nie lubiłam fajerwerków, więc w tym roku będzie ich chociaż trochę mniej.

ALEKSANDRA

Mimo iż tegorocznego sylwestra planuję spędzić w domowym zaciszu z grupą znajomych, uważam, że rezygnacja z sylwestra miejskiego nie jest dobrą decyzją. Takie wydarzenie jest zwłaszcza dla osób samotnych czasami jedyną okazją, by ten ostatni wieczór w roku spędzić w sposób wyjątkowy.

DAWID

Sylwestra spędzę ze znajomymi w domu. Osobiście nie zamierzałem wybrać się na sylwestra organizowanego przez miasto, ale na pewno znajdą się osoby samotne, które z chęcią przyszyby na takiego sylwestra, by móc go spędzić w większym gronie, dlatego szkoda, że został odwołany.

EDYTA

Jak co roku nie mam żadnych planów na sylwestra. Nie lubię balów sylwestrowych, a na domówkę nikt mnie nigdy nie zaprosił. Właściwie jedyną rozrywką był dla

mnie sylwester miejski, więc przykro mi, że został odwołany. Pewnie obejrzę w telewizji sylwestra w Zakopanem, uśpię dzieci i sama też pójdę spać.

ANNA

Nie mam jeszcze planów na sylwestra, ale uważam, że odwołanie miejskiego sylwestra w Elblągu to trafna decyzja. Miasto powinno oszczędzać, a ludzie i tak w większości spędzają w domu w gronie najbliższych. Zwierzęta będą mogły odetchnąć, bo co roku dla nich jest to bardzo uciążliwe i stresujące.

MARTA

Sylwestra spędzę w domowym zaciszu, jedząc przygotowane wcześniej przekąski. Po północy pewnie wystrzelę fajerwerki i zadzwonię z życzeniami do bliskich. Wróblewski odwołał Sylwestra? Naprawdę? Z powodu oszczędności? Może niech da się ludziom pobawić, a zaoszczędzi na sobie?

EWA

Sylwestra jak co roku spędzę ze znajomymi za miastem. Będzie cisza i spokój. Może lepiej dla zwierząt, że miejski sylwester został odwołany. Ale ludzie i tak będą strzelali. Trudno — jest kryzys i trzeba się dostosować. Ja jestem dziewczyna PRL-u, nie w takich trudnościach się wychowałam. Co tam brak jednego sylwestra miejskiego. To żadna przeszkoda.

MAREK

Zaraz po świętach wracam do pracy za granicę. Może pójdę do centrum podziwiać fajerwerki? W myślach będę razem ze swoją rodziną, którą zostawiłem w Elblągu. Nie mam

zdania na temat miejskiego sylwestra, bo i tak od lat w nim nie uczestniczyłem.

ALICJA

W związku z odwołaniem sylwestra miejskiego postawimy ze znajomymi na domówkę. Rozumiem, że żyjemy w ciężkich czasach i szukamy oszczędności na każdej płaszczyźnie, jednak miło wspominam sylwestra w plenerze przy dobrej muzyce.

JACEK

Nie planowałem jeszcze, jak spędzę sylwestra. Nigdy tego nie planuję. Szkoda, że nie będzie miejskiego sylwestra. To zawsze była atrakcja dla elblązan. Pewnie można było zrezygnować z czegoś innego, bardziej się nad tym zastanowić. Ale tak jest przecież najprościej. Niedługo w Elblągu już całkiem nie będzie niczego.

KINGA

Nie planuję sylwestra, jak co roku postawię na spontanie. Szkoda, że miejskiego sylwestra nie będzie.

WYSŁUCHAŁA I ZANOTOWAŁA:
EWELINA GULIŃSKA

PRZYPOMINAMY DAWNE ZWYCZAJE I WRÓŻBY NOWOROCZNE

Dawniej w wieczór sylwestrowy pieczono z ciasta małe figurki. Podczas zabawy zakrywano je chustą, aby następnie młodzież odczytywała z nich swoją przyszłość.

Wieczorem należało dokładnie posprzątać dom, ozdobić ściany i sufit choinkami. Podłogi posypywano piaskiem, bo wierzono, że w nocy przyjdą dusze zmarłych i zostawią na ślady. 31 stycznia pieczono ciastka w kształcie zwierząt gospodarskich tzw. nowolatka. Był to zwyczaj o charakterze magicznym. Ciasto wyrabiano z maki i wina poświęconego w dzień świętego Jana. Lepiono z niego postacie Trzech Króli, zwierzęta gospodarskie, ptactwo domowe, kłosy żyta.

Ulepione figurki suszono w piecu, a następnego dnia Trzech Króli wieszano w szafie, gdzie pozostawały do następnego roku. Pozostałe figurki w Nowy Rok dawano po trochu zwierzętom, kłosy

umieszczano pod sufitem, a pokruszone odrobinki kładziono w szpary w korze drzew owocowych, mówiąc „Ja ci daję nowe lato, a ty daj mi łowoc za to”. Okruchy dawano również pszczołom. Resztę chowano starannie i wykorzystywano jako lekarstwo. 31 grudnia przed północą jedzono breję. Gotowano ją z żytniej maki. Wykładano ją na dużą miskę, robiono w środku okrągły dołek, w który wlewano gorący tłuszcz ze skwarkami i plasterkami wędzonej przyśmażonej kiełbasy. Do tego podawano kwaśną kapustę lub zsiadłe mleko. Potrawę jedzono ze wspólnej miski. Symbolizowało to jedność, zgodę całej rodziny. Kiedy wybiła północ, wychodzono przed dom i krzyczano: Już po brei! Oznaczało to początek Nowego Roku.

Dawniej w sylwestra pieczono z ciasta małe figurki, z których młodzież odczytywała swoją przyszłość.

Wieczór i noc sylwestrowa

Obowiązkowo w wieczór sylwestrowy trzeba było schować nóż od siekarki, żeby następnego dnia nie znaleźć w słomie człowieka bez głowy.

Pieczono z ciasta małe figurki kominarza, śmierci, kobietę i chłopca oraz koronę cierniową Pana Jezusa, kołyskę. Z tych fi-

gurek wieczorem młodzież odczytywała swoją przyszłość. Zakrywano je chustą, a dziewczęta i chłopcy spod chusty wyciągali figurki. Jeśli dziewczyna wyciągnęła figurkę chłopca to wróżyło ślub, jeśli chłopak wyciągnął figurkę dziewczyny to też była zapowiedź ślubu. Figurka kominarza zapowiadała szczęście,

a korona cierniowa - cierpienie i nieszczęścia. Młodzież potrząsała plotem, a później nasłuchiwała, z której strony szczerzą psy, bo właśnie stamtąd miał przyjść przyszły mąż lub żona.

Dziewczęta szły po ciemku do owczarni i chwyciły zwierzęta. Złapanie barana wróżyło szybki ślub, owcy - panieństwo, a złapanie jagnięcia - urodzenie dziecka.

Z paleniska w piecu można było wyczytać co dobrego i co złego wydarzy się w przyszłym roku. Dziewczęta ze strzechy wydłubywały słomę. Gdy któraś wyciągnęła kłos z ziarnami, to miała zostać żoną gospodarza, a kłos bez ziaren wróżył za męża parobka. W noc sylwestrową robiono różne „psoty”, które polegały przeważnie na zabieraniu komuś sprzętu

gospodarskiego i przenoszeniu go w inne miejsce, często ustawiano je na dachu. Taka symboliczna kradzież miała zapewnić pomyślność i stawała się dobrą zabawą.

Nowy Rok

Wiatr w Nowy Rok wróżył dobry zbiór owoców, a śnieg zapowiadał obfitość miodu. Natomiast gwiazdziste niebo wróżyło obfitość jaj. Pilnie obserwowano, kto pierwszy wejdzie do mieszkania. Mężczyzna wróżył powodzenie, a kobieta - same kłopoty. 1 stycznia gospodarze wychodzili do sadu, aby obwiązać drzewa owocowe słomą, która podczas świąt stała w kącie izby.

ŹRÓDŁO: WARMIACY I MAZURZY.

ŻYCIE CODZIENNE LUDNOŚCI
WIEJSKIEJ W I POŁOWIE XIX WIEKU.
PRACA ZBIOROWA POD REDAKCJĄ
BOGUMIŁA KUŹNIEWSKIEGO

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

POLSAT 23:00

30 grudnia – 5 stycznia 2022

Poniedziałek

23:45

Kochankowie z Księżyca

TVP2

komediodramat, USA, 2012

New Penzance Island u wybrzeży Nowej Anglii, lato 1965 r. Dwunastoletni aspołeczny skaut Sam Shakusky (Jared Gilman) z wzajemnością zakochuje się w niewiele starszej od siebie Suzy Bishop (Kara Hayward), ekscentrycznej fance francuskich bardów. Nastolatkowie zawierają tajemny pakt i uciekają, by podążać dawnym szlakiem Indian z plemienia Chickchaw i przeżyć przygodę życia. Na poszukiwania zakochanej pary wyruszają rodzice Suzy (Bill Murray, Frances McDormand) oraz sympatyczny, lecz nieco zagubiony miejscowy szeryf, kapitan Sharp (Bruce Willis).

Piątek

00:25

M jak morderca

TVP1

film kryminalny, USA, 2017

Ray Archer (Al Pacino), detektyw z wydziału zabójstw, przebywa obecnie na zasłużonej emeryturze. Kiedy jednak w mieście pojawia się seryjny morderca, musi wrócić do pracy. Razem z policyjnym profilerem Willemem Ruineymem (Karl Urban) podejmuje próbę schwytania groźnego przestępcy. Wkrótce dołącza do nich dziennikarka śledcza Christi Davies (Brittany Snow). Sprawa okazuje się trudniejsza, niż początkowo zakładali. Jedyne wskazówki, jakimi dysponują, to pozostawione na miejscach zbrodni pojedyncze litery, które układają się w zaszyfrowaną frazę.

Wtorek

21:35

Prawdziwa historia

TVN

thriller, Belgia, Francja, Polska, 2017

Utalentowana Delphine Dayrieux dzięki powieści o własnej matce osiąga pierwszy sukces jako pisarka. Wkrótce zaczyna dostawać anonimowe listy, w których ktoś oskarża ją o upublicznienie prywatnych spraw rodzinnych dla sławy i pieniędzy. Zalamana kobieta nie może skupić się na pracy. Dopada ją niemoć twórcza. Na domiar złego kolejne zlecenie zupełnie nie odpowiada jej literackim ambicjom. W tym trudnym momencie na spotkaniu autorskim poznaje tajemniczą Elle, która prosi o podpisanie książki. Błache zdarzenie na zawsze odmienia losy pisarki.

Sobota

00:25

Gladiator

TVN

dramat historyczny, Maroko, Wielka Brytania, USA, 2000

Rok 180 naszej ery. Armia rzymska pod dowództwem Maximusa (Russell Crowe) pokonuje w krwawych zmaganiach germańskich buntowników. Po wygranej bitwie umierający cesarz Marek Aureliusz (Richard Harris) prosi go, by po jego śmierci objął władzę w Rzymie. Zazdrosny o pozycję Maximusa dziedzic tronu Kommodus (Joaquin Phoenix) zleca egzekucję generała i jego rodziny. Żona i syn Maximusa zostają zamordowani, a on sam cudem unika śmierci. Zostaje wzięty do niewoli, a następnie wcielony do szkoły gladiatorów.

Środa

21:05

Poznaj mojego tatę

POLSAT

komedia, USA, 2000

Sanitariusz Greg Focker (Ben Stiller) chce oświadczyć się swojej dziewczynie Pam (Teri Polo). Ma zamiar uczynić to w czasie wizyty u rodziców Pam, tuż przed ślubem jej siostry. Mama jego wybranki, Dina (Blythe Danner), okazuje się przychylna przyszłemu zięciowi. Jednak jej ojciec, rzekomo emerytowany ogrodnik, Jack Byrnes (Robert De Niro), uważa, że nikt nie jest wystarczająco dobry dla jego córki, a już na pewno nie Greg. Lista zarzutów wobec chłopaka jest długa: nie przywiązuje wagi do wyglądu, nie jest ambitny, pracuje w kobiecym zawodzie.

Niedziela

20:00

Kevin sam w Nowym Jorku

POLSAT

komedia, USA, 1992

Bliscy Keviną postanawiają spędzić Boże Narodzenie na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku chłopiec gubi się i przez pomyłkę wsiada na pokład samolotu lecącego do Nowego Jorku. Na szczęście, okazuje się, że ma przy sobie karty kredytowe swojego ojca. Małemu spryciarzowi udaje się zmylić obsługę luksusowego hotelu i wynająć tam dla siebie pokój. Następnie Kevin rusza zwiedzić miasto. Podczas spaceru spotyka Harry'ego i Marva – złodziei, którym się kiedyś naraził. Dowiaduje się, że planują oni okraść sklep z zabawkami Dunkana.

Czwartek

20:50

Riwiera dla dwojga

TVP2

komedia romantyczna, Francja, Wielka Brytania, 2013

Rozwiedziony biznesmen, Richard (Pierce Brosnan), ma właśnie przejść na emeryturę. Odkrywa jednak, że ktoś ukradł cały jego majątek. Richard i jego żona, Kate (Emma Thompson), wyruszają na poszukiwanie odpowiedzialnego za oszustwo biznesmena, Vincenta (Laurent Lafitte). Chcą go okraść, by w ten sposób odzyskać utracone fundusze. Przy dokonaniu rabunku pomagają im przyjaciele Jerry (Timothy Spall) i Penelope (Celia Imrie). Przygoda i towarzyszące jej niebezpieczeństwo na nowo rozpalają uczucie, które tli się w byłych małżonkach.

piątek

30 grudnia

TVP 1 04:50 Klan - telenowela 05:20 Przysięga - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Agape - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Serial fabularny 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kronika królów - taka historia... - telenowela 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Klan - telenowela 12:55 Natura w Jedyńce - Gniazda zamiast wojny - przyroda na terenach wojskowych - film SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Korona królów - taka historia... - telenowela 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Kulisy serialu Na sygnale - felieton 21:40 Na sygnale - serial 22:20 Zenek - film obyczajowy 00:25 M jak morderca - thriller 02:15 S. W. A. T. - Jednostka specjalna - serial	TVP 2 04:30 Hity wszech czasów - magazyn muzyczny 05:25 M jak miłość - serial 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:50 Tak to leciało! 21:55 Kabaret. Super Show Dwójki 23:05 Hity wszech czasów 00:10 Kino relaks - Męsko - damska rzecz - film fabularny 02:05 Brunet wieczorową porą - komedia 03:50 Step Up: All In - film muzyczny, prod. USA	TVN 05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Ten moment 16:25 Święta z Gesslerami 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! - magazyn FILM PRZYGODOWY 20:00 Tarzan: Legenda - film przygodowy, Kanada, Wielka Brytania, USA, 2016, reż. David Yates, wyk. Alexander Skarsgård, Samuel L. Jackson, Margot Robbie, Djimon Hounsou, Christoph Waltz, Jim Broadbent, Ben Chaplin 22:25 Apollo 13 - film przygodowy, USA, 1995, reż. Ron Howard, wyk. Tom Hanks, Bill Paxton, Kevin Bacon 01:05 Charlie i fabryka czekolady - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2005, reż. Tim Burton, wyk. Johnny Depp, Freddie Highmore, David Kelly 03:25 MasterChef 04:45 Uwaga! - magazyn 05:00 Recepta na stary dom	POLSAT 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Zróbmy sobie wnuka Maniek i Gienia Kosełowie to starsze małżeństwo prowadzące w samym centrum miasta ogromną plantację pomidorów. FILM S-F 21:55 Gwiezdne wojny: Część VIII - Ostatni Jedi Rey, po odnalezieniu Luke'a Skywalkera, na odciętej od świata wyspie, szkoli się pod jego okiem i okazuje się wyjątkowo pojętną uczennicą. Tymczasem Kylo Ren, syn księżniczki Lei i Hana Solo, dokłada starań, żeby unicestwić siłę rebeliantów. 01:25 Zgon na pogrzebie Gdy w pewnej dysfunkcyjnej rodzinie umiera seniora, jego pogrzeb przeradza się w istny cyrk. Zaginione ciała, szantaż, publiczne obnażanie oraz zwłoki, które uparcie nie chcą pozostać w trumnie to tylko początek.	TVP Kultura 07:25 Informacje kulturalne - informator kulturalny 07:55 Co dalej? - program publicystyczny 08:30 Miasto z morza - film obyczajowy 10:30 Kogel - Mogel - komedia, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardej, Dariusz Siatkowski, Jerzy Turek, Katarzyna Łaniewska 12:30 Muzyka - Wojciech Kilar - reportaż 13:40 Informacje kulturalne - informator kulturalny 14:10 Walc w alejkach - film obyczajowy, prod. Niemcy, 2018, reż. Thomas Stuber, wyk. Franz Rogowski, Sandra Hüller, Peter Kurth 16:25 Sanditon - serial 17:30 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Tomasz Venclova - rozmowa KOMEDIA 18:05 Był sobie pies 2 - komedia, prod. USA 20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Jackie 20:05 Wieczór kinomana - Jackie - film fabularny 21:55 Informacje kulturalne 22:20 Melville, ostatni samuraj - film dokumentalny 23:30 Gomorra - serial 00:25 Teraz animacje! - Serajon nad Marną - film animowany 00:55 Czwartkowy klub filmowy - Wyrutki - dramat, prod. USA, 1983, reż. Francis Ford Coppola 03:00 Informacje kulturalne 03:30 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - Tanie Dranie 04:15 Wiśniak - dokumentalny	TV Puls 06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial kryminalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Serial opowiada o relacjach międzyludzkich - rodzinnych, przyjacielskich i partnerskich, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw.	TVN 7 04:50 Szkoła - obyczajowy 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 S.O.S. Ekipy w akcji 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 16:55 Zagadki losu 17:55 Niebezpieczne związki 18:30 Młodość na zamówienie - program rozrywkowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 KOMEDIA 21:00 Sylwester w Nowym Jorku - film komedia, USA, 2011, reż. Garry Marshall, wyk. Michelle Pfeiffer, Zac Efron, Robert De Niro, Halle Berry, Jessica Biel, Seth Meyers, Katherine Heigl, Jon Bon Jovi, Ashton Kutcher 23:20 Mamma Mia: Here We Go Again! - film komedia, USA, Wielka Brytania, Japonia, 2018, reż. Ol Parker, wyk. Lily James, Amanda Seyfried, Meryl Streep, Alexa Davies 01:40 Na krawędzi - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Renny Harlin, wyk. Sylvester Stallone 04:00 Druga strona medalu	TV 4 06:00 Galileo 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Kocham. Przepraszam. Dziękuję 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 Galileo 14:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Blok 99 - film USA, 2017, reż. Zahler S. Craig, wyk. Carpenter Jennifer, Johnson Don, Vaughn Vince Były bokser, Bradley, traci pracę, a w jego małżeństwie pojawia się kryzys. Żeby stanąć finansowo na nogi i zapewnić lepsze życie żonie, Bradley podejmuje się przemytu narkotyków. 02:55 SuperLudzie 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje TV Trwam 11:25 Głos Polski 11:35 Z Dalekiego Wschodu do betlejemskiej szopki 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:00 Błask szopki 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Zrozumieć Antycypilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Orędowniczka w codzienności 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski
---	---	--	--	---	--	--	--

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

2 stycznia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 06:55 Rodzina Rodzinnie w Ukrainie - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:35 Serial fabularny 09:40 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 BBC w Jedyńce - David Attenborough i głosy natury SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagielonowie - telenowela 21:05 Teatr Telewizji - Teatr Telewizji - Zemsta 23:00 Świat bez fikcji - Kuba 23:55 Spotkanie ze śmiercią - film fabularny 01:35 Wielkie wesele - komedia	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Kłasztorne smaki według Remigiusza Rączki - magazyn kulinarny 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:35 Pytanie na śniadanie 11:10 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia - odc. 16:00 Koło fortuny - teleturniej TELETURNIEJ 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Serial fabularny 23:45 Kochankowie z Księżycy - film fabularny 01:30 O mnie się nie martw - serial komediowy 02:30 Był sobie chłopiec - film fabularny 04:20 Rodzinka.pl - serial	06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości - program obyczajowy 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Ten moment - program obyczajowy 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Legendyringu - film komedia, USA, 2013, reż. Peter Segal, wyk. Robert De Niro 23:55 Wrogowie publiczni - film sensacyjny, USA, Japonia, 2009, reż. Michael Mann, wyk. Christian Bale, Johnny Deep 02:40 Bates Motel - serial 03:45 Uwaga! - magazyn prod. Polska 04:05 Zamieszkać na plaży 04:35 Recepta na stary dom 05:05 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy 05:35 Kto was tak urządził	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dłaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial obyczajowy prod. Polska 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Farma FILM SENSACYJNY 21:05 MEGA HIT - Armageddon Naukowcy NASA odkrywają, że za osiemnaście dni zderzy się z Ziemią ogromna asteroida dorównująca wielkością stanowi Teksas. By zapobiec katastrofie, szef NASA Dan Truman decyduje się na wysłanie promu kosmicznego ze śmiertelnie niebezpieczną misją: uczestnicy wyprawy mają wywiercić w asteroidzie otwory i umieścić w nich ładunki nuklearne. 00:45 Chętni na kasę 03:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:00 Muzyczne poranki 07:50 Co dalej? - program publicystyczny 08:35 Wydarzenie aktualne 09:20 Upał - komedia, prod. Polska, 1964, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Jerzy Wasowski, Jeremi Przybora, Barbara Krafftówna, Wiesław Michnikowski, Wiesław Gołas, Kalina Jedrusik, Anna Górna, Zdzisław Leśniak, Krzysztof Litwin, Jerzy Bielenia 11:00 Kariera Nikodema Dyzmy - serial 12:05 Reżyserzy - Vincente Minnelli 13:05 Casting - dramat 13:35 Wydarzenie aktualne 14:00 Na kredyt - film obyczajowy, prod. Polska, 2008, reż. Przemysław Nowakowski, wyk. Łukasz Garlicki, Magdalena Popławska DRAMAT 14:45 Parę osób, mały czas - dramat, prod. Polska, 2005, reż. Andrzej Barański, wyk. Krystyna Janda, Andrzej Hudziak 16:40 Sanditon - serial 17:40 Trzeci punkt widzenia 18:20 Winnetou - Winnetou i Apanaczi - serial 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Sicario - dramat 22:15 Informacje kulturalne 22:35 Panorama kina polskiego - Reżyżka - dramat 00:45 Scena muzyczna 01:50 Apocalypso - film fabularny, prod. USA, 2006 04:25 Co dalej? - program publicystyczny 05:05 Informacje kulturalne 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Poniedziałkowy Hit: Ostatni skaut FILM SENSACYJNY 22:05 Quest Nowy Jork, rok 1925. Christopher Dubois, mieszkaniec slumsów o dramatycznej przeszłości, w wyniku pewnych komplikacji, musi uciekać z miasta. Wybiera się do Hongkongu, lecz trafia na statek, który jest własnością piracką. Piraci następnie przez okres całej podróży przetrzymują Christophera w spartańskich warunkach i zmuszają go do pracy na pokładzie. 00:00 Operacja Samum 02:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	04:50 Szkoła - obyczajowy obyczajowy 06:45 40 kontra 20 - program rozrywkowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 SERIAL KRYMINALNY 21:00 Chyłka-Inwigilacja - serial kryminalny 23:05 Incepcja - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Christopher Nolan, wyk. Leonardo DiCaprio, Joseph Gordon-Levitt, Ellen Page, Tom Hardy, Ken Watanabe, Cillian Murphy, Tom Berenger, Marion Cotillard, Pete Postlethwaite, Michael Caine, Lukas Haas 02:05 Zbrodnia w sąsiedztwie 04:05 Druga strona medalu - talk show prod. Polska	08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Kochane pieniądze 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 12:55 Strażnik Teksasu 13:55 STOP Drogówka 14:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 American Pie - USA, 1999 23:05 Niebezpieczny związek - Kanada, USA, 2000, reż. Hickox Anthony, wyk. Brett Danielle, Fitzpatrick Richard, Lundgren Dolph Thriller. Były policjant Matt Sorenson prowadząc prywatne śledztwo w sprawie tajemniczej śmierci brata wchodzi w świat pornografii i perwersyjnego seksu. 01:15 Food Factory 01:45 Zbrodnie, które wstrząsnęły Polską TV Trwam 11:30 Życiu powiedzmy TAK 12:00 Anioł Pański 12:20 Gala Operetkowa - Od Wiednia do Budapesztu 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 Filmowe życiorysy. Historia Lednicy 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Słowo życia 17:00 Świadkowie 17:30 Wyciskanie Powstanie Wielkopolskie 17:45 Koledy i pastorałki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Królestwo pod wodą 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

3 stycznia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Serial fabularny 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Natura w Jedyńce - Najwspanialsze góry SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagielonowie - telenowela 21:05 Pełny obraz 21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22:45 Ocaleni - reality show 23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 00:30 Za 5 dolarów - film	05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Święty Mikołaj przybywa - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Czas w las - magazyn 11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama TELETURNIEJ 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Serial fabularny 23:45 Córki dancingu - film fabularny, prod. Polska, 2015, reż. Agnieszka Smoczyńska 01:25 Kochankowie z Księżycy - film fabularny 03:10 Futuropolis - Singapur - miasto przyszłości 04:15 Rodzinka.pl - serial komediowy	06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości - program obyczajowy 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Ten moment - program obyczajowy 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Na twoim miejscu 20:00 Uwaga! - magazyn prod. Polska PROGRAM KULINARNY 20:15 Doradca smaku - program kulinarny 20:20 Na Wspólnej - serial 21:00 Milionerzy 21:35 Prawdziwa historia - film sensacyjny, Francja, Belgia, Polska, 2017, reż. Roman Polański, wyk. Emmanuelle Seigner, Eva Green, Vincent Perez, Dominique Pinon, Camille Chamoux 23:40 Kuba Wojewódzki - talk show 00:40 Grzesznica - serial 01:40 MasterChef 03:10 Szpital - program obyczajowy 04:10 Uwaga! - magazyn 04:30 Zamieszkać na plaży 05:00 Recepta na stary dom 05:30 Jak to jest zrobione?	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dłaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial obyczajowy prod. Polska 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Farma FILM PRZYGODOWY 21:05 Braveheart - Waleczne Serce Epicki obraz średniowiecznej Szkocji skoncentrowany wokół postaci Williama Wallace'a, patrioty walczącego przez całe życie o niepodległość swojej ojczyzny. 01:00 Solid Gold Miller jest młodą, ucciwą policjantką. W czasie jednej z nieudolnie przeprowadzonych akcji zostaje porwana i zgwałcona. Uciekając zabija swoich oprawców, a w raporcie zataja okoliczności zajścia i odchodzi z pracy. Osiem lat później do Gdyni ściągają ją jej były szef, Nowicki, wysoki oficer CBS.	07:00 Co się dzieje 07:30 Muzyczne poranki 07:50 Informacje kulturalne 08:20 Przestrzeń pamięci - magazyn 09:00 Którędy po sztukę - magazyn 09:15 Winnetou - Winnetou i Apanaczi - serial 11:00 Kariera Nikodema Dyzmy - serial 12:05 Rita Hayworth, bogini miłości - film dokumentalny, prod. Francja, 2019, reż. Julia Kuperberg, Clara Kuperberg 13:10 Film dokumentalny 14:10 Informacje kulturalne 14:35 Legenda Tatr - dramat, prod. Polska, 1994, reż. Wojciech Solarz, wyk. Rafał Królikowski, Agnieszka Brzezińska, Jerzy Trela, Andrzej Kozak 16:40 Sanditon - serial 17:40 Co dalej? SERIAL PRZYGODOWY 18:10 Winnetou - serial przygodowy 20:00 Lekkie obczyje - Mać fryzjerki - dramat, prod. Francja, 1990, reż. Patrice Leconte, wyk. Jean Rochefort, Anna Galiena, Roland Bertin, Maurice Chevit, Philippe Clewont, Jacques Mathou 21:30 Informacje kulturalne 21:55 Teatr Telewizji - Szczęście Frania - spektakl teatralny, prod. Polska, 2001, reż. Agnieszka Gliniska, wyk. Maciej Stuhr, Joanna Szczepkowska 23:20 Młoda Polska - Casting - dramat 23:55 Kino Mocnych Wrażeń - Sicario - dramat 02:05 Co dalej?	06:00 Kobra - oddział specjalny Serial opowiada o przygodach policjantów patrolujących autostradę, którzy często uczestniczą w ciężkich sprawach kryminalnych i szalonych poszukiwaniach. Nasycony jest efektami specjalnymi i szybką akcją. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Za ciorem 21:50 Rocky 2 00:10 Spring Breakers: Dzikie wakacje 02:10 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:10 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska	04:50 Szkoła - obyczajowy obyczajowy 06:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 20:00 40 kontra 20 - program rozrywkowy FILM SENSACYJNY 21:00 Frantic - film sensacyjny, USA, Francja, 1988, reż. Roman Polański, wyk. Harrison Ford, Emmanuelle Seigner, Betty Buckley, Alexandra Stewart 23:25 Atak na posterunek - film sensacyjny, prod. USA, Francja, 2005, reż. Jean-François Richet, wyk. Ethan Hawke, Laurence Fishburne, Gabriel Byrne, Maria Bello, Drea de Matteo 01:35 Zbrodnia w sąsiedztwie 03:35 Druga strona medalu - talk show prod. Polska	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Kochane pieniądze 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 12:55 Strażnik Teksasu 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Gniew Caina 22:45 Obsesja namietności - USA, 1992, reż. Kaplan Jonathan, wyk. Liotta Ray, Russell Kurt, Stowe Madeleine Małżeństwo z LA zaprzyjaźniają się z samotnym oficerem policji. 01:15 Food Factory 01:45 Zbrodnie, które wstrząsnęły Polską 02:50 Trans World Sport 2022 03:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje TV Trwam 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Słowo życia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Sanktuarium świętej Anny w La Palud 13:15 Koledy i pastorałki 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 „Bóg się rodzi” 14:50 Koncert koled i pastorałki 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Blask szopki 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:45 Koledy i pastorałki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 06:55 Rodzina Rodzinie w Ukrainie - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Rodzinny ekspres - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:35 Serial fabularny 09:40 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:40 Rok w ogrodzie Extra 13:00 Natura w Jedynie - Najwspanialsze góry SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiel- lonowie - telenowela 21:05 Wolny strzelec - dramat 23:10 Historia bez tajemnic 00:15 Zaraz wracam - film 01:50 The Good Doctor - serial 03:40 Tajne wojny w Kosmosie	05:00 Na sygnale - serial fabularny 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Zakochaj się w Polsce 11:45 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale - felieton 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:35 Serial fabularny 23:40 Mama w opałach - komedia 01:25 Karmazynowe wesele - serial, prod. Francja 02:25 Bellingcat - prawda w czasach postprawdy 04:05 Za marzenia - serial 04:50 Zakończenie	06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Turniej Czterech Skoczni, Innsbruck 16:00 Ten moment - program obyczajowy 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Jestem legendą - film S-F, USA, 2007, reż. Francis Lawrence, wyk. WillSmith, Alice Braga, Charlie Tahan, Salli Richardson 23:40 Sherlock Holmes - film sensacyjny, USA, Wielka Brytania, Niemcy, 2009, reż. Guy Ritchie, wyk. Robert Downey Jr., Jude Law, Rachel McAdams, Mark Strong, Eddie Marsan 02:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 03:15 Szpital - program obyczajowy 04:15 Uwaga! - magazyn 04:35 Zamieszkać na plaży	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn prod. Polska 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Farna KOMEDIA 21:05 Poznaj mojego tatę Pielęgniarz Greg Focker ma oświadczyć się swej dziewczynie Pam podczas weekendu spędzanego w domu jej rodziców. Problem w tym, że najpierw musi poprosić o rękę swej ukochanej jej ojca. 23:25 Straż sąsiedzka Kierownik supermarketu Evan Trautwig przeżywa szok, kiedy jeden ze strażników nocnych w jego sklepie zostaje zamordowany. Aby odnaleźć zabójcę, mężczyzna gotów jest sformować straż sąsiedzką. 01:50 Hot Shots II 03:45 Świat według Kiepskich 04:40 Disco gramy	07:35 Informacje kulturalne 08:05 Co dalej? - Kto dziś poszedłby walczyć za Polskę? 08:40 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Tomas Venclova 09:15 Winnetou - i Old Firehand 11:00 Kariera Nikodema Dyzmy - serial 12:10 Kraina miodu - film dokumentalny 13:50 Informacje kulturalne 14:20 Wydarzenie aktualne 14:45 Wyprawa w przeszłość 16:25 Sanditon - serial 17:25 Księga Przechlewni 18:05 Ktoś przyjdzie po sztukę - Pieter Brueghel Młodszy 18:15 Winnetou - w Dolinie Śmierci - serial 20:00 Na wschód od Hollywood - Miłość pisana Braillem 21:35 Informacje kulturalne 22:00 Tanie Dranie - talk-show 22:45 Więcej niż fikcja 23:50 Polski Jazz DRAMAT 00:50 Lekkie obyczaje - Mąż fryzjerki - dramat, prod. Francja, 1990, reż. Patrice Leconte, wyk. Jean Rochefort, Anna Galiena, Roland Bertin, Maurice Chevit, Philippe Clévont, Jacques Mathou 02:25 Oczy Orsona Wellesa - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Mark Cousins 04:30 Młoda Polska - Casting - dramat, reż. Katarzyna Iskra, wyk. Marta Mazurek, Katarzyna Herman, Julian Świeżewski 05:05 Informacje kulturalne 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl	06:00 Kobra - oddział specjalny Serial opowiada o przygodach policjantów patrolujących autostradę, którzy często uczestniczą w ciężkich sprawach kryminalnych i szalonych poscigach. Nasycony jest efektami specjalnymi i szybką akcją. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Serial paradokmalny opowiada o skomplikowanych relacjach między ludzkimi - rodzinnymi, przyjacielskimi i partnerskimi, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Proceder 22:55 Zenek 01:15 Jeszcze raz 03:15 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 04:25 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat	04:50 Szkoła - obyczajowy obyczajowy 06:45 40 kontra 20 - program rozrywkowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 FILM OBYCZAJOWY 21:00 Jesteśmy przyjaciółmi - film obyczajowy, Wielka Brytania, Francja, USA, 2015, reż. Max Joseph, wyk. Zac Efron, Wes Bentley, Emily Rataj-kowski, Johnny Weston, Shiloh Fernandez 23:00 Maria Magdalena - film obyczajowy, USA, Wielka Brytania, Australia, 2018, reż. Garth Davis, wyk. Rooney Mara, Joaquin Phoenix, Chiwetel Ejiofor, Tahar Rahim, Ariane Labed 01:25 Zbrodnia w sąsiedztwie 03:25 Druga strona medalu - talk show prod. Polska	08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 12:55 Strażnik Teksasu 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Poza zasięgiem - USA, Polska, 2004, reż. Leong Po-Chih, wyk. Nowakowska Ida, Pieczyński Krzysztof, Seagal Steven 22:55 Akt zemsty - USA, Bułgaria, 2017, reż. Florentino Isaac, wyk. Banderas Antonio, Urban Karl, Vega Paz 00:45 Śmierć na 1000 sposobów 01:45 Interwencja 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje TV Trwam 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Aktywna zima 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Święta Noc 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Kantata „Anioł pasterzom mówił” 14:50 Ażby ogrzać Dzieciątko 15:50 Tam, gdzie gwiazda goreje 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Tajemnice Watykanu 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Kolegdy i pastorki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

5 stycznia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4							
05:15 Przysięga - serial 06:00 Wspaniałe stulecie 06:55 Rodzina Rodzinie w Ukrainie - felieton 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Droga Orszaku Trzech Króli - reportaż 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:35 Serial fabularny 09:40 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:40 To się opłaca - magazyn 13:00 Natura w Jedynie 14:00 Wspaniałe stulecie 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka	05:00 Na sygnale - serial fabularny 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:25 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:35 Pytanie na śniadanie 11:45 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial	06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Ten moment - program obyczajowy 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn prod. Polska 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn prod. Polska 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Farna	07:00 Muzyczne poranki 07:30 Informacje kulturalne 07:55 Zaginione - odnalezione 08:20 Niedziela z... Krystyną Prońko 09:15 Winnetou - w Dolinie Śmierci - serial 11:00 Kariera Nikodema Dyzmy - serial 12:05 Martha Cooper - historia graffiti - film 13:10 Informacje kulturalne 13:45 Śtońce i cień. Gustaw Holoubek - film 14:35 Prymas. Trzy lata z Tyśiącą - dramat, prod. Polska, 2000, reż. Teresa Kotlarczyk, wyk. Andrzej Seweryn, Maja Ostaszewska, Zbigniew Zamachowski 16:30 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial komediowy 17:35 Co dalej?	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Gorący pościg 21:50 Zakrecony 23:50 Quest 01:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:30 Taki jest świat - program informacyjny 04:05 Z archiwum policji - serial dokumentalny 04:45 Rodzinny interes - serial obyczajowy	04:50 Szkoła - obyczajowy obyczajowy 06:45 40 kontra 20 - program rozrywkowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 KOMEDIA 21:00 Naciągacz - film komedia, USA, 2003 23:25 Sylwester w Nowym Jorku - film komedia, USA, 2011, reż. Garry Marshall, wyk. Michelle Pfeiffer, Zac Efron 01:45 Zbrodnia w sąsiedztwie 03:45 Druga strona medalu - talk show	09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 12:55 Strażnik Teksasu 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Upadek 00:15 Operacja Chromit - Korea Południowa. Arthur wysłał ośmiu członków koreańskiego biura łączności, pod dowództwem południowokoreańskiego porucznika marynarki wojennej, na tajną wyprawę w celu przeprowadzenia operacji „Rentgen”. Ta misja musi się powieść, aby MacArthur mógł dalej działać w tym rejonie. 02:40 Śmierć na 1000 sposobów 03:05 Interwencja 03:25 Top 10 03:40 Lista Przebojów							
SERIAL OBYCZAJOWY 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:10 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 24:00 Magazyn Ekspresu Reporterów 01:05 Tanie Dranie - talk-show 01:50 The Good Doctor - serial 02:40 Ocaleni - reality show 03:45 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn							SERIAL OBYCZAJOWY 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:50 Riviera dla dwojga - komedia, prod. Wielka Brytania, Francja, 2013, reż. Joel Hopkins, wyk. Pierce Brosnan, Emma Thompson, Timothy Spall 22:35 Serial fabularny 23:40 Piraci z Somalii - film fabularny 01:45 Olivia - serial kryminalny 03:35 Gomorra - serial, prod. Włochy, Niemcy, 2018, reż. Francesca Comencini, wyk. Salvatore Esposito, Cristiana Dell'Anna 04:30 Kraj świata - film TVP, prod. Polska, 1993, reż. Maria Zmarz-Koczanowicz, wyk. Jan Nowicki, Henryk Talar	SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:35 Ogłaszam was Chuckiem i Larrym - film komedia, USA, 2007, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Kevin James, Jessica Biel 01:00 Barry Seal, król przemytu - film, USA, Japonia, Kolumbia, 2017, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise, Donaldd Gleeson, Sarah Wright, Jesse Plemons, Caleb Landry Jones 03:20 Uwaga! - magazyn 03:40 Zamieszkać na plaży 04:10 Recepta na stary dom	FILM OBYCZAJOWY 21:05 Jak ona to robi? Sarah Jessica Parker wciela się w ambitną menadżer Kate Reddy, która budzi podziw przyjaciół i kolegów z pracy, sprawnie godząc bogate życie rodzinne z zawrotną karierą w biznesie. 23:00 Miłość w Seattle Burke, po tragicznej śmierci żony, postanawia napisać książkę o radzeniu sobie ze stratą bliskiej osoby. Poradnik, który traktował jak rodzaj auto-terapii, niespodziewanie staje się bestsellerem. 01:35 Przyjaciele z kasą 03:25 Świat według Kiepskich 04:40 Disco gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	FILM PRZYGODOWY 18:10 Niedźwiadek - film przygodowy, prod. Francja, USA, 1988, reż. Jean Jacques Annaud, wyk. Jack Wallace, Tcheky Karyo 20:00 Córka d'Artagnana - film przygodowo-histeryczny 22:20 Informacje kulturalne 22:40 Leć, ptaszku, leć. Opowieść o węgierskich domach tańca 23:55 Na wschód od Hollywood - Miłość pisana Braillem 01:35 Opera national de Paris 01:50 Jezioro łabędzie - balet, prod. Francja, 2019	SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Gorący pościg 21:50 Zakrecony 23:50 Quest 01:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:30 Taki jest świat - program informacyjny 04:05 Z archiwum policji - serial dokumentalny 04:45 Rodzinny interes - serial obyczajowy		KOMEDIA 21:00 Naciągacz - film komedia, USA, 2003 23:25 Sylwester w Nowym Jorku - film komedia, USA, 2011, reż. Garry Marshall, wyk. Michelle Pfeiffer, Zac Efron 01:45 Zbrodnia w sąsiedztwie 03:45 Druga strona medalu - talk show	TV Trwam 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Jan Paweł II zawsze wśród nas 13:10 Kolegdy i pastorki 13:30 Msza święta 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Objawienie w Paray 15:25 Pogranicze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polsce i Świat 16:35 Żew natury 17:00 Modlitwa 19:25 Akademia pro-life 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje dnia
Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety. tv dodatek Wydawca: Dodatek sp. z o.o., 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 Skład komputerowy: www.klan.net.pl														
dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY														

ZACZYNAJMY OD POCZĄTKU

ŚWIĘTOWANIE
ZAKOŃCZENIA
STAREGO ROKU
I WEJŚCIA W NOWY
ROK MA SWOJĄ
DŁUGĄ TRADYCJĘ
SIĘGAJĄCĄ
STAROŻYTNEGO
RZYMU. W ROKU 46
P.N.E. ZA CZASÓW
JULIUSZA CEZARA
WPROWADZONO
TZW. KALENDARZ
JULIAŃSKI.
WTEDEY TEŻ DZIEŃ
NOWEGO ROKU
ZOSTAŁ USTALONY
1 STYCZNIA.

I anuaris (styczeń) był miesiącem poświęconym bogu Janusowi (ianua – brama, drzwi, wejście), który był bogiem wszystkich początków, a także opiekunem bram, drzwi, przejść, mostów, wiaduktów, patronem umów i paktów. Janus był bogiem czysto rzymskim i nie miał odpowiednika w mitologii greckiej.

Uroczyste i radosne obchody 1 stycznia, a więc początek Nowego Roku w całej Italii datuje się od roku 153 p. n. Ch. Potem także rozpowszechniły się one w całym imperium. Uroczystości tego dnia miały charakter oficjalny, gdyż w tym dniu nowo wybrani konsulowie obejmowali władzę. W domostwach każdego z konsulów zbierali się senatorowie, dostojnicy, przyjaciele, znajomi po czym wszyscy zgromadzeni szli w pochodzie, wraz z dołączającą ludnością, na Kapitol. Po części oficjalnej, w czasie której składano przysięgi cesarzowi i wodzowi wojsk odbywały się huczne przyjęcia. Wierzone wówczas, a wiara ta przez wieki się utrzymywała, że jaki będzie dzień Nowego Roku, takim będzie cały rok. Dlatego starano się dobrze bawić, składać sobie prezenty (strendae) „na dobrą wróżbę” – były to najpierw owoce, słodczyce, wypiekane z maki ciastka zwane

ianual na cześć Janusa. Z czasem podarki stawały się coraz kosztowniejsze, obdarowywano się nawet pieniędzmi. Domostwa tego dnia dekorowano wieńcami i gałązkami wawrzynu.

PAPIEŻ SYLWESTER

Wraz z rozprzestrzenianiem się chrześcijaństwem pogańskie tradycje były wypierane przez nowe interpretacje. Jako pierwszy dzień Nowego Roku zaczęto traktować datę narodzin Chrystusa Pana. Tę datę wskazał też Sobór Nicejski w 325 roku, co zresztą nie przerwało dyskusji wokół początku roku. Byli bowiem też tacy teologowie, którzy chcieli go widzieć 25 marca, czyli w dzień Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny. Za tą datą optował np. Dionizy Mały, mnich, który w VI wieku obliczał datę narodzin Chrystusa. W Europie data 25 grudnia przetrwała jednak aż do XVI wieku i w Polsce pierwszy dzień Nowego Roku obchodzono właśnie tego dnia. Natomiast w 1573 roku król Francji Karol IX ustalił 1 stycznia dniem początku roku. Miało to ujednolicić różnorodne obchody w różnych częściach kraju. 1 stycznia obowiązywał także w Rosji.

„Noc sylwestrową”, czyli czas z 31 grudnia na 1 stycznia, świętowano po raz pierwszy w roku 999. Jak sama nazwa wskazuje jest ona związana z osobą Sylwestra. Kim był Sylwester? Był on świętym papieżem urodzonym w Rzymie za czasów papieża św. Kajusa (283-296). Jego rządy schodzą się niemal dokładnie z rządami cesarza Konstantyna. Podania głoszą, że to papież Sylwester pozyskał dla wiary chrześcijańskiej matkę cesarza Konstantyna, św. Helenę. Papież Sylwester zmarł w nocy z dnia 31 grudnia 335 roku na 1 stycznia. Cieszy się on wielką czcią także i na Wschodzie, gdzie wspomina się go 2 stycznia. Jego śmiertelne szczątki spoczęły w katakumbach św. Pryscylli. Z imieniem papieża Sylwestra związane są liczne legendy. Według jednej z nich w roku 317 papież

Papież Sylwester I

zamknął w podziemiach Watykanu smoka, który zgodnie z przepowiednią miał się wydostać na wolność w rocznicę śmierci świętego, gdy rozpocznie się rok tysięczny. Zgodnie z tym przekazem 31 grudnia 999 roku wszyscy oczekiwali końca świata lub nadejścia jakiegoś kataklizmu, a kiedy po wybuchu smoka się nie pojawił – wybuchła ogromna radość i ludzie rozpoczęli radosną, spontaniczną zabawę. Jednak imprezy sylwestrowo-noworoczne, jakie my znamy, pojawiły się dopiero pod koniec XIX wieku. Wcześniej no-

wego roku w Europie nie traktowano jako święta, które wymagało szczególnej celebracji.

SZCZĘŚCIE CZŁOWIEKA LEŻY W MAŁYCH DOLINKACH

Warto wspomnieć, że 1 stycznia 1000 roku papież Sylwester II udzielił wszystkim wiernym błogosławieństwa „Miastu i Światu” (Urbi et Orbi), co stało się tradycją i trwa do dzisiaj. Natomiast w wigilię św. Sylwestra wieczorem, w wielu kościołach katolickich, odprawia się uroczystą Eucharystię i urządza się specjalne nabożeństwa

dziękczynno-ekspiacyjno-błagalne.

Warto też dopowiedzieć, że sylwester to jednak nie tylko huczna zabawa, bal, impreza. To także dobry czas do refleksji, na introspekcję, zajrzenie w zakamarki swojej duszy. Na początku Nowego Roku każdy chrześcijanin powinien uświadomić sobie, że czas, wraz z odhaczaniem kolejnego roku, biegnie nieubłagalnie i w związku z tym należałoby sobie zadać ważne pytanie co po sobie pozostawię? Dokąd idę, skąd idę i po co idę? Jaki jest sens mojego życia? Co jest celem mojego

życiowego pielgrzymowania? To pytania fundamentalne. One stworzyły filozofów, teologów, świętych. Lecz odpowiedzi na nie każdy z nas powinien szukać nie na zewnątrz siebie lecz w sobie, w ciszy, na modlitwie, na adoracji, w lekturze Pisma Świętego. Czy znajdę czas na postawienie tego pytania?

Obok tej ważnej refleksji powinna też pojawić się postawa dziękczynienia i przeproszenia. Dziękczynienia za życie i za otrzymane dobro oraz przeproszenia za wyrządzone zło. Tylko tyle i aż tyle może doprowadzić nas do spokoju, równowagi i harmonii ducha, co będzie dobrym początkiem nowego roku, gdyż, jak ktoś powiedział: „szczęście człowieka leży w małych dolinkach”.

NA KONIEC PRZYPOMNĘ
PEWNE SŁOWA
ZACZERPIĘTE Z KSIĄŻKI
HANNY MALEWSKIEJ
„PRZEMIJA POSTAĆ
TEGO ŚWIATA”. OTÓŻ
KASJODOR TAK MÓWIŁ
NA GRUZACH RZYMU DO
GROMADKI MNICHÓW,
KIEDY GRAMATYKĘ
SPALILI BARBARZYŃCY:
„BRACIA, ZACZYNAJMY
OD POCZĄTKU”. TO
WŁAŚNIE JEST NASZA
PRAWDA. GDZIEKOLWIEK
JESTEŚMY, CZYŃMY
TO, CO MAMY CZYNIĆ
Z TĄ PODSTAWOWĄ
ELEMENTARNĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ZA
WSZYSTKIE DROBIAZGI,
CZYŃMY TO Z MIŁOŚCIĄ,
STARANNOŚCIĄ
I RADOŚCIĄ. I MÓWMY
ZA KASJODOREM
„ZACZYNAJMY OD
POCZĄTKU”, A PAN TO, CO
ZACZĘTE, Z PEWNOŚCIĄ
DOPEŁNI.

ZDZIŚŁAWA KOBYLŃSKA

PRZEWODNIK PO WYSOCZYŹNIE ELBLĄSKIEJ

KSIAŻKA DAWIDA BARTONA Z 1997 ROKU TO NIE JEST ZWYKŁY PRZEWODNIK KRAJOZNAWCZY. OPRÓCZ TEGO, JAKIE CIEKAWE MIEJSCA MOŻNA ZOBACZYĆ W TYM PIĘKNYM REGIONIE, MOŻNA SIĘ Z TEJ KSIAŻKI RÓWNIEŻ DOWIEDZIEĆ O DZIEJACH ELBLĄSKIEJ TURYSTYKI.

AGATA TUPAJ
a.tupaj
@gazetaolsztynska.pl

Dariusz Barton to elblązanin, który od 2016 roku pełni funkcję wojewódzkiego konserwatora zabytków. Jest absolwentem kulturoznawstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracę zawodową rozpoczął w 1985 roku jako instruktor w Młodzieżowym Domu Kultury w Elblągu. Potem pracował w innych elbląskich instytucjach: Biurze Dokumentacji Zabytków Państwowej Służby Ochrony Zabytków, Wojewódzkim Zarządzie Parków Krajobrazowych oraz Wydziale Kultury i Sztuki

Urzędu Wojewódzkiego. Następnie był związany zawodowo z elbląskim Teatrem Dramatycznym, a w latach 2004-2007 prowadził własną działalność gospodarczą. Od 2009 roku był miejskim konserwatorem zabytków w Malborku, a w latach 2013-2016 pełnił takie stanowisko w Elblągu. Dariusz Barton jest również autorem wielu publikacji o charakterze badawczym i popularnonaukowym. Jego „Przewodnik krajoznawczy «z myszką» po Wysoczyźnie Elbląskiej” ukazał się w 1997 roku.

Chociaż ta książka ma już swoje lata i część z opisywanych miejsc zmieniła się na przestrzeni 25 lat, to duża jej część koncentruje się na przeszłości Wysoczyzny Elbląskiej. Tytułowa

„myszka” oznacza tutaj więc coś przestarzałego, staroświeckiego (od powiedzenia „trącić myszką” – red.). Przewodnik został opracowany na podstawie licznych źródeł historycznych – również tych niepublikowanych, takich jak stare pamiętniki czy mapy.

Publikacja składa się z dwóch głównych części. Pierwsza przedstawia natury elbląskiej turystyki, która jest szacowana na XVIII w. i wówczas bardzo prężnie się rozwijała. Wysoczyzna Elbląska była uznawana za bardzo atrakcyjną krainę nie tylko pod względem turystycznym, ale również kulturowym. Autor wyjaśnia w tej części zjawiska kulturowe i wydarzenia historyczne, które kiedyś rozsławiły Elbląg

w Europie i przyczyniły się do rozwoju tzw. turystyki romantycznej oraz licznych inicjatyw miejscowych środowisk twórczych mających na celu promocję Wysoczyzny. Często pojawiają się nawiązania do mitów, legend i wierzeń, od których się wzięły nazwy poszczególnych obiektów. W drugiej części poznajemy szczegółowy opis różnych miejsc składających się na krajobraz Wysoczyzny Elbląskiej – czyli Modrzewinę, Las Ceglany, Szwajcarię Próchnicką, Jary Łęcza, Las Kadyński, Lasy Rakowskie, Bażantarnię oraz okolice Tolkmicko – Chojnowo. Autor ma na celu zapoznać czytelnika z terenem i pokazać, jaki wpływ wywarły doktryny filozoficzne, teorie artystyczne,

instytucje kulturalne oraz życie elbląskich mieszczan i ziemian na krajobraz.

„Przewodnik krajoznawczy «z myszką» po Wysoczyźnie Elbląskiej” jest jedyny w swoim rodzaju, i to nie tylko ze względu na bardzo estetyczną szatę graficzną. Zawarte w nim zostało całościowe spojrzenie na dzieje Wysoczyzny Elbląskiej, gdzie ważną rolę odgrywa nie tylko różnorodność przyrody, ale też kultura. Wszelkie dodatkowe objaśnienia są zawarte w przypisach, dzięki czemu główny tekst czyta się płynnie. Polecam wszystkim, którzy chcą urozmaicić sobie wycieczkę po najbliższych okolicach Elbląga i dowiedzieć się, jaką kryją one przeszłość.

CZYTAM, BO LUBIĘ: WIKTORIA KORZENIEWSKA „CZERWONA BAŚŃ”

Wiktoria Korzeniewska zaprasza nas do mrocznego świata, w którym baśń o Czerwonym Kapturku splata się z opowieścią o przerażającej Babie Jadze oraz ze słowiańskimi motywami. Tylko dla starszych czytelników.

Baśnie wielu z nas kojarzą się z opowiadaniem dla dzieci, w których dobro zawsze zwycięża i wszystko kończy się szczęśliwie. Jednak wiadomo nie od dziś, że ich pierwotne wersje – chociażby te braci Grimm – były nieco mroczniejsze i często w brutalny, wręcz krwawy sposób pokazywały zło tego świata. Powieść Wiktorii Korzeniewskiej – absolwentki filologii rosyjskiej i twórczyni bloga książkowego SLAVICBOOK.pl – została napisana w duchu oryginalnych wersji znanych nam klasycznych baśni. Inspirację do tej mrocznej, ale zarazem magicznej historii stanowią baśń o Czerwonym Kapturku, postać Baby Jagi oraz słowiańskie wierzenia – motywy co prawda znane, jednak z ich połączenia autorka stworzyła coś zupełnie nowego, czyli „Czerwoną baśń”.

Książka ta zaczyna się słowami: „W pewnej wiosce był obyczaj. Obowiązywał w czasach, kiedy jeszcze słyszano w lesie klaskanie, w południe unikano wychodzenia w pole, a kobiety szeptały o wilku,

który uśmiechał się jak człowiek. Każdego roku, pierwszego dnia lata, wieś wspólnie wybierała jedną dziewczynkę. Nie najładniejszą, nie najzdolniejszą. Wybór zawsze padał na najbrzydszą w wiosce. Taką, której nikt nie chciał. Nawet jej rodzice. Ubierano ją w czerwoną pelerynę, aby była dobrze widoczna, i wysyłano do lasu. I tak, na przestrzeni lat, dziesiątki czerwonych kapturków wędrowały tam, gdzie czekała na nie Ta”.

W ten sposób zaczyna się historia Gretel – dziewczyny, która zostaje wybrana na „czerwonego kapturka” i wkracza do mrocznego lasu, gdzie czeka na nią pełno różnych wyzwań, spośród których najtrudniejsze będzie spotkanie z samą Babą Jagą.

Jest to powieść zupełnie inna niż wszystkie, jakie do tej pory czytałam. Jak wskazuje sam tytuł, powieść Wiktorii Korzeniewskiej rzeczywiście zasługuje na miano baśni – chociaż nie jest ona skierowana do dzieci. Pojawiają się w niej motywy charakterystyczne dla tego gatunku – takie jak

obecność bajkowych istot będących pomocnikami bohaterki czy wątek trzech

zadań, które musi wykonać Gretel, by zyskać nagrodę. Na uwagę szczególnie za-

sługuje tu niesamowicie baśniowy, a jednocześnie mroczny klimat, który za-

powiada już sama okładka. Autorka świetnie go oddała poprzez liczne sugestywne, niepokojące, momentami brutalne opisy – i to wszystko na zaledwie 150 stronach. Mroczny las dosłownie wylał się z kart tej książki. Samo przesłanie również daje do myślenia i nie jest tak oczywiste, jak w innych klasycznych baśniach. Mamy tutaj do czynienia nie ze światem czarno-białym, ale szarym, w którym postaci nie są jednoznacznie złe ani dobre. Książka Wiktorii udowadnia, że nawet tzw. czarne charaktery mają swoje drugie oblicze i zanim zaczniemy oceniać te postaci, to warto poznać ich historię. Jest to powieść na tyle uniwersalna, że każdy z niej wyniesie własne przemyślenia.

„Czerwona baśń” to według mnie bardzo udana reinterpretacja znanych baśni, która oczaruje każdego miłośnika słowiańskiego folkloru. Czuć w niej powiew magii i zapach lasu. Warto choć na chwilę zanurzyć się w tym niesamowitym świecie wykreowanym przez Wiktorię Korzeniewską.

AGATA TUPAJ

W NOWYM ROKU STAWIAMY NA SIEBIE

NIE OD DZIŚ WIADOMO, ŻE WSZYSTKO WE WSZECHŚWIECIE JEST WIBRACJĄ, A NUMERY MAJĄ OGROMNY WPŁYW NA NASZE ŻYCIE. JEŻELI WIĘC WIEMY, W JAKIM ROKU NUMEROLOGICZNYM JESTEŚMY, MOŻEMY LEPIEJ SOBĄ ZARZĄDZAĆ W DANYM CZASIE I PODEJMOWAĆ WŁAŚCIWE DECYZJE. JEŻELI TEGO NIE WIEMY — DANA WIBRACJA I TAK NA NAS WPŁYWA, ALE NIE JESTEŚMY TEGO ŚWIADOMI, A NUMEROLOGIA SŁUŻY WŁAŚNIE TEMU, BY KORZYSTAĆ ŚWIADOMIE Z WIEDZY ZNANEJ JUŻ W STAROŻYTNYCH INDIACH I EGIPCIE — ZACZYNA JOANNA KASZUBA, NUMEROLOG I TERAPEUTA PSYCHOBIOLOGII.

Numerologia to dziedzina wiedzy, która w trafny sposób określa nasze cechy charakteru, osobowości oraz sytuacje życiowe. Lata numerologiczne mają 9 cykli i każdy trwa po 12 miesięcy. Nowy uniwersalny rok numerologiczny zaczyna się zgodnie z kalendarzem księżycowym zawsze w pierwszym nowiu września, a więc 25 września 2022 każdy z nas rozpoczął nowy rok numerologiczny właściwy dla swojej drogi życia — tłumaczy moja rozmówczyni.

— 2022 był rokiem numer 6 — był rokiem wzięcia odpowiedzialności, często za nieswoje życie. I tak też się stało, swoje mieszkania, finanse, zasoby wiele osób udostępniło osobom z Ukrainy. Wiele osób wzięło odpowiedzialność za nieswoje rodziny — 6 to rok rodzinnej odpowiedzialności i wszystkiego, co związane z rodziną i zapewnieniu jej odpowiedniego bytu. To także był czas poszukiwania miejsca na swoje gniazdo rodzinne, w drugiej połowie roku, kiedy zbliżyliśmy się do wibracji 7, rynek nieruchomości znacząco zwolnił — mówi Joanna Kaszuba.

I dodaje: — Taka jest właśnie wibracja 7, którą

odczuwamy od 25 września 2022 i będziemy odczuwać do 15 września 2023 roku. Akcent położony jest na rozwój osobisty i wyciąganie wniosków. Jest to niezwykle liczba i mogą się pojawić niespodziewane propozycje czy okazje. Aktywność skierowana jest do wewnątrz, a nie na zewnątrz. Nastawiamy się więc na zdobywanie wiedzy, samodoskonalenie, medytację, odkrywanie swojego hobby, a nasza intuicja jest wyostrzona. Możemy w tym roku poszukiwać izolacji i samotności. Sprawy materialne będą mniej istotne, dlatego dla osób twardo stąpających po ziemi może to być trudny rok, skłaniający ich do poszukiwań wewnętrznego sensu zdarzeń. To doskonały rok na spotkanie się ze sobą i przepracowanie tego, co trudne, na naukę i transformację negatywnych schematów oraz przekonań.

Nie na wszystkich tego-roczna wibracja zadziała tak samo, każdy z nas ma bowiem swoją własną wibrację roku, która jest uzależniona od liczby Drogi Życia. Aby obliczyć swoją Drogę Życia, należy zsumować wszystkie liczby z daty urodzenia. Dla osoby urodzonej 03.12.1966 liczbą Drogi Życia jest 1, bo $3+1+2+1+9+6+6 = 28$ a $2+8 = 1$. Aby obliczyć rok numerologiczny dla swojej Drogi Życia, należy dodać do niej dany rok. Dla Jedyńki 2023 to rok numerologiczny o wibracji 8, ponieważ $1+2+0+2+3 = 8$.

Dla Drogi Życia nr 1 Konfrontacja z materią.

Wibracja Ósemki obdarzy Cię pewnością siebie i silną wolą, więc jest to doskonały rok na zrobienie ważnych kroków szczególnie w sferze materii, pracy czy biznesu. Ósemka symbolizuje sprawiedliwość, więc te najbliższe 12 miesięcy będzie bilansem Twoich wcześniejszych czynów i decyzji. To doskonały czas, aby skoncentrować się na tym, co chcesz osiągnąć w sferze materii i finansów. Ósemka niesie lekcje równowagi między duchem i materią. Teraz przychodzi czas wzięcia odpowiedzialności za swoje decyzje. Mogą nadarzyć się okazje finansowe, zawodowe, rozwojowe i to od Twoich decyzji zależeć będzie finał. Ważne też, aby działać etycznie i w zgodzie ze swoją prawdą.

foto: archiwum prywatne

Dla Drogi Życia nr 2 Podsumowanie i pożegnanie.

Wibracja 9 jest wyjątkowa, ponieważ zamyka numerologiczny 9-letni cykl i przynosi różnorodność doświadczeń. To rok pożegnań i oczyszczania tego, co zbędne. To czas uwolnienia się od przeszłości i przygotowania miejsca na nowe. Wiele spraw znajdzie swój finał. W tym okresie możesz mieć większe niż zwykle pragnienie zmiany — nie zaleca się jednak podejmowania ważnych decyzji, poza tymi, które wiążą się z zakończeniem. Ta wibracja rozbudza intuicję, więc ważna jest introspekcja, poszukiwanie sensu życia i usłyszenie wewnętrznego głosu. Możliwe podróże zagraniczne i spotkania metafizyczne. To najlepszy czas na zakończenie tego, co już od dawna Ci nie służy.

Dla Drogi Życia nr 3 Nowy początek

Właśnie rozpoczynasz nowy 9-letni cykl, gratulacje. To bardzo ciekawy czas. Będziesz mieć dużo okazji, aby zacząć od nowa. Ten rok zachęca do indywidualizmu i zadbania o siebie. Przynosi wiele możliwości. Jest to odpowiedni czas, aby podjąć decyzje i działania długoterminowe, które będą miały wpływ na kolejne 9 lat. Ważna jest intencja i nastrój, z jakim rozpoczynasz swoje przedsięwzięcia, to Ty nadajesz temu charakter. Wiele sytuacji i spraw zakończyło się, więc teraz warto skupić się na teraźniejszości, a nie rozpamiętywać przeszłość. Na pewno ten rok przyniesie Ci coś nowego, warto więc otworzyć się na to, co przynosi ta wibracja. To odpowiedni moment na podjęcie takich decyzji jak:

nowy związek, ślub, dziecko, nowa praca czy zmiana miejsca zamieszkania.

Dla Drogi Życia nr 4 Refleksja i współpraca

Po intensywnym pierwszym roku i aktywnym pierwszym roku czas odpocząć i zająć się sobą, swoim ciałem i najbliższymi. To dobry moment na odbudowywanie relacji z innymi. Ta wibracja jest bardziej pasywna niż aktywna, więc może wydawać Ci się, że nic się nie dzieje, ale to idealny czas na refleksję i konfrontację z emocjami. Dla osób aktywnych, które mają główną wibrację osobistą nieparzystą, ten czas może wydawać się trudny. W tym czasie możesz też odczuwać większe zmęczenie, wrażliwość i nie zdecydowanie. Odpocznij więc, nabierz sił przed kolejnym intensywnym 3. rokiem. Odnajdź równowagę pomiędzy daniem i braniem. Ważnym aspektem będzie tu także czynnik zdrowotny, to czas na wszelkiego rodzaju zabiegi i pielęgnację ciała. Wibracja ta sprzyja również podejmowaniu współpracy oraz zawiązywania spółek.

Dla Drogi Życia nr 5 Sukces i ekspansja

To będzie rok pełen radości, spotkań towarzyskich i przepływu miłości. Czekaj Cię ekspansja w każdej dziedzinie życia. Pojawi się wiele nowych możliwości. Osoby samotne znajdą w tym roku bratnią duszę. Poczujesz się bardziej atrakcyjnie i wyjątkowo. Znacznie poszerzy się krąg Twoich znajomych, gdyż będziesz odczuwać silną potrzebę bycia z ludźmi. Rozkwitnie życie towarzyskie. Warto kontrolować wydatki i uważać na rozrzutność, ponieważ ta wibracja sprzyja beztrosce. Może

pojawić się nagły przypływ gotówki w postaci nagrody, premii lub wygranej. W tym roku czeka Cię dużo rozrywek i podróży dla przyjemności. Bez wątpienia ten rok będzie należał do najbardziej szczęśliwych, dlatego otwórz się na nowe i ciesz się życiem.

Dla Drogi Życia nr 6 Konsekwentne planowanie

To rok siewu, wcielania w życie tych pomysłów, które pojawiły się w latach poprzednich. To czas budowania solidnych fundamentów pod Twoje pomysły. To, jaką jakość nadasz swojemu życiu w tym roku, będzie rzutować na lata następne i zwróci Ci się z nawiązką. Ta wibracja sprzyja realizacji zadań, które wymagają cierpliwości i konsekwencji w działaniu. To nauka systematyczności. Unikaj zbędnych wydatków, uważaj na tak zwane szczególne okazje. Inwestuj jak najwięcej w swoje doskonalenie, edukację, kursy, doświadczenia, sprzęt do nauki, książki. Zdobywaj doświadczenie. Mogą się pojawić niespodziewane przeszkody i ograniczenia, które wystawią na próbę Twoją cierpliwość.

Dla Drogi Życia nr 7 Czas na zmiany

Ten rok to rok pełen zmian, podróży i nadejścia oczekiwanych rezultatów, których możesz się spodziewać, zarówno w pracy, jak i w życiu osobistym. Poczujesz przypływ energii i optymizmu. W tym roku poczujesz silną potrzebę niezależności. Poczujesz pragnienie przygód, swobody i nowości. Ta wibracja bardzo sprzyja podróżom, bliskim i dalekim. Piątka jest symbolem szansy, która może odmienić Twoje życie. W tej wibracji należy ze szczególną uwagą podchodzić do spraw prawnych, zwłaszcza podpisywania dokumentów kredytowych czy zobowiązań długoterminowych. Będzie to rok bardzo aktywny, obfitujący w wiele niespodziewanych wydarzeń. Warto wykazać się w nim odwagą nie zapominając o wewnętrznej równowadze.

Dla Drogi Życia nr 8 Stabilizacja rodzinna

Rok, w którym sprawy rodzinne i domowe wysuną się na pierwszy plan. Może się to wiązać z przyjęciem nowych obowiązków, związanych z najbliższymi. Twoje osobiste plany i aspi-

racje, mogą zejść na dalszy plan. Pojawiają się inwestycje związane z domem — zakup, remont — w celu poprawy komfortu mieszkaniowego. Będzie to również przełomowy rok w sferze uczuciowej, przyjaźni, miłości, rodziny. Ta wibracja bardzo sprzyja zakładaniu rodziny i spędzaniu czasu wspólnie. Jest to rok porządkowania spraw emocjonalnych, co będzie związane z podejmowaniem ważnych decyzji dotyczących przyszłości. W tym roku możesz odkryć swój talent, a Twoja uwaga może być bardziej skupiona na tworzeniu harmonii we wszystkim, czym się otaczasz.

Dla Drogi Życia nr 9 Samodoskonalenie się

Akcent położony jest na rozwój życia wewnętrznego, duchowego. Skupisz się na poznaniu siebie. Twoją aktywność skierujesz do wewnątrz. Korzystne są podróże i spotkania, które służą Twojemu wewnętrznemu rozwojowi. Ten rok upłynie pod znakiem wewnętrznych refleksji, które mogą zmienić Twój światopogląd i dotychczasowe podejście do życia. Będziesz częściej potrzebował czasu, by się wyciszyć. Korzystnie w tym czasie jest poszukać częstego kontaktu z naturą i więcej czasu spędzać w gronie sprawdzonych przyjaciół. Najrozsądniej spożytkować ten czas na przemyślenie przyszłości, wewnętrzne wyciszenie oraz zdobywanie nowych doświadczeń i wiedzy.

— Każda wibracja przypomina falę radiową wyemitowaną przez stację nadawczą. Kiedy znajdziemy się w jej polu oddziaływania, wpisujemy się w pewien rytm zjawisk, zgodny z indywidualnym cyklem życia. Warto jednak zwrócić uwagę na to, że to od nas samych zależy, jak przez nie przejdziemy — uczymy się więc radzić sobie ze stresem, filtrujemy to, co do nas przychodzi i wybieramy tylko to, co dla nas dobre, bo — jak powiedział Albert Einstein — „Wszystko jest energią. Dostrój się do częstotliwości tego, czego pragniesz, a w nieunikniony sposób stanie się to twoją rzeczywistością. To nie filozofia, to nauka” — podsumowuje Joanna Kaszuba.

A na zakończenie zaprasza: — Jeśli chcesz przeanalizować swój indywidualny horoskop, zapraszam na indywidualną konsultację www.joannakaszuba.pl.

WYSLUCHAŁA I ZANOTOWAŁA:
KAMILA KORNACKA

31 GRUDNIA SYLWESTER W MJAZZDZE

Jak co roku zachęcamy Was do wejścia w Nowy Rok w naszych skromnych progach!

Jeśli nie lubicie nadętych balów, dyskotekowych imprez a po prostu chcecie dobrze się bawić w kameralnym gronie - to nasz Sylwester jest dla Was!

Rezerwacje i wszystkie informacje pod numerem telefonu 504 076 402

Sobota, 31 grudnia, godz. 21, klub Mjazzga Elbląg, ul. Kowalska 1-2 C

5 STYCZNIA TURNIEJ NOWOROCZNY W RUMMIKUB W ELBLĄGU

Serdecznie zapraszamy na turniej eliminacyjny do Mistrzostw Polski 2023, który odbędzie się z okazji Nowego Roku 5 stycznia 2023 w Elblągu.

Harmonogram turnieju:

16:45-17:00 - potwierdzenie obecności, ewentualne zapisy uczestników,

17:00 - rozpoczęcie turnieju

21:00 - przewidywane zakończenie turnieju

Info:

- w turnieju mogą wystartować wszyscy

- limit graczy: 50 osób

- osoby z miejsc 1-3 otrzymają nagrody rzeczowe a zwycięzca awans na Mistrzostwa Polski 2022

Miejsce: Kostka - Biblioteka, Wybickiego 20, 82-300 Elbląg

6 STYCZNIA ELBONG 2 + TUJE. THREE KINGS & THE BONG'S KING EDITION

Holk kurde! Drugi raz mamy okazję zaprosić was na niczym* nieskrępowane granko z polewą fuzzową. Po raz pierwszy będziemy gościć gwiazdy zza wielkiej wody, czyli TuJe. Bierzta instrumenta, znajomych, rodzinę, zwierzęta i dawajta!

Info o sprzęcie na dniach.

ZASADY:

1. Nie gramy coverów

2. Grać może każdy

3. Nie gramy coverów

Piątek, 6 stycznia, godz. 19:00, klub Mjazzga Elbląg

OD 7 STYCZNIA 7 KROKÓW

Czego pragniesz? Co jest dla Ciebie ważne? Co lubisz? Za czym tęsknisz? Co Cię wspiera? Z czym już dawno masz chęć się pożegnać? O czym marzysz?

Jakie potencjały są w Tobie? Kim Jesteś?

7 kroków to program zbudowany specjalnie dla kobiet, które chcą stanąć do tych pytań, chcą przyjrzeć się swojej Prawdzie, chcą rozeznaczyć swoją Naturę.

Przestrzeń która jest dla Nas, będzie przestrzenią obejmującą życzliwością wszystko z czym tutaj przychodzicie. Będzie wsparciem w procesie i latarką, która oświeci niewidoczne do tej pory obszary. Będzie ogromem okazji do tego aby poszerzyć perspektywę patrzenia na to co już jest Teraz. Na to co żywe, tętniące i pragnące twojej uwagi. Na odpowiedzi i informacje, które dawno już czekają na Ciebie.

7 kroków to 7 spotkań o różnej tematyce, które razem dadzą Ci kompletny obraz.

Nikt tutaj nie będzie Ci mówił co jest dla Ciebie dobre, aco nie, co masz robić, a czego nie. Tutaj stwarzamy przestrzeń do eksploracji, do podążania za swoją mądrością, za swoją Intuicją.

Skorzystamy z potencjałów już w Nas płynących. Będziemy korzystać z naszego zasobu oddechu, ciała, ale też z przestrzeni, z informacji zawartych w polu, z naszych zmysłów i z tego co pozazmysłowe. Oglądając obrazy zarówno te wewnętrzne jak i chcące się pokazać na zewnątrz.

To spotkania z własnym Pięknem, z naturalnością, z ruchem, z bezruchem, z intuicją, z kolorem.

Nie bez powodu dotarłaś, aż do tego momentu czytając

słowa. Ty już wiesz, że to jest najlepszy czas, że już możesz, że chcesz, zaufaj sobie, przyjdź... czekam.

Spotkania będą odbywać się co 2 tygodnie, aby proces mógł się rozwijać we właściwym dla Ciebie tempie. Na miejscu będzie na Ciebie czekało wszystko co jest potrzebne, Ty po prostu ubierz się wygodnie i przyjdź.

Zapisy: przystanoddechu@gmail.com

Pierwsze spotkanie: Sobota, 7 stycznia, godz. 9:30-11:30

11 STYCZNIA SPOTKANIE Z AUTORKĄ SŁOW PRZEWODNIKA WARMIA I MAZURY

Autorka, Magdalena Malinowska, opowie o wyjątkowym słow przewodniku i tym, jak powstawał. Sporo będzie o naszym regionie: Żuławach, Wysoczyźnie Elbląskiej, Oberlandzie.

To będzie opowieść o wyjątkowych miejscach, ludziach i podróżowaniu innym niż wszystkie.

A do tego sporo niespodzianek.

A wszystko w Bibliotece Pedagogicznej w Elblągu przy ul. Św. Ducha.

Środa, 11 stycznia, godz. 17:00.

11-12 STYCZNIA ZIMOWA LEKCJA MUZYKI Z EOK

Zima to lepienie bałwana, zima to płatki śniegu, zima to wreszcie zimowe melodie. Dzięki Elbląskiej Orkiestrze Kameralnej zabrzmią one w styczniu w Ratuszu Staromiejskim i to nie raz, nie dwa, ale cztery razy! 11 (środa) i 12 (czwartek) stycznia kameraliści dwukrotnie - o 10:00 i o 12:00 - zaproszą uczniów szkół podstawowych na wyjątkową lekcję muzyki. Podręczniki i książki tym razem nie będą potrzebne, EOK i prowadzący Bartłomiej Koń zaprezentują całą paletę barw i efektów instrumentów smyczkowych. Do tego mnóstwo ciekawostek ze świata muzyki klasycznej.

11.01.2023, środa, 10:00 i 12:00

12.01.2023, czwartek, 10:00 i 12:00

Ratusz Staromiejski w Elblągu

Wykonawcy: Bartłomiej Koń - prowadzenie, Elbląska Orkiestra Kameralna

W programie m.in. Prezentacja instrumentów i hity muzyczne dla dzieci

Rezerwacje: Biuro Koncertowe, Ratusz Staromiejski, tel. 55 237 47 49, 513 095 840, biuro@eok.elblag.eu

12 STYCZNIA ALEKSANDRA RADOMSKA „ZROZUMIESZ JAK DOROŚNIESZ”

Od lat podbija serca swoich obserwatorek w internecie, od 2021 roku - na scenie. Debiutancka trasa standupowa okularnicy, która dzięki swojemu ADHD robi masę rzeczy na raz i porusza ludzi na scenie, okazała się spektakularnym sukcesem. Po wakacyjnej przerwie powraca - z nowym, jeszcze lepszym programem i gwarantuje jeszcze więcej śmiechu i refleksji, które zostaną z Tobą na dłużej Program „ZROZUMIESZ JAK DOROŚNIESZ” W sumie 8 tematycznych setów opowiadających o wyzwaniach i rozterkach współczesnej baby, która jest rozdarta pomiędzy konwenansami, oczekiwaniami wobec siebie, a realny życiem, które doskonale potrafi... zaorać nawet najbardziej szlachetne założenie. Relacje w związku, miśsterne próby tak modnego teraz selfcare, rodzicielstwo oraz cała masa trafnych spostrzeżeń na temat naszej rzeczywistości nasączonych w absurdalnym i sarkastycznym poczuciu humoru Oli. Masz dość prymitywnych żartów o kutasach i seksie? Chcesz usłyszeć coś, co będzie też o Tobie, co nie tylko rozbawi, ale i utuli? Wbijaj! Program tworzony z myślą o babach, które potrafią się z siebie śmiać, zatem... I Panowie będą ukontentowani i zrozumieją, że nie jesteśmy wariatkami. A nawet jeśli, to normalnej i tak nie znajdują. Jedyny taki stand up z przekazem - musisz to zobaczyć!

12 stycznia o godz. 19:00, klub MJAZZGA, ul. Kowalska 1-2 C

13 STYCZNIA THE STUBS, DOPELORD

Dancin' Shoes Gigs & Boredom Booking zapraszają na koncert:

THE STUBS - low budget rock'n'roll

5 lat temu poszli do piachu by w zeszłym roku odrodzić się w środku pandemii w piwnicach stołecznego Pogłosu oraz powrócić serią koncertów w klubach i na festiwalach. Wrócili starsi ale czy na pewno dojrzałsi? Muzyka The Stubs to rokendrol zagrany zarówno z serca jak i z wątroby. Koncerty to jest dokładnie to po co ten zespół powstał.

DOPELORD - stoner / doom

Dopelord rezyduje w Warszawie ale historia zespołu zaczęła się w 2010 roku w Lublinie. Przez niemal 12 lat istnienia zespół w kręgach stoner / doom dorobił się statusu kultowego. Regularnie objeżdżają europeę, wydają zabijające płyty z każdą kolejną zawieszając poprzeczkę coraz wyżej.

Gdzie: Mjazzga, Elbląg

Kiedy: 13 stycznia, piątek, g. 19:00

14 STYCZNIA BO TO SIĘ ZWYKLE TAK ZACZYNA... CZYLI OD PIOSENKI DO MUSICALU

Szare, więzienne mury?

Przytulny, kawiarniany stolik?

A może barowy kontuar?

Miłość może nas dopaść

zawsze i wszędzie, o czym

przekonuje spektakl „Bo to

się zwykle tak zaczyna...”,

który w styczniu zagości w elbląskim teatrze. To zjawisko-

wa opowieść, oparta z jednej strony na piosenkach, które

podbiły serca melomanów w Polsce („Powróćmy jak za

dawnych lat” czy „Dumka na dwa serca”), z drugiej na naj-

piękniejszych musicalach świata („My fair Lady”, „Chicago”,

„Mamma Mia” itd.). W roli solistów topowi artyści polskich

teatrów muzycznych (m.in. Opera Bałtycka, Teatr Muzyczny

„Roma”, Teatr Muzyczny w Lublinie, Teatr Wielki w Pozna-

niu), do tego Elbląska Orkiestra Kameralna, a jako dyrygent

Szymon Makowski. Do zobaczenia 14 stycznia - karnawał

w takim towarzystwie mógłby trwać przez cały rok!

14.01.2023, sobota, 19:00

Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu

Wykonawcy:

Soliści: Elżbieta Kaczmarzyk, Paulina Janczak, Angelika Gaj, Agnieszka Tyrawska, Agnes Łazarowicz, Joanna Krężel, Julia Bednarz, Tomasz Janczak, Leopold Stawarz, Tomasz Mazur, Rafał Wróblewski, Joanna Hanzel

Elbląska Orkiestra Kameralna

Szymon Makowski - dyrygent

W programie m.in. Najpiękniejsze piosenki musicalowe

Rezerwacje: Biuro Koncertowe, Ratusz Staromiejski,

tel. 55 237 47 49, 513 095 840, biuro@eok.elblag.eu

15 STYCZNIA ALTER MAANAM - NAJWIĘKSZE PRZEBOJE MAANAMU!

Alter Maanam to energiczny koncert największych przebojów zespołu MAANAM w niecodziennych, świeżych, często zaskakujących aranżacjach.

Julita Zielińska z zespołem prezentują znane od lat utwory we własnej interpretacji, przepuszczone przez pryzmat wielu gatunków. To rockowe granie przyprawione jazzem, soulem, alternatywą, R'n'B. Koncert to wędrówka od lat 80. do czasów współczesnych dzięki niezapomnianym tekstom Kory i wspaniałej muzyce Marka Jackowskiego w wykonaniu wybitnych muzyków.

Wystąpią: Julita Ziela Zielińska, Hubert Baumann, Piotr Proniuk, Dawid Kłos, Darek Mrozek

Otwarcie klubu: 18:00, Początek koncertu: 19:00

Niedziela 15 stycznia, klub Mjazzga, ul. Kowalska 1-2 C

21 STYCZNIA STRATOSFERA KONCERT MJAZZGA

Z największą przyjemnością zapraszamy na koncert jakiego przegapić absolutnie nie można.

Zespół Stratosfera powstał z inicjatywy gitarzysty, producenta, kompozytora Waldemara Kuleczki znanego z np. Oddziału

Zamkniętego, Papa Dance, Big Bit, Person. W skład zespołu wchodzi znani Muzycy Artur Foremski Gitara (ex The Reds, Sex Bomba), Dominik Dobrowolski Perkusja (ex Wanda i Banda, Sex Bomba) Tomasz Latos Gitara Basowa (Big Bit).

Zespół Stratosfera gra mega światowe instrumentalne gitarowe hity lat 60.

Najwyższa klasyczna kultura gitarowa!!! Usłyszymy sztanदारowe utwory najważniejszych gitarowych zespołów świata np. The Shadows, The Ventures, The Beatles i wielu innych oraz autorskie.

Sobota, 21 stycznia, klub Mjazzga Elbląg

22 STYCZNIA

OLKA SZCZĘŚNIAK W NOWYM PROGRAMIE „SKĄPIEC POZNAWCZY”

Olka Szczęśniak wystąpi z najnowszym programem „Skąpiec poznawczy” Wraz z nią na scenie pojawi się support. Występ tylko dla widzów pełnoletnich. Prosimy o wyciszenie telefonów na czas występu. Nagrywanie występu w formie audio i video jest zabronione. Bilet nie daje prawa do przeszkadzania występującym. Ze względu na komfort widowni: Organizator zastrzega sobie prawo do wyproszenia osoby zakłócającej przebieg wydarzenia, bez możliwości zwrotu za bilety. Kupując bilet akceptujesz powyższe warunki.

22 stycznia o godz. 20:00, Centrum Spotkań Europejskich ŚWIATOWID, Plac Jagiellończyka 1

28 STYCZNIA

PARKRUN PARK MODRZEWIE - POLICZ SIĘ Z CUKRZYCĄ WOŚP

To będzie wyjątkowa edycja elbląskiego parkrun, bo odbędzie się w przedzień 31. Finału WOŚP! Zapraszamy do wspólnego biegu, marszu, truchtu w ramach akcji „Policz się z cukrzycą”. Bieg wystartuje o godz. 9, a już o 8.30 rozpoczniemy licytację gadżetów WOŚP do puszek wolontariuszy Orkiestry!

4 LUTEGO

III KONGRES ŚRODOWISK PATRIOTYCZNYCH POLSKI PÓŁNOCNEJ

Zapraszamy oddolnie działające organizacje pozarządowe do wzięcia udziału w III Kongresie Środowisk Patriotycznych Polski Północnej.

Celem kongresu będzie stworzenie kalendarium wydarzeń na 2023 rok oraz uaktualnienie zasobów osobowych i materialnych dostępnych wśród naszych organizacji.

Kongres jest całkowicie apolityczny, nie promuje żadnej partii ani polityków.

Sobota, 4 lutego, godz. 11:00

4 LUTEGO

FERIE NA SMYCKOWO. KONCERT FAMILIJNY EOK

Puchowa kurtka? Jest. Czapka-uszatka? Proszę bardzo. Wełniane rękawiczki? Oczywiście. Tak zaopatrzeni możemy ruszać na „Ferie na smyczkowo” - koncert familijny Elbląskiej Orkiestry Kameralnej! Już 4 lutego (sobota) w Ratuszu Staromiejskim kameraliści zabiorą najmłodszych melomanów i ich rodziców w podróż z płatkami śniegu i lodowymi sopłami wtę, przepełnioną dobrym humorem i fantastycznymi dźwiękami. Nie zabraknie konkursów i zagadek, a koncert poprowadzi Bartłomiej Koń.

04.02.2023, sobota, 16:00

Ratusz Staromiejski w Elblągu

Wykonawcy: Bartłomiej Koń - prowadzenie, Elbląska Orkiestra Kameralna

W programie m.in. Prezentacja instrumentów i hity muzyczne dla dzieci

4 LUTEGO

KONCERT DAMIAN SZEWCZYK - OPOWIEŚCI BASEM I BARYTONEM

Zapraszamy na koncert, którego program opiera się na utworach z płyty „10 opowieści basem i barytonem”

autorstwa Damiana Szewczyka oraz znanych utworach zespołów rockowych, m.in. Illusion, Tilt, Audioslave. Koncert wykonuje Damian Szewczyk śpiewający i grający na gitarze basowej z towarzyszeniem perkusisty. Koncert da możliwość poznania nowatorskiej koncepcji komponowania i wykonywania mocnych rockowych utworów zaproponowanej i zdefiniowanej przez Damiana Szewczyka na płycie „10 opowieści basem i barytonem” opartej na nieszablonywym podejściu do gitary basowej jako instrumentu który z towarzyszeniem perkusji buduje pełne brzmienie rockowego zespołu.

PLYTA 10 OPOWIEŚCI BASEM I BARYTONEM

„Wymyśliłem tę płytę z rockowymi piosenkami zagranymi na gitarze basowej. To ona jest tu głównym instrumentem. Czasem jest łagodna i pulsuje, czasem grzmi, riffuje i ięczy solówki. Potraktowałem ją jako instrument z którym mogę zrobić wszystko, co mi przyjdzie do głowy. Na tej płycie nie ma gitar elektrycznych, wszystko co słyszycie, to dźwięki zagrane na BASIE. Od zawsze czułem potrzebę tworzenia własnych utworów. Przekładania na słowa i dźwięki tego co myślę, czuję. Szukałem też odpowiedniej formy by zrealizować tę potrzebę. Pomyśl by grać rocka bez gitary elektrycznej wydawał się karkołomny, ale zadziałał. Więc postanowiłem nagrać płytę rockową bez gitar. Utwory są zaaranżowane w taki sposób, że mimo że grane głównie tylko na gitarze basowej i perkusji, słychać dobrze brzmiący rockowy zespół. Takiej płyty jeszcze nikt w Polsce nie nagrał.”

Damian Szewczyk - muzyk, wokalista, basista, kompozytor, autor tekstów, zam. Wrocław.

Od lat współpracuje z Leszkiem Cichońskim przy Gitarowym Rekordzie Guinnessa oraz w projekcie Guitar Workshop, oraz z Markiem Popowem przy projekcie Gitarowe Przeboje Wszechczasów oraz Wrocław Guitar Top. Biorąc udział w tych projektach ma okazję mierzyć się z wybitnymi i ważnymi w historii muzyki rozrywkowej utworami oraz współpracować i dzielić scenę z wieloma znakomitymi i znanymi muzykami, między innymi:

Jennifer Batten (Michael Jackson), Wojciech Hoffman (Turbo), Andrzej Nowak (TSA, Złe Psy), Mieczysław Jurecki (Budka Suflera), Marek Raduli, Janusz Yanina Iwański (Maanam), Jacek Krzaklewski (Perfect), Krzysztof Misiak (K-of-M, Chylińska), Wojtek Pilichowski i wieloma innymi.

Od kilku lat współtworzy projekt Cichoński-Torres Band „VIVA SANTANA” w którym oddają hołd Carlosowi Santanie wykonując jego utwory oraz znane polskie przeboje zaaranżowane w stylu Santany.

Współpracuje ze znanym skrzypkiem Janem Gałachem w projektach m.in. „ABBA FOREVER”, „Tribute to Allman Brothers Band”.

Sobota, 4 lutego, godz. 19:00, klub Mjazzga Elbląg

11 LUTEGO

CZAR NEAPOLITAŃSKICH MELODII

Walentynki we Włoszech? Pierwsze skojarzenie to najczęściej Wenecja, ale nie mniej czarujący jest Neapol. Miasto ustóp wulkanu, z równie gorącą atmosferą, pełne cytrynowych sadów, urokliwych zabytków i przytulnych knajpek (miłośnik pizzy powiedziałby, że pizzerii). I właśnie do krainy neapolitańskich krajobrazów, a zwłaszcza neapolitańskich dźwięków, zaprosi melomanów, z okazji święta zakochanych, Elbląska Orkiestra Kameralna! Kiedy? 11 lutego. Gdzie? W Zespole Państwowych Szkół Muzycznych. Przekonamy się, jak brzmi miłość rodem z Neapolu...

11.02.2023, sobota, 19:00

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu Wykonawcy: Sebastian Perłowski - dyrygent, Viktor Yankovsky - baryton, Elbląska Orkiestra Kameralna W programie m.in. Najpiękniejsze pieśni neapolitańskie **Rezerwacje: Biuro Koncertowe, Ratusz Staromiejski, tel. 55 237 47 49, 513 095 840, biuro@eok.elblag.eu**

19 LUTEGO

STAND-UP: BARTOSZ GAJDA „PAN Z TELEWIZJI, CZYLI STAND UP CZTERDZIESTOLATKA”

Bartosz Gajda: Zawodowo komik, od 20 lat związany z kabaretem i telewizją. Autor wielu skeczy, scenariuszy

telewizyjnych, przyzwyczajony do blasku fleszy. Wystarczy postawić przed nim kamerę, włączyć a żartami sygnalizować jak z rękawą. To zawodowo. A jak to jest na codzień? No właśnie. Jak to jest z tymi znanymi osobami w zwykłym życiu. Co sobie myślą jak tak stoją w kolejce po chleb? Albo jak widzą, że żona źle podkładała rzeczy do zmywarki. Bo nawet nie wiecie jak można źle wkładać rzeczy do zmywarki. Co taka znana osoba może powiedzieć swoim dzieciom kiedy przepoczwarzają się ze słodkich dzieciaków w... młodzież... Bo przecież nie powiesz tego przekłętą zdania, które zmiana Cię z młodzieżowego faceta w zgryźliwego starca. Jest takie jedno zdanie. Wypowiadali je nasi rodzice, ich rodzice i rodzice naszych dziadków. I każde pokolenie w dół przysięga sobie, że go nigdy nie wypowie. Aż do momentu kiedy... Wiesz co to za zdanie? Do zobaczenia!

Support: Jarek Marek Sobański to człowiek, który nie wie, kiedy zaczął przygodę z komedią i wszystkim, co zabawne. Wie jednak, że przez te wszystkie lata, uzbierało się tyle historii, którymi wręcz należy się podzielić z widzami. Ciekawostki z życia artysty, które układają się w jego obraz - raczej impresjonizm niż Matejko! Przekonajcie się na żywo!

19 lutego o godz. 17:00, klub MJAZZGA, ul. Kowalska 1-2 C

25 LUTEGO

W KRAINIE HARFOWYCH MELODII

Choć wynaleziona najprawdopodobniej przypadkowo (podczas polowania!), pełniła i pełni ważną rolę w muzycznych dziejach ludzkości. Harfa - bo o niej mowa - towarzyszy nam od ponad 4000 lat i przemierzyła przez ten czas setki tysięcy kilometrów, goszcząc w najważniejszych salach koncertowych świata. Z myślą o niej komponowali tacy mistrzowie partytury, jak Georg Händel i to m.in. harfowego utworu jego autorstwa wysłuchamy 25 lutego w szkole muzycznej. Za sprawą Oktawii Bylickiej lepiej poznamy wówczas instrument, który wprawdzie kojarzy się z muzyką klasyczną, ale nieobcy jest mu jazz, a swego czasu „romansowali” z nim nawet Beatlesi. Do harfistki dołączy Elbląska Orkiestra Kameralna, a za pulpitem dyrygenta stanie Norbert Twórczyński.

25.02.2023, sobota, 19:00

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu

Wykonawcy: Norbert Twórczyński - dyrygent, Oktawia Bylicka - harfa, Elbląska Orkiestra Kameralna

W programie m.in. G. F. Haendel - Koncert na harfę B-dur, C. Nielsen - Mała Suita na orkiestrę smyczkową, L. Janacek - Idylla: Suita na orkiestrę smyczkową

Rezerwacje: Biuro Koncertowe, Ratusz Staromiejski, tel. 55 237 47 49, 513 095 840, biuro@eok.elblag.eu

26 LUTEGO

POLSKA NOC KABARETOWA 2023

Polska Noc Kabaretowa 2023 to wydarzenie rozrywkowe, o jakim Wam się nie śniło. W premierowej odsłonie najlepszego humoru wystąpi czołówka polskich kabaretów. Nowy program, nowy skład i tematy, jakich na kabaretowej scenie jeszcze nie było.

26 lutego o godz. 17:00, Hala Sportowo-Widowiskowa MOSiR, al. Grunwaldzka 135

3 MARCA

BASIA KAWA / MJAZZGA / ELBLĄG

Wyjątkowy głos, kobieca autentyczność, a do tego skrzypce elektryczne - jedyne takie w Polsce!!!

Jej koncerty to połączenie energetycznych utworów skrzypcowych w stylu Vanessy Mae/Lindsey Stirling z pełnymi emocjami piosenkami wokalnymi. Stylistyczna wszechstronność, muzyka na najwyższym poziomie i świetny kontakt z publicznością.

Basia Kawa czaruje głosem, zachwyca scenicznym dynamizmem, a do tego gra na jedynych takich w Polsce pięciostrukowych skrzypcach elektrycznych, które zostały skonstruowane specjalnie dla niej w Kalifornii w Stanach Zjednoczonych. Ma na swoim koncie dwie autorskie płyty, a teraz prezentuje singiel, który można wykonać jedynie na skrzypcach pięciostrukowych: Violin Fire.

W programie koncertu są autorskie piosenki z pogranicza softrocka, popu i bluesa oraz znane covery (m.in. Lindsey Stirling, Sanah, Bovska, Mrozu, Ed Sheeran). Gratis otrzymujemy zawartą w koncercie prawdziwą historię, opisującą drogę wiodącą do spełniających się marzeń.

Piątek, 3 marca, godz. 19:00, Mjazzga, ul. Kowalska 1-2 C

11 MARCA WIOŁONCZELOWE IMPRESJE. EOK & TOMASZ STRAHL

Nie wchodzi się dwa razy do tej samej rzeki? Na szczęście wśród muzyków Elbląskiej Orkiestry Kameralnej ta zasada nie obowiązuje i w marcu kameraliści po raz kolejny, w szkole muzycznej, wystąpią pod batutą Jana Miłosza Zarzyckiego. W roli solisty do muzyków dołączy

zaś Tomasz Strahl – wiolonczelista należący od dekad nie tylko do polskiej, ale i europejskiej czołówki. Jego wirtuozerie mieli przyjemność podziwiać melomani od Tokio po Tel Awiw i od Barcelony po Sankt Petersburg, a 11 marca do tego grona dołączą elblążanie. Dzięki Tomaszowi Strahlowi przekonamy się, jak brzmi wiolonczela według Vivaldiego, w programie także dźwięki Mozarta. Wiolonczelowych impresji nigdy dość!

11.03.2023, sobota, 19:00

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu

Wykonawcy: Jan Miłosz Zarzycki – dyrygent, Tomasz Strahl – wiolonczela

Elbląska Orkiestra Kameralna

W programie m.in. W. A. Mozart – Divertimento F-dur KV 138 na orkiestrę smyczkową; A. Vivaldi – Koncert a-moll RV 422 na wiolonczelę, orkiestrę smyczkową i basso continuo

Rezerwacje: Biuro Koncertowe, Ratusz Staromiejski, tel. 55 237 47 49, 513 095 840, biuro@eok.elblag.eu

11 MARCA FOT. 15 QUEEN SYMFONICZNIE

11 marca 2023 roku projekt QUEEN SYMFONICZNIE powróci do Elbląga! Po blisko ośmiu latach przerwy zespół wystąpi w Teatrze im. Aleksandra Sewruka przy ul. Teatralnej 11. Repertuar klasyków rocka nabierze nowych barw dzięki rozbudowanym aranżacjom.

Na sezon 2022/2023 zespół przygotował nowości w liście utworów. Zapraszamy 11 marca 2023. Początek koncertu o 19:00. Niezwykłe koncerty łączące nieśmiertelną muzykę zespołu QUEEN z symfonicznymi aranżacjami w wykonaniu chóru i orkiestry Alla Vienna już od 10 lat zachwycają fanów twórczości legendarnej grupy. QUEEN SYMFONICZNIE to absolutny fenomen - zaplanowany pierwotnie jednorazowy występ przerodził się w wielką trasę koncertową w największych salach w kraju. Na ponad 300 dotychczasowych koncertach pojawiło się 200000 widzów, a każdy występ fani Queen wypełniają do ostatniego miejsca. Muzycy Alla Vienna w mniejszym składzie wystąpili także na premierze filmu „Bohemian Rhapsody” w listopadzie 2018. To dwugodzinny spektakl podzielony na dwie części, z najwspanialszymi kompozycjami Queen. Finał występu uświetni także występ solisty, Sebastiana Machalskiego, wcielającego się w rolę Freddiego Mercury'ego. Zespół wystąpi z najnowszym programem, do którego włączono nowe utwory w wyjątkowych aranżacjach na 10 instrumentów. W drugiej części

wystąpi również gitarzysta solowy Darek Wawrzyniak. Ubiegłe lata to pasmo sukcesów projektu Queen Symfonicznie - większość koncertów, które odbyły się w latach 2015-2020 zostały wyprzedane do ostatniego miejsca. Często muzycy występują dwukrotnie w danej sali, tak było w wypełnionej dwa razy po brzegi Filharmonii Śląskiej, Szczecińskiej, Wrocławskiej, Łódzkiej, Bałtyckiej a także w Filharmonii Narodowej. Zespół wystąpił też w grudniu 2016 w powiększonym składzie w Atlas Arenie w Łodzi z gościnnym udziałem Michała Szpaka i Joanny Woś.

11 marca 2023

Teatr im. A. Sewruka, ul.

Teatralna 11

Wejście od 18:30

Początek koncertu o godzinie 19:00

16 MARCA FOT. 16

ALICJA W KRAINIE CZARÓW

Magiczny spektakl, który zaczyna się już od wejścia na salę widowiskową. Pełen emocjonujących trików iluzjonistycznych, które rozgrywają się w otoczeniu niezwyklej scenografii. Barwna i rozbudowana scenografia tworzy magiczną atmosferę, która współgra z cudowną historią Alicji, która w wydaniu studia artystycznego zyskuje nowy wymiar. W trakcie spektaklu widzowie nauczą się wielu bardzo magicznych trików...

16 marca o godz. 18:00, Centrum Spotkań Europejskich ŚWIATOWID, Plac Jagiellończyka 1

ZWIERZĘTA

sprzedam

OWCZAREK niemiecki długowłosy, 4-miesięczny z rodowodem, 506-10-90-11

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

PRACA

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

USŁUGI

inne

INSPEKCJA kamerą Full HD Olsztyn, Elbląg, 694-170-031

PACZKOMATY poszukuję nowych miejsc, 737-164-200

RÓŻNE

sprzedam

IGARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel. 728-104-188.

REKLAMA

nie musisz wychodzić z domu...

mp-xxpo-122-M

komunikat

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 124/VIII/2022 Wójta Gminy Braniewo z dnia 22.12.2022 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

25522sezt-A -P

komunikat

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 125/VIII/2022 Wójta Gminy Braniewo z dnia 22.12.2022 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

25522sezt-B -P

komunikat

OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY GRONOWO ELBLĄSKIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach od 6 stycznia 2023 r. do 27 stycznia 2023 r.

w Urzędzie Gminy Gronowo Elbląskie, ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie, w godzinach od 9.00 do 14.00.

1. Kopanka Pierwsza (uchwała Rady Gminy Gronowo Elbląskie NR XXIV/146/2021 z dnia 31 marca 2021 r.).

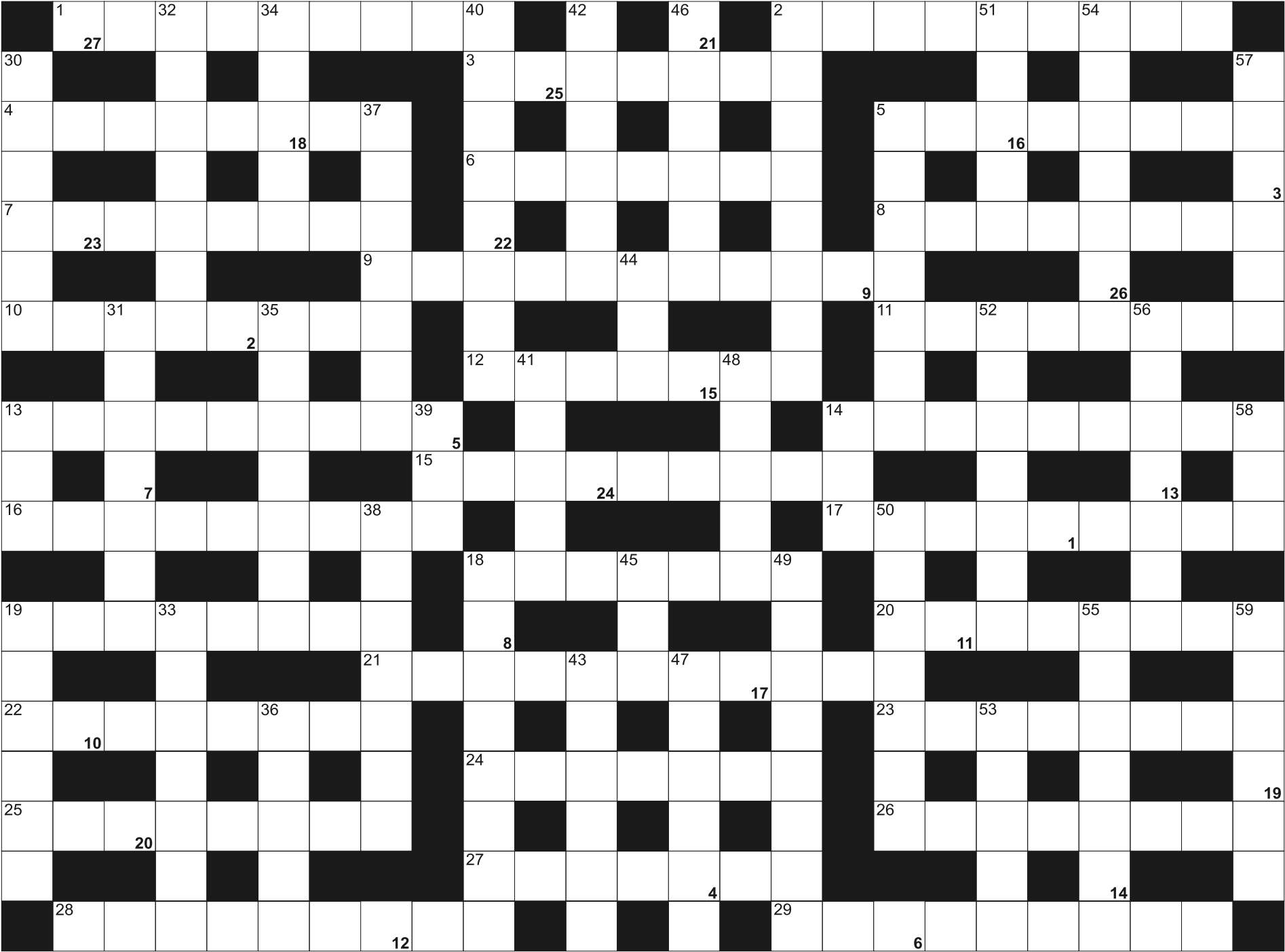
Osoby chcące zapoznać się z ustaleniami projektów planów miejscowych wyłożonych do publicznego wglądu, będą mogły to zrobić po uprzednim umówieniu wizyty pod numerem telefonów: (55) 231-56-13 wew. 39 lub 51. Projekty planów miejscowych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu) są dostępne również w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Gminy Gronowo Elbląskie. Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędzie się w następujących terminach:

PROJEKT PLANU	TERMIN
1. Kopanka Pierwsza (uchwała Rady Gminy Gronowo Elbląskie nr XXIV/146/2021 z dnia 31 marca 2021 r.)	27 stycznia 2023 r. godz. 10.00-11.00

w budynku Urzędu Gminy w Gronowie Elbląskim przy ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie.

36322seet1-A -P

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 27, utworzą rozwiązanie:

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	15	16	17	18	19	20		21
22	23	24	25	26	27																		

POZIOMO: 1) mieszka w stolicy Afganistanu; 2) zostawia awiza w skrzynkach pocztowych; 3) niepożądani, nieproszeni goście; 4) narodowy kwiat Kolumbii; 5) futerały na strzały; 6) wierna kopia dzieła sztuki; 7) piłkarz między słupkami; 8) wielbłąd dwugarbny; 9) malarz od farb wodnych; 10) rodzinne miasto Michała Doleżala; 11) największa wyspa na Dnieprze; 12) rakija lub sake; 13) inaczej dostarczanie, dystrybucja gazet; 14) Maciek, autor "Twardych parapetów"; 15) dla botanika Tagetes; 16) uczy algebry i geometrii; 17) przemysł włókienniczy inaczej; 18) duży pokój w pałacu; 19) lek na wszystkie choroby; 20) mamutak, struś madagaskarski; 21) inaczej gwaroznawca; 22) chronią

dłonie; 23) grecka bogini miłości; 24) stolica Iranu; 25) nalepka na butelce lub słoiku; 26) kanapki na jednej warstwie; 27) pachnące kosmetyki; 28) kurort na Mierzei Helskiej; 29) inaczej tajny informator, donosiciel. **PIONOWO:** 2) drugie co do wielkości miasto Cypru; 5) Dawid, polski skoczek narciarski; 13) ... Ir Sen, były prezydent Korei Północnej; 14) waluta Tajlandii; 18) żona Sokratesa; 19) nad piwnicą; 30) pasterz bydła z westernów; 31) największe jezioro Węgier; 32) Hrabal, czeski pisarz; 33) Valdas, były prezydent Litwy; 34) Wasiak, Miss Polonia 1983; 35) morskie ssaki jednozębne; 36) Jurgielewiczowa, polska pisarka; 37) francuska kraina ze Strasburgiem; 38) największa wy-

spa w archipelagu Tanimbar; 39) dawna nazwa studenta; 40) ma prawo jazdy; 41) tytułowy architekt z powieści Joanny Chmielewskiej; 42) sekundomierz trenera; 43) Ludwig, były kanclerz Niemiec; 44) dawna nazwa Tokio; 45) rdzeń wulkaniczny inaczej; 46) inaczej loczek, kosmyk; 47) ustalony okres pobytu na wczasach; 48) zespół ośmiu muzyków; 49) ocean z Rowem Portorykańskim; 50) modnie i wytwornie ubrany pan; 51) baranek na niebie; 52) brawa po występie; 53) rodzaj makaronu do sosów; 54) sitowie jeziorne inaczej; 55) wychowują dzieci; 56) ipsylon inaczej; 57) punkt czyszczenia samochodów; 58) drzewa z kotkami; 59) część damskiej bielizny.

SUDOKU

			7			2		
			5	8			3	6
2	7				9			
6				1		9	7	5
					5	8	2	3
9		8	2					1
			8			3	4	2
3		9	1		4			
4	8	7			6	5		

812

				5				
		4	8	1		5		2
	9			2	7			6
9		5	7	4				
					1	9	3	
8			5	9			2	
		9						
	7					8		4
6			2					

813

6	3				7			
9		4						
		2	8			4	6	5
	5					7	4	
			6					8
	4			7			2	1
7	6	9		1		8		
	2				9	5		7
		3		8		6		

814

UWAGA, ŁOŚ NA DRODZE!

ZWIERZĘTA NA DRODZE NIE SĄ NOWOŚCIĄ, JEDNAK W PRZYPADKU ZIMY LICZNA OBECNOŚĆ LEŚNEJ ZWIERZNY STAJE SIĘ NIE TYLKO NORMĄ, ALE I POWAŻNYM ZAGROŻENIEM DLA UCZESTNIKÓW RUCHU DROGOWEGO. ICH NAGŁE WTARGNIĘCIE NA JEZDNIĘ MOŻE DOPROWADZIĆ DO TRAGEDII.

Wwigilijne popołudnie na drodze S22, w pobliżu zjazdu na Grzechotki doszło do zdarzenia drogowego z udziałem łosia.

Kierowca skody próbował ominąć zwierzę, które weszło na drogę ekspresową S22. Niestety, kierowca uderzył w łosia, a następnie zderzył się czołowo z nadjeżdżającym oplem.

Skodą jechał tylko kierujący, oplem podróżowały dwie osoby. Wszystkie trzy ranne osoby zostały przewiezione do szpitala.

Poza udzielaniem pomocy medycznej poszkodowanym w wypadku strażacy prowadzili również działania w zakresie usunięcia z drogi stojącego łosia. Lekko ranny łos po całym zdarzeniu wciąż stał na drodze i ani myślał wrócić do lasu. Po kilku minutach za pomocą lin został ściągnięty przez strażaków na pobocze i pobiegł do pobliskiego lasu. Na czas prowadzenia działań droga ekspresowa była zablokowana w obu kierunkach.

W połowie grudnia informowaliśmy o podobnej wędrownicy łosia w Bartoszycach. Tamtejsze służby

Trzy osoby zostały ranne w wypadku na S22 pod Braniewem

również miały problem z przegonieniem łosia z drogi.

— Łos stoi na drodze i liże sól. Nie można go przegonić. Policja kieruje ruchem — brzmiał komunikat Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad. Tego dnia media obiegł też film z nagraniem potrąconego łosia przez radiowóz służby celno-skarbowej. Do zdarzenia doszło na drodze prowadzącej do przejścia granicznego w Bobrownikach.

Na początku grudnia informowaliśmy także o zderzeniu samochodu z łosiem na drodze wojewódzkiej nr 504 w pobliżu miejscowości Huta Żuławska. W wyniku zdarzenia poszkodowana została kobieta, która samochodem

potrąciła łosia. Została przetransportowana do szpitala. Potrącony łos nie przeżył wypadku.

ŁOŚ W CENTRUM... HANDLOWYM

Ale nie tylko zimą spotykamy łosie na drogach i w terenach miejskich. Pod koniec kwietnia cała Polska usłyszała o Centrum Handlowym w Elblągu, a wszystko za sprawą łosia, który spacerował po dachu budynku. Zanim jednak zwierzę zajrzało na dach centrum handlowego, zdążyło już odwiedzić kilka innych miejsc. Pierwsze zgłoszenie, które trafiło do dyżurnego straży miejskiej, dotyczyło informacji o łosiu biegającym ulicą Szarych Szezegów, wcześniej zwierzę było widziane w okolicach

parku Modrzewie. Ostatecznie strażnicy zlokalizowali łosia na górnym parkingu centrum handlowego. Funkcjonariusze zabezpieczyli teren, a na miejsce wezwano lekarza weterynarii. Specjalista uspił zwierzę, by mogło zostać przetransportowane w bezpieczne miejsce. Jak łos dostał się tak wysoko? W centrum handlowym znajduje się parking dla samochodów, więc prawdopodobnie zwierzę wybrało tę samą drogę, którą na górę wjeżdżają auta.

Nasi czytelnicy regularnie informują nas o spotkaniach na swojej drodze łosiach. Najczęściej widują je zimą na drodze za tzw. zakrętami za Dębicą i na wyjeździe z Elbląga w kierunku Młynar.

O WĘDRÓWKI PIĘKNYCH, ALE I GROŹNYCH ZWIERZĄT PYTAMY WIESŁAWA OZIEWICZĄ, RZECZNIKA PRASOWEGO NADLEŚNICTWA BARTOSZYCE.

— Okazuje się, że zwierzęta dosłownie lubią nasze drogi.

— Organizmy zwierząt dzikich potrzebują mikroelementów do swojego prawidłowego rozwoju. Część z nich zawarta jest właśnie w soli, używanej również do zabezpieczenia zimowego dróg asfaltowych. Dlatego jest to dla zwierząt ogromna pokusa, by wejść na asfalt i tę sól sobie zlizać.

— Często spotykamy je na drodze?

— Zdecydowanie tak. W porze zimowej zwierzęta w poszukiwaniu karmy i zabezpieczając się przed

drapieżnikami, trzymają się w stadach. Tylko łosie raczej chodzą indywidualnie. Widząc jelenia lub sarnę na drodze, należy przewidywać, że za nimi poruszają się następne osobniki — dlatego zalecana jest szczególna ostrożność.

— Z jaką prędkością poruszają się zwierzęta?

— Z pewnością około 40 km na godzinę. Łania jelenia potrafi ważyć do 100 kg, a byk do 200 kg, a nawet więcej. Z kolei sarna to około 20 kg, ale biorąc pod uwagę zarówno pęd samochodu, jak i zwierzęcia zderzenie skończy się raczej skasowaniem samochodu. Zderzenie z łosiem lub jeleniem to pewna kasacja samochodu, a może nawet śmierć pasażerów.

— Istnieje pogląd, że najczęściej problem dotyczy okolic lasów. To prawda?

— Z poruszającymi się zwierzętami trzeba liczyć się przede wszystkim w miejscach, które są oznakowane. Co roku miejsca potencjalnego występowania większej ilości zwierząt są koordynowane z zarządnymi dróg. Zwłaszcza taką porą roku trzeba mieć oczy dookoła głowy. Przy takiej pogodzie i przy takich warunkach drogowych nie ma miejsc bezpiecznych na drodze. Dotyczy to zarówno terenów leśnych, jak i pól — zwłaszcza na których rosną ozime uprawy rolne.

Nie tylko łosie, ale też inne zwierzęta leśne, które spotkać możemy na drodze, mogą stanowić ogromne niebezpieczeństwo. Dlatego też służby apelują o zachowanie szczególnej ostrożności, zwłaszcza po zmroku i w miejscach zalesionych oraz tam, gdzie pobocza drogi są porośnięte wysoką trawą.

Nagłe wtargnięcie dzikiego zwierzęcia na jezdnię, nawet przy niewielkiej prędkości auta może doprowadzić do poważnych konsekwencji.

W przypadku kolizji z dzikim zwierzęciem należy:

- zabezpieczyć miejsce zdarzenia,
- zjechać na pobocze i wystawić trójkąt ostrzegawczy,
- jeśli są osoby ranne, należy udzielić im pierwszej pomocy,
- powiadomić odpowiednie służby dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

Nasi czytelnicy regularnie informują nas o spotkaniach na swojej drodze łosiach

SPORTOWE ROZMAITOŚCI

SPORT I TURYSTYKA

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE NESTORA

18 lutego 2011 roku powołany został do życia ESK „Nestora” Założycielami byli: elbląscy sportowcy, sędziowie, działacze i trenerzy powyżej 60 roku życia. Byli to przedstawiciele wszystkich dyscyplin sportowych w Elblągu, a także osoby związane ze sportem. Jak do tej pory klub ma się dobrze. Nowych członków przybywa, a imprez nie brakuje przez cały rok — podsumował na ostatnim przedświątecznym opłatkowym spotkaniu członków tego klubu — Kazimierz Mieszczyński (prezes ESK Nestora) i dodał — To jest nasze kolejne spotkanie, które odbywa się w CSE „Światowid” Podczas oficjalnego spotkania, wszyscy złożyli sobie życzenia. Odczytane zostały również przysłane życzenia świąteczno - noworoczne przysłane przez organizacje sportowe. Swoją obecnością zaszczylił także Antoni Czyżyk — dyr CSE „Światowid”, który również życzył wszystkiego najlepszego. Przy wigilijnych potrawach nie brakowało dyskusji o sporcie, jak i o zbliżającym się 2023 roku.

PIŁKA NOŻNA

TRENER ŻURAŃSKI ZOSTAJE W CONCORDII

Dotychczasowy trener Concordii Elbląg Adrian Żurański poprowadzi ten klub także w rundzie wiosennej. Jego celem będzie utrzymanie zespołu w III lidze. 29-letni Adrian Żurański swoją pracę w Elblągu objął 4 października. W dotychczasowych 6 meczach pod jego wodzą Concordia zanotowała 1 zwycięstwo, 2 remisy i 3 porażki. — Wierzę, że jesteśmy w stanie wywalczyć utrzymanie w III lidze. Jest w tej drużynie potencjał na to, by grać i punktować jak zespoły z górnej części tabeli — uważa Żurański. Trzon drużyny mamy bardzo mocny, a pracujemy nad tym, aby dołączyli do nas wartościowi i doświadczeni zawodnicy oraz utalentowani młodzieżowcy, którzy wniosą jakoś a przede wszystkim zaangażowanie i charakter. Trenerowi w rundzie wiosennej pomagać będą Łukasz Nadolny (asystent) i Krzysztof Pilarz (trener bramkarzy). Sztab opuścił jeden z asystentów Janusz Buczkowski. Przygotowania do rundy rewanżowej Concordia rozpocznie 9 stycznia. — Pierwsze tygodnie okresu przygotowawczego będą w dużej mierze

poświęcone, wyselekcjonowaniu najlepszych piłkarzy, którzy w największym stopniu, będą w stanie dać jakość drużynie — informuje trener.

RANKINGI

WYSOKA POZYCJA TRUSO

MKS Truso Elbląg, znalazł się na 1 miejscu w Elblągu i na 117 miejscu w Polsce w rankingu w systemie sportu młodzieżowego za rok 2022 prowadzonego w ramach Instytutu Sportu - Państwowego Instytutu Badawczego. MKS Truso reprezentowany był przez 103 zawodników, którzy zdobyli łącznie 217,98 pkt, co dało im 117 miejsce w Polsce (na 4300 klubów), 4 miejsce w województwie warmińsko-mazurskim i 1 miejsce w powiecie, jak i gminie Elbląg. Do rankingu Instytut Sportu zaliczył klasyfikacje głównych ogólnopolskich imprez sportowych, a także mistrzostwa Polski młodzików, juniorów młodszych, juniora oraz młodzieżowców. W 2022 r System Sportu Młodzieżowego uwzględnił rywalizację aż

w 691 wydarzeniach sportowych, w których startowało 4300 klubów tj. 68 tys. zawodniczek i zawodników z 16 województw, 373 powiatów i 983 gmin. Truso najwięcej wywalczyło w koszykówce kobiet, judo mężczyzn i kobiet, piłce ręcznej kobiet i mężczyzn oraz w piłce siatkowej.

PIŁKA NOŻNA

SENKEVICH WŚRÓD WYRÓŻNIONYCH

Tuż przed świętami w Teatrze Capitol w Warszawie odbyło się zakończenie pierwszej edycji rankingu „Piłkarskie Orły” zorganizowanej przez Grupę „Polska Press”. Na gali wyróżniono najlepszego strzelcę i strzelczynię w Polsce oraz najlepszych strzelców roku kalendarzowego w poszczególnych województwach. Galę swoją obecnością zaszczyli między innymi: minister Sportu i Turystyki Kamil Bortniczuk, sekretarz generalny PZPN Łukasz Wachowski oraz red naczelna Grupy „Polska Press” Dorota Kania. Najlepszym strzelcem został Mikael Ishak (Lech Poznań - ekstraklasa) - 22 gole. Z kolei najlepszą strzelczynią została Agata Bala (Nowy Świt Gorzów - II liga) - 45 goli.

W województwie warmińsko-mazurskim najlepszym snajperem okazał się Yan Senkevich (Olimpia Elbląg - II liga) - 10 bramek.

W POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTWACH ZWYCIĘŻALI:

woj. dolnośląskie — Sebastian Berger (Śląsk Wrocław - II liga) - 12 bramek

woj. kujawsko-pomorskie - Kamil Żylski (Zawisza Bydgoszcz - III liga) - 16

woj. lubelskie - Wojciech Biatek (Avia Świdnik - III liga) - 16

woj. lubuskie - Mateusz Surczyński (Lechia Zielona Góra - III liga) - 14

woj. łódzkie - Jose Lopez (ŁKS Łódź - I liga) - 14

woj. małopolskie - Luiz Fernandez (Wisła Kraków - I liga) - 14

woj. mazowieckie - Filipe Pagueira (Legia Warszawa - ekstraklasa) - 12

woj. opolskie - Marcin Przybylski (KKS Kluczbork - III liga) - 20

woj. podkarpackie - Andreja Prokić (Stal Rzeszów - I liga) - 11

woj. podlaskie - Marc Gual (Jagiellonia Białystok - ekstraklasa) - 11

woj. pomorskie - Łukasz Zwoliński (Lechia Gdańsk - ekstraklasa) - 16

woj. śląskie - Lopez Alvarez (Raków Częstochowa - ekstraklasa) - 21

woj. świętokrzyskie - Jakub Łukowski (Korona Kielce - ekstraklasa) - 9

woj. wielkopolskie - Mikael Ishak (Lech Poznań - ekstraklasa) - 22

woj. zachodniopomorskie - Kamil Grosicki (Pogoń Szczecin - ekstraklasa) - 15

JERZY KUCZYŃSKI

WYBIERAMY NAJPOPULARNIEJSZYCH SPORTOWCÓW

Od listopada możecie głosować na swoich ulubionych zawodników, którzy reprezentują Elbląg i okolice w dyscyplinach sportowych takich jak piłka nożna i ręczna, kajakarstwo, sztuki walki czy tenis stołowy. Głosowanie potrwa do 3 lutego 2023 roku.

Plebiscyt na 10 Najpopularniejszych Sportowców Dziennika Elbląskiego organizujemy już po raz siedemnasty. Tym razem nasi Czytelnicy wybierać będą dziesięciu reprezentantów różnych dyscyplin, którzy ich zdaniem zasługują na uznanie — wśród kandydatów i kandydatek do Złotej Dziesiątki są reprezentanci takich dyscyplin jak judo, piłka ręczna i nożna, tenis stołowy, szachy czy kajakarstwo. Lista liczy w tej chwili 40 osób, ale przypominamy, że pozostaje otwarta, a każdy może zgłosić swoich nominowanych, pisząc do nas na gazeta@dziennikelblaski.pl.

Kolejna kategoria, w której decydujący głos mają nasi Czytelnicy, to „Najpopularniejszy klub sportowy” — i w tym przypadku liczymy na kibiców, którzy okażą zawodnikom swoje wsparcie, a my będziemy mogli nagrodzić ten klub, który zdobędzie największą liczbę głosów.

Poza tym podczas gali podsumowującej Plebiscyt na 10 Najpopularniejszych Sportowców Dziennika Elbląskiego ogłosimy zwycięzców kolejnych dwóch kategorii. Trenera Roku 2022 i Działacza Roku 2022 wybierze redakcyjna kapituła, a laureatów poznamy podczas uroczystego zakończenia Plebiscytu już 25 lutego w Hotelu Młyn w Elblągu. Warto zaznaczyć, że gala będzie transmitowana na żywo w naszych mediach.

JAK GŁOSOWAĆ NA SWOICH FAWORYTÓW I FAWORYTKI?

Listy nominowanych sportowców, którzy mają szansę znaleźć się w Złotej Dziesiątce tegorocznego plebiscytu, oraz listę nominowanych klubów sportowych, spośród których najlepszy może być tylko jeden, znajdziecie poniżej i na www.dziennikelblaski.pl.

Aby zagłosować, należy odnaleźć właściwego kandydata lub kandydatkę na liście i wysłać pod numer 7248 wiadomość SMS o odpowiedniej treści. Koszt SMS to 2,46 zł z VAT. Głosowanie potrwa do 3 lutego 2023 roku. Wyniki głosowania ogłosimy 25 lutego — tradycyjnie — w gościnnych progach Hotelu Młyn w Elblągu.

JAK ZŁOTA DZIESIĄTKA NAJPOPULARNIEJSZYCH SPORTOWCÓW PREZENTUJE SIĘ OBECNIE?

(Stan na 29 grudnia)

1. Szpakowski Jakub (piłka nożna, Zatoka Braniewo)
2. Sielski Jakub (judo, Tomita Elbląg)
3. Kot Mikołaj (kajakarstwo, UKS Silvant Kajak Elbląg)
4. Dębczyńska Oliwia (boks, UKS Kontra Elbląg)
5. Michałek Anastazja (boks, MOS Zatoka Braniewo)
6. Hypka Aleksandra (piłka ręczna, Start Elbląg)
7. Lichocki Igor (boks, KSW Tygrys Elbląg)
8. Talewicz Tomasz (podnoszenie ciężarów, LUKS Meyer Elbląg)
9. Stapurewicz Paulina (piłka ręczna, Start Elbląg)
10. Czernis Marcin (piłka nożna, Olimpia Elbląg)

NOMINOWANI SPORTOWCY:

Białkowski Ryszard (kajakarstwo, KP Korona Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.1** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Bielecki Mateusz (judo, IKS Atak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.39** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Bukacki Radosław (piłka nożna, Concordia Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.2** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Czarnecka Lidia (szachy, UKS Skoczek Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.3** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Czernis Marcin (piłka nożna, Olimpia Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.4** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Dębczyńska Oliwia (boks, UKS Kontra Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.7** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

Gala podsumowująca XVI plebiscyt Dziennika Elbląskiego na 10 najpopularniejszych sportowców

Doroszkievicz Anna (pływanie, UKP „Jedynka” Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.6** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Durma Adrian (kickboxing, UKS Silvant Kajak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.5** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Głębocka Nikola (piłka ręczna, Start Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.9** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Grzelak Ryszard (tenis stołowy, Hotel Kahlberg Mlexer Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.8** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Hypka Aleksandra (piłka ręczna, Start Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.10** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Janik Igor (szachy, KS Hetman Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.11** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Kopka Łukasz (piłka nożna, Concordia Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.15** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Kot Julia (kajakarstwo, UKS Silvant Kajak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.13** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Kot Mikołaj (kajakarstwo, UKS Silvant Kajak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.12** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Kozak Nikodem (boks, KSW Tygrys Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.38** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Kreczman Mirosław (kajakarstwo, KP Korona Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.14** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Lenart Radosław (piłka nożna, Polonia Pastęk)
SMS O TREŚCI **DE.SR.18** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Lichocki Igor (boks, KSW Tygrys Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.16** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Liszczy Marcin (judo, IKS Atak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.17** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Michałek Anastazja (boks, MOS Zatoka Braniewo)
SMS O TREŚCI **DE.SR.41** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Obrusiewicz Igor (kickboxing, UKS Silvant Kajak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.19** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Pytlak Tomasz (kajakarstwo, UKS Silvant Kajak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.20** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Rocka Victoria (koszykówka, MKS Truso Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.21** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Rogalski Michał (MMA, 16 PDZ Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.23** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Rogoz Witold (Sambo, Fighter Sambo Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.25** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Rojek Przemysław (kajakarstwo, UKS Silvant Kajak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.24** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Sarnowski Łukasz (piłka nożna, Olimpia Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.26** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Sielski Jakub (judo, Tomita Elbląg)

SMS O TREŚCI **DE.SR.27** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Stapurewicz Paulina (piłka ręczna, Start Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.29** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Stasielowicz Patryk (kajakarstwo, KP Korona Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.28** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Szawara Tomasz (piłka nożna, Concordia Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.37** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Szleja Gracjan (judo, Truso Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.30** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Szpakowski Jakub (piłka nożna, Zatoka Braniewo)
SMS O TREŚCI **DE.SR.31** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Szumski Konrad (judo, IKS Atak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.40** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Talewicz Tomasz (podnoszenie ciężarów, LUKS Meyer Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.32** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Wieliczko Bogdan (piłka nożna, Zatoka Braniewo)
SMS O TREŚCI **DE.SR.35** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Wiśniewski Adam (judo, IKS Atak Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.34** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Witan Andrzej (piłka nożna, Olimpia Elbląg)
SMS O TREŚCI **DE.SR.33** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Wolak Łukasz (piłka nożna, Zatoka Braniewo)
SMS O TREŚCI **DE.SR.36** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

NOMINOWANE KLUBY SPORTOWE:

Barkas Tolkmicko
SMS O TREŚCI **DE.KS.1** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Concordia Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.2** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Dąb Kadyny
SMS O TREŚCI **DE.KS.3** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Elbląski Klub Tańca Jantar
SMS O TREŚCI **DE.KS.4** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
IKS Atak Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.5** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
KP Korona Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.6** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
LUKS Meyer Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.7** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Mlexer Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.8** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Olimpia Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.9** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Orzeł Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.10** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Polonia Pastęk
SMS O TREŚCI **DE.KS.11** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Silvant Kajak Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.12** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Start Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.13** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Tomita Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.14** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Truso Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.15** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
UKP Jedynka Elbląg
SMS O TREŚCI **DE.KS.16** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)
Zatoka Braniewo
SMS O TREŚCI **DE.KS.17** NA NUMER 7248 (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

ORGANIZATOR

PARTNERZY

PATRONI

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

30 GRUDNIA 2022

PARTNER GŁÓWNY

BIZNES

WARMII I MAZUR

BIZNES

— L U D Z I E —

Bank Polski

W czasie dynamicznie zmieniających się uwarunkowań rynkowych bardzo ważne jest bezpieczeństwo finansów naszych klientów. Dlatego oferujemy produkty, które pomagają zabezpieczyć się przed ryzykiem stóp procentowych.

PKO BANK POLSKI
- **SPRAWDZONY**
PARTNER DLA BIZNESU

Bankowość
Przedsiębiorstw

JESTEŚMY TAM, GDZIE TWÓJ BIZNES

Wsparcie profesjonalistów to klucz
do sukcesu w biznesie.

pkobp.pl/przedsiębiorstwa

Bank Polski

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

Fot. Patryk Kosmider - stock.adobe.com

PRZEKOP JUŻ OTWARTY

TA DATA PO RAZ KOLEJNY PRZEJDZIE DO HISTORII. TYM RAZEM 17 WRZEŚNIA NASTĄPIŁO OTWARCIE KANAŁU ŻEGLUGOWEGO PRZESZ MIERZĘJĘ WIŚLANĄ. JAK TA INWESTYCJA WPŁYNIE NA NASZ REGION?

Wiceminister infrastruktury Marek Gróbarczyk, pełnomocnik rządu ds. gospodarki wodą oraz inwestycji w gospodarce morskiej i wodnej rysuje zachęcające perspektywy dla regionu. — Ze względu na swoje położenie województwo warmińsko-mazurskie zyska najwięcej na budowie nowej drogi wodnej. Według naszych szacunków w ciągu dziesięciu lat od zakończenia budowy kanału, dochody jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się na obszarze oddziaływania inwestycji wzrosną łącznie o około 400 mln zł. Zakładamy także wzrost liczby miejsc pracy, który będzie proporcjonalny do wzrostu liczby turystów. Szacunki wskazują, że w ciągu 25 lat dodatkowo zatrudnienie znajdzie ponad 2

tys. osób, z czego w samym sektorze turystycznym około 500 osób.

Orędownikiem budowy kanału żeglugowego przez Mierzęję Wiślaną od początku był elbląski samorząd.

— Bardzo się cieszymy, że inwestycja ta stała się faktem. To szansa rozwoju gospodarczego i turystycznego nie tylko dla Elbląga i gmin nadzalewowych, ale także dla całego naszego regionu — napisał nam prezydent Elbląga Witold Wróblewski. — Przypomnijmy że port morski w Elblągu jest jedynym portem morskim, który nie ma bezpośredniego dostępu do morza. Dzięki tej inwestycji będzie mógł w pełni wykorzystać swój potencjał.

Fot. Marcin - stock.adobe.com

WYDAWCA:
Grupa WM Sp. z o.o.,
ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn
PREZES: Maciej Matera

DRUK:
Drukarnia Prasowa Grupy WM
Sp. z o.o. Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5, tel. 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
internet@gazetaolsztynska.pl

REDAKTOR NACZELNY
Maciej
Matera

REKLAMA
Agnieszka
Weder-Grygielewicz

ŁAMANIE
Jakub
Cyra

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

Fot. Andrzej Surzaczak

— Realizacja inwestycji zwiększy możliwości przeładunkowe portu w Elblągu oraz innych w basenie Zalewu Wiślanego — podkreśla minister Gróbarczyk. — Ponadto prowadzone są analizy w ramach procesu inwestycyjnego, który może doprowadzić do budowy nowego terminala masowego na Zalewie Wiślanym.

Przydałby się on bardzo, albowiem obecnie nie ma za wiele miejsca na nadbrzeżach dla rozładunku i załadunku statków. Tereny te były sukcesywnie wykupywane przez różne firmy, w dużej mierze zagraniczne, które tutaj prowadzą swoją działalność. Natomiast taki większy terminal pozwoliłby na prawdziwe wykorzystanie potencjału przekopu.

Zdaniem prezydenta Elbląga port jest przygotowany na ot-

warcie i przyjmowanie statków towarowych i turystycznych oraz tzw. białą żeglugę.

— Do tej pory na infrastrukturę portową nasz samorząd wydatkował ponad 100 mln zł. To pieniądze przeznaczone m.in. na terminal towarowy i pasażerski, trasę Unii Europejskiej czy nową marinę. Rozwój portu jest projektem kluczowym wpisanym w program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur. To w sumie 200 mln zł.

— Warto, by w tej sprawie samorząd współpracował z rządem dla dobra regionu i całego kraju — mówi Jan Popończyk z Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. — Przekop już w 2005 roku był jednym z projektów rządów PiS. Dobrze, że do tej inwestycji ostatecznie doszło. Teraz trzeba działać wspól-

nie, by uwolnić potencjał portu w Elblągu.

— Pamiętajmy, że droga wodna łącząca Zalew Wiślaną z Zatoką Gdańską stworzy wiele korzyści dla polskiej gospodarki i obronności kraju — dodaje minister Gróbarczyk. — Swobodny dostęp do wód Zalewu Wiślanego od strony Bałtyku poprawi zdolności operacyjne Marynarki Wojennej RP, służb ratownictwa morskiego (SAR), jednostek rozminowania oraz antyterrorystycznych. Znacznie skróceniu ulegnie droga morską z Gdańska do Elbląga. Port ten, a także mniejsze przystanie położone wzdłuż wybrzeży polskiej części Zalewu Wiślanego, zyskają szansę na rozwój. Wpłynie to pozytywnie na całą północno-wschodnią część Polski. Dzięki budowie nowej drogi wodnej Polska uniezależni się

od woli strony rosyjskiej oraz zapewni swobodę żeglugi między Zalewem Wiślanym a Morzem Bałtyckim. To bardzo ważne m.in. z punktu widzenia założeń Strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego.

Dzięki tej inwestycji zapewnimy swobodę żeglugi portowi w Elblągu, który jeszcze tylko przez kilka miesięcy będzie uzależniony od trasy wiodącej przez Cieśninę Piławską, która znajduje się pod kontrolą Rosji. Rosjanie od lat stosują restrykcyjne przepisy, które znacznie ograniczają liczbę statków płynących z i do polskich portów Zalewu Wiślanego przez Cieśninę Piławską oraz wymuszają zgłaszanie ich na miesiąc przed rozpoczęciem okresu nawigacyjnego. Przepisy te jednoznacznie wykluczają wszelkie rejsy, które nie są zaplanowane z dużym wyprzedzeniem. Ponadto wielokrotnie

zdarzało się, że wydane zgody na przepłynięcie przez cieśninę były odwoływane w ostatniej chwili. Sytuacja uległa dalszemu pogorszeniu po agresji Rosji na Ukrainę.

— Kanał żeglugowy jest magnesem dla branży okołoportowej, transportowej. Ale rozmawiamy również z przedstawicielami innych sektorów, którzy chcą u nas lokować swoje biznesy — podkreśla Witold Wróblewski, prezydent Elbląga. — Onaszym potencjał świadczy choćby fakt, że Elbląg został zakwalifikowany do programu Fabryka, realizowanego przez Agencję Rozwoju Przemysłu. Dzięki temu na Wyspie Spichrzów powstanie bardzo nowoczesny biurowiec klasy A. Kanał otwiera więc wiele możliwości.

Dominika Kaźmierczyk

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

ROSNA INNOWACYJNE BIUROWCE

W OSTATNICH LATACH DYNAMICZNY ROZWÓJ SEKTORA BIUROWEGO NIE DOTYCZY JEDYNI RYNKU WIELKICH MIAST Z POLSKI. MY TAKŻE W REGIONIE MAMY DOSTĘPNOŚĆ DO NOWOCZESNYCH BIUR. LIDEREM JEST STOLICA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO, OLSZTYN.

Fot. Centaurus

To tutaj powstaje Centaurus, najwyższy obecnie wielofunkcyjny budynek w Olsztynie, a nawet w całym województwie. Jest to kompleks biurowo – hotelowo – usługowo – mieszkalny. Położony w ścisłym centrum miasta, już działa. W budowie jest jedynie część mieszkalna, która ma zostać oddana w listopadzie. Oferuje między innymi ponad 10 tysięcy metrów kwadratowych powierzchni biurowej. Na uwagę zasługują tu liczne powierzchnie wspólne, taras widokowy i... udogodnienia dla rowerzystów: między innymi prysznice i szatnie. Głównym najemcą powierzchni biurowej jest obecnie Citi Handlowy. Do pełni szczęścia brakuje jeszcze oferty gastronomicznej, ale pracownicy firmy INOPA, która wybudowała Centaurusa, pracują również nad tym. W Centaurusie znaleźć również możemy hotel Hampton by Hilton o powierzchni 3800 metrów

kwadratowych, dysponujący 105 pokojami.

Inne biurowce w Olsztynie to między innymi: Warmia Towers, Cezal Business Center, Europa Center, Sigma czy WPB Business Center. Ale coraz więcej lokali biurowych można również wynająć w odrestaurowanych, klimatycznych kamienicach.

Start-upy ciągną do technoparków

Atrakcyjne lokale biurowe oferują również technoparki: Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny, Elbląski Park Naukowo-Technologiczny czy Park Naukowo-Technologiczny w Elku.

— Innowacyjne firmy szukające wsparcia gwarantującego rozwój ich przedsięwzięć bardzo chętnie korzystają z naszej oferty — mówi Monika Wadowska, która zajmuje się m.in. administracją powierzchni

biurowej w Olsztyńskim Parku Naukowo-Technologicznym. — Nasz Park to wyjątkowy ekosystem dla stymulowania przepływu wiedzy i technologii między przedsiębiorcami, sferą badawczo-rozwojową i innymi instytucjami. Na powierzchni 14 tys. metrów kwadratowych tworzymy przestrzeń, gdzie przedsiębiorcy, obok różnorodnych usług wspierających ich rozwój, znajdą bogatą ofertę 140 biur, powierzchni co-workingowych, 20 nowoczesnych jednostek laboratoryjnych, 22 sal konferencyjnych, czy wirtualnych biur. OPN-T realizując projekty, poprzez wsparcie w powstawaniu i rozwoju kolejnych start-upów, tworzy korzystne warunki transformacji dla inwestorów krajowych i zagranicznych, w tym również transformacji cyfrowej. To niezwykle inspirujące miejsce — dodaje Wadowska.

Coraz atrakcyjniejszy Elbląg

W Elblągu powstanie pierwszy biurowiec klasy A, czyli charakteryzujący się świetną lokalizacją (najczęściej centralne dzielnice miast), i wysokim standardem wykończenia. Dla porównania, kategorię A posiada również olsztyński Centaurus, Cezal Business Center oferuje lokale w kategoriach A i B+, a Sigma B+.

Elbląski obiekt będzie miał 10 tys. metrów kwadratowych powierzchni użytkowej i powstanie w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta. Inwestycja ruszyła w ramach rządowego programu Fabryka, który ma za zadanie nie tylko pobudzić ekonomiczny kapitał Elbląga, ale również przyczynić się do rewitalizacji zdegradowanego obszaru Wyspy Spichrzów, która dawniej stanowiła jego gospodarcze centrum. Budynek o nazwie „Porta Mare” stanie na nadbrzeżu rzeki Elbląg i będzie cieszył oko architekturą, nowoczesną, ale nawiązującą do wielowiekowej historii miasta. — Budowa potrwa do drugiego kwartału 2024 roku — opowia-

da Aleksandra Staniszevska z firmy JLL. — Wynajem powierzchni biurowej już cieszy się dużym zainteresowaniem.

Elastyczne biura na nasze czasy Jak mówi nam Sławomir Nowak, właściciel biura nieruchomości Aspect Elbląg, jego klienci poszukują specyficznych powierzchni biurowych. W dobie rozwoju internetu i sprzedaży online, często poszukiwane są pomieszczenia do prowadzenia relacji na żywo, a także takie, które łączą w sobie zalety biura i niewielkiej choćby powierzchni magazynowej. — Takie budynki powinny być koniecznie wyposażone w windy, niestety z takimi lokalizacjami jest krucho — rozkłada ręce Nowak. — Brakuje nam także w Elblągu, ale i na Warmii i Mazurach biur na godziny, w których ludzie biznesu mo-

gliby się spotykać, gdy akurat zajdzie taka potrzeba. Czy sal konferencyjnych dostępnych w abonamencie. Takie rozwiązania zdobywają w Polsce coraz większą popularność. — Elbląg coraz lepiej się rozwija i dobrze by było, gdyby władze zarówno samorządowe, jak i rządowe zgodnie działały dla tego rozwoju. Widać, że przy budowie „Porta Mare” jest taka wola i zainteresowanie z obu stron — dodaje Sławomir Nowak.

Potencjał dla deweloperów w tym sektorze jest duży, albowiem rośnie zapotrzebowanie na atrakcyjną powierzchnię biurową w stale rozwijających się miastach regionu. Rośnie sektor usług bankowych, IT, przybywa firm zajmujących się marketingiem czy PR, mediami.

Dominika Kaźmierczyk

Fot. Aleksander - stock.adobe.com

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

DZIECI MILE WIDZIANE

GŁÓWNĄ ATRAKCJĄ WARMII I MAZUR DLA DZIECI STANOWIĄ PIĘKNE I CZYSTE JEZIORA ORAZ LASY. POWSTAJE JEDNAK RÓWNIEŻ CORAZ WIĘCEJ CIEKAWYCH OBIEKTÓW, KTÓRE MAJĄ WIELE DO ZAOFEROWANIA NAJMŁODSZYM.

Fot. Janusz Lipiński - stockadobe.com

Są to zarówno inwestycje prywatne, jak i samorządowe. Powstające w całym kraju parki rozrywki zawitały również tutaj. A ponieważ Warmia i Mazury jak wiadomo są naj, to właśnie w tym województwie ma stanąć największy park rozrywki, przewyższający dotychczas cieszącą się tym tytułem Energylandię w Zatorze. Firma Ptak S.A., znana z centrum kongresowego Warsaw Expo, a także właściciel innego parku rozrywki, Mandoria pod Łodzią, wykupiła już

300 ha ziemi w gminie Olsztyn pod tę inwestycję.

Ale położony pod Elblągiem park Nowa Holandia może poszczycić się największą na świecie (!) zjeżdżalnią pneumatyczną Lew Gigant o długości 28,5 metra. Możemy tu również skorzystać z parku linowego dla dużych i małych, stanąć oko woko z egzotycznym ptactwem: bażantami, pawiami, czarnymi łabędziami, gęsiami kubańskimi, odwiedzić wioskę wikingów, dwór Króla

Artura, a nawet replikę Stonehenge i Wyspy Moai.

Zabawa dla dużych i małych

Do konkurencji staje również Mazurolandia, położona wokolicy głównej kwatery Hitlera, czyli Wilczego Szańca. Na jej terenie znajdują się nawet pozostałości po ogrodzie warzywnym Hitlera, a więc nie zabrakło tu muzeum militariów z okresu II wojny światowej. Jednak przede wszystkim to wielki park rozrywki i edukacji dla dzieci,

w którym można obejrzyć miniatury warmińsko-mazurskich zabytków, gród rycerski, polanę legend i baśni...

Park Bartbo w Butrynach pod Olsztynem przyciąga nie tylko pełne energii dzieciaki, ale także starszych wielbicieli atrakcji takich jak quady, tory przeszkód, zorbing, rodeo, bungee run. Kameralnie i na łonie przyrody Nie brakuje również atrakcji bardziej kameralnych. Zaliczyć do nich można Galindię nad jeziorem Beldany, gdzie może-

my poznać, jak żyli starożytni mieszkańcy tych ziem, czy też Park Dzikich Zwierząt w Kądzidłowie, którego historia sięga 1987 roku. Można tu podglądać gatunki dzikie i zagrożone wyginięciem, takie jak rysie, jelenie, danielę, sarny czy wilki. Jak mówi jego dyrektor, Armin Kobus, park stwarza jedną z niezliczonych okazji do obcowania ze zwierzętami dzikimi w ich naturalnym środowisku. — Zwierzęta takie jak sarny, z natury bardzo płochliwe, można głaskać, a to dlatego, że są one zaprzyjaźnio-

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

stawiają sobie za cel „podniesienie prestiżu zawodu rolnika i upowszechnienie wiedzy na temat pochodzenia żywności. Różnicowanie pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich. Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi.” i działa we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

— „Zagroda edukacyjna” jest przedsięwzięciem prowadzonym przez mieszkańców obszarów wiejskich, gdzie realizowane są różnorodne programy edukacyjne związane z rolnictwem. Programy te są zorientowane na zajęcia praktyczne, ćwiczenia warsztatowe w alternatywnych miejscach w gospodarstwie. Każda zagroda realizuje wybrane przez siebie programy edukacyjne. Może to być przetwórstwo żywności, uprawa ziół, warzyw, mini zoo, pasieka pszczelarska, ginące zawody czy edukacja regionalna. Wachlarz możliwości edukacyjnych jest bardzo szeroki — opowiada Maria Kapuścińska, koordynator wojewódzki.

Tym sposobem można wspaniale spędzić czas w Zagrodzie Edukacyjnej „Ziołowy Dzbane” w Sapach i wytworzyć własny gliniany garnek, w Zagrodzie Edukacyjnej „Warمیńska Pszczoła” podejrzeć życie rodziny pszczoły, a w „Ekolandii” w Orniecie nakarmić krowę, poznać warzywa i owoce z tutejszego ogrodu i zapoznać się z pracą ogrodnika.

Dominika Kaźmierczyk

ne z człowiekiem. Zaprzyjaźnione, a nie oswojone, bo wtedy paradoksalnie mogłyby człowieka atakować, np. w okresie godowym — podkreśla Kobus. Park prowadzi również między innymi reintrodukcję rysia na teren Puszczy Piskiej. Jest czynny dla zwiedzających przez cały rok. To niesamowita atrakcja dla dzieci dużych i małych.

Plusk fal nie tylko w jeziorze
Coraz więcej powstaje na Warmii i Mazurach aquaparków, a także obiektów noclegowych i restauracji przeznaczonych specjalnie dla rodzin z dziećmi. Hotel Mikołajki stale rozbudowuje swoją bazę atrakcji dla dzieci. Park wodny Tropikana, który mieści się w hotelu, to obok Term Warmińskich, najbardziej atrakcyjny aquapark w województwie. Można z niego korzystać także nie będąc gościem hotelu. Na dzieci czekają trzy zróżnicowane zjeżdżalnie, deszczownice czy sztuczna rzeka. Z kolei Termy Warmińskie w Lidzbarku Warmińskim dodatkowo kuszą faktem, iż w ca-

łym kompleksie pływamy w wodzie termalnej, uzdrowiskowej. Oraz zjeżdżalnią...multimedialną, która oferuje efekty dźwiękowe i wizualne.

Tutaj nie można się nudzić

Samorządy również nie pozostają w tyle i proponują atrakcje takie jak skanseny w Olsztynku i Węgorzewie, gdzie można podejrzeć dawne wiejskie życie, Planetarium i Obserwatorium Olsztyńskie czy liczne muzea: Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku, Mikołaja Kopernika we Fromborku, Nowoczesności w Olsztynie, Muzeum Mazurskie w Szczytnie i inne. Samorządy również inwestują w aquaparki (np. w Olsztynie), nowe ścieżki rowerowe, place zabaw, miejskie i wiejskie plaże oraz parki.

Wieś czeka na dzieciaki

Dla spragnionych klimatu wsi świetną atrakcją może okazać się również sieć Zagród Edukacyjnych, których na Warmii i Mazurach jest obecnie 17. Należą one do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych, które

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

MÓJ JEST TEN KAWAŁEK ZIEMI

ROZMAWIAMY Z BŁAŻEJEM KAZIMIERCZYKIEM, EKSPERTEM DS. NIERUCHOMOŚCI I GRUNTÓW NA WARMII I MAZURACH, DYREKTOREM DEPARTAMENTU INWESTYCJI W FIRMIE RODZINNE INWESTYCJE.

Dominika Kaźmierczyk: — Wiele osób marzy o własnej działce z linią brzegową jeziora w tak pięknej krainie, jaką są Warmia i Mazury. W przeciwieństwie do krajów jak Niemcy, czy Holandia, gdzie takich ofert praktycznie nie ma, u nas wciąż jest to możliwe.

Błażej Kazmierczyk: — Tak, i to za cenę wielokrotnie niższą niż choćby grunty w polskich górach czy nad morzem. Podam pani ceny z czerwca 2022 roku. Działka przy linii brzegowej jeziora kosztowała 240 zł za metr kwadratowy, podczas gdy w górach, z ładnym widokiem, 870 zł za metr kwadratowy, a nad morzem, za wydmami, w bliskiej okolicy plaży - 980 zł za metr kwadratowy.

— Skąd takie rozbieżności wynikają?

— Jeśli chodzi o rozwój turystyki, to do Polski fundusze na ten cel z Unii Europejskiej płynęły najpierw do tych gmin nadmorskich, górskich i one szybciej zaczęły się rozwijać, być atrakcyjne rekreacyjnie czy inwestycyjnie. Do tego dochodzi rozwój dróg. Na Warmii i Mazurach intensywna budowa dróg nastąpiła niedawno. Już ta komunikacja chociażby ze stolicą, Mazowszem, jest dużo lepsza. A za kilka lat, gdy zostaną ukończone wszystkie zaplanowane inwestycje drogowe, będzie już naprawdę bardzo dobrze.

— Coraz popularniejsze są weekendowe wypady na Warmię czy Mazury ze stolicy Polski, a wtedy idealnie jest mieć własną nieruchomość.

— Tak, ale jest też coraz więcej inwestycji większych, powstają hotele i pensjonaty. Firma Rodzinne Inwestycje, z którą współpracuję, wykupiła na przykład duże grunty na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, gdzie ma powstać wielki kompleks jachtingowo-golfowy. Rodzinne Inwestycje sprzedają również grunty w cenie od 120 tys. zł za 1500-metrową działkę

aż do 2,5 mln zł za 1 ha. Nasze działki znajdują się w osadach, bardzo blisko jeziora, z własną, prywatną plażą dla wszystkich mieszkańców.

— Warmia i Mazury to też taki nie do końca odkryty przez Polaków turystycznie obszar kraju. W PRL powstawały domy czy ośrodki wczasowe raczej w górach czy nad morzem. Chociaż było sporo połączeń kolejowych, to później zostały one wycofane, nieremontowane. Teraz to się zmienia, powstało również lotnisko. Czy to spowodowało wzrost zainteresowania gruntami?

— Tak, mamy takich inwestorów, którzy czterdzieści minut dolatują na Warmię i Mazury własnymi samolotami i mają gdzie tu wylądować.

— A czy przełożyło to się na wzrost zainteresowania gruntami przez obcokrajowców?

— Obcokrajowcy też kupują u nas ziemię, jednak my specjalnie nie skupiamy się na reklamie za granicą, nie ma takiej potrzeby, ponieważ popyt w kraju jest duży.

— Czy ziemia rolna cieszy się takim samym zainteresowaniem, co ta pod rekreację czy turystykę?

— Coraz więcej osób marzy o wyprowadzce na wieś, nad jeziora i wtedy pojawia się pytanie z czego żyć. Wielu z moich znajomych na przykład założyło gospodarstwa agroturystyczne.

— Coraz więcej jest też rolników ekologicznych, ale także zakładów związanych

z mleczarstwem czy przetwórstwem mięsnym. Warmia i Mazury stają się pod tym względem potęgą w skali kraju. Jednak przynależność do tzw. Zielonych Płuc Polski sprawia, że wiele branż nie może się tutaj rozwijać.

— Jeśli chodzi o grunty typowo przemysłowe, to na pewno jest tu miejsce na magazyny, z pewnością rozwiną się tu branże związane z turystyką i takie działki cieszą się sporym zainteresowaniem. To chyba dobrze, że nie ma u nas takiego uciążliwego przemysłu, jak choćby na Śląsku, gdzie działa również wiele międzynarodowych, wielkich koncernów. To zabiłoby potencjał turystyczny, środowiskowy tego regionu.

— Ale grunty to także świetna inwestycja. Wzrost cen działek sprawia, że to doskonała

lokata kapitału. Jak wyglądały te wzrosty w województwie w ostatnich latach?

— Przykładowo w ciągu ostatnich pięciu lat cena za metr kwadratowy działki budowlanej wzrosła z 40 zł do 96 zł.

— Czy przewiduje pan dalszy wzrost cen gruntów w tych okolicach?

— Z pewnością tych gruntów będzie coraz mniej do kupienia, a więc ceny będą rosły. Warmia i Mazury stają się też coraz bardziej atrakcyjne, między innymi dzięki lepszej i gęstszej sieci dróg. Wiele osób w tym regionie chce mieć swoją działkę, swój drugi, wakacyjny dom. Również inwestorzy, także zagraniczni, chcą inwestować w turystykę, budują hotele czy poszukują gruntów pod hale magazynowe, zakłady.

— W czasach PRL tej ziemi nie można było raczej zbyt łatwo kupić, a teraz grunty, które wcześniej trafiły na własność państwa, mogą znów być zakupywane przez osoby prywatne.

— Tak, w krajach Zachodniej Europy nie ma już raczej takich „dziewiczych gruntów”. Wcześniej popyt na nie nie był tak duży właśnie ze względu na kiepską infrastrukturę i drogi. Kto próbował się wtedy dostać do jakiejś mniejszej, a nawet większej miejscowości na Warmii i Mazurach, ten wie. Obecnie warunki do zakupu ziemi pod inwestycję - rolną, przemysłową czy na własne rekreacyjne potrzeby - są bardzo dobre, a ceny jeszcze tak nie wywindowały. Również obecna sytuacja za naszą wschodnią granicą nie ma niekorzystnego wpływu ani na popyt, ani na ceny gruntów. Zaobserwowaliśmy wcześniej taki spadek zainteresowania na około 1,5 miesiąca, ale wszystko z powrotem wróciło do normy.

Dominika Kaźmierczyk

Agnieszka Wardak
dyrektor Centrum Bankowości
Przedsiębiorstw

Wyzwania związane z zarządzaniem płynnością i kapitałem obrotowym były jednym z głównych priorytetów dla przedsiębiorców w 2021 roku. Rok 2022 jest także czasem wielu wyzwań dla przemysłu i gospodarki. Niepewność sytuacji gospodarczej pozostaje kluczową barierą działalności przedsiębiorstw. Ten rok jest bardziej wymagający w związku ze wzrostem cen paliw i energii, co przekłada się na wzrost kosztów produkcji. Biznes uważnie obserwuje otoczenie i reaguje na bieżąco.

Niezmienne chcemy wspierać przedsiębiorców z różnych sektorów, jako ich bank pierwszego wyboru i sprawdzony partner, co jest ważne szczególnie w trudnych czasach. Dzięki takiemu wsparciu polskie przedsiębiorstwa są bardziej odporne na zawirowania rynkowe. Firmy, pomimo zmiennego otoczenia ekonomicznego, rozwijają się, inwestują, realizują innowacyjne projekty. Jako bankowy partner doradzamy przedsiębiorcom, jak ograniczyć ryzyko inwestycji. Wspieramy w przygotowaniu dokumentacji wymaganej do uzyskania kredytu. Dzielimy finansowanie inwestycji na etapy. To sprawia, że odpowiedni budżet jest zapewniony w każdej fazie przedsięwzięcia.

W czasie dynamicznie zmieniających się uwarunkowań rynkowych bardzo ważne dla nas jest bezpieczeństwo finansów naszych klientów. Dlatego oferujemy produkty, które pomagają zabezpieczyć się przed ryzykiem stóp procentowych. Oprócz specjalistycznego doradztwa podstawą współpracy z klientami biznesowymi jest bankowość transakcyjna. Nasi klienci cenią nowoczesną bankowość internetową iPKO i iPKO biznes oraz kompleksową ofertę produktów z zakresu cash management.

PKO BANK POLSKI - SPRAWDZONY PARTNER DLA BIZNESU

PKO BANK POLSKI KONSEKWENTNIE WSPIERA FIRMY W ROZWOJU I REALIZACJI PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH - ZARÓWNO DORADZAJĄC PRZY DOBORZE FORM FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ, JAK I OFERUJĄC ELASTYCZNE WARUNKI DOPASOWANE DO POTRZEB DANEJ FIRMY I JEJ DZIAŁALNOŚCI. KLIENCI BIZNESOWI NAJWIĘKSZEGO POLSKIEGO BANKU MOGĄ KORZYSTAĆ RÓWNIEŻ Z PRODUKTÓW I USŁUG LEASINGOWYCH ORAZ FAKTORINGOWYCH.

Firmy potrzebują w trudnych czasach solidnego i sprawdzonego bankowego partnera, który doradzi i wesprze je skrojonymi na miarę usługami finansowymi. W PKO Banku Polskim przedsiębiorstwa o przychodach do 30 mln zł rocznie mogą liczyć na wsparcie dedykowanego doradcy i zespołu ekspertów specjalizujących się w różnych dziedzinach, a wszystkie formalności załatwią bez wychodzenia ze swojego biura. Do ich dyspozycji są:

- **analityk kredytowy**, który przed złożeniem wniosku kredytowego oceni potrzeby firmy i możliwości banku
- **ekspert od leasingu**, który przedstawi wady i zalety różnych form finansowania samochodów, maszyn i urządzeń (leasing, kredyt, wynajem długoterminowy)
- **ekspert walutowy**, który prezentuje gotowe rozwiązania związane z zarządzaniem ryzykiem walutowym w firmie czy ryzykiem wzrostu stóp procentowych
- **ekspert od handlu międzynarodowego**, który podpowie, jak ograniczyć ryzyko w kontraktach zagranicznych
- **ekspert ds. faktoringu**, który wskaże możliwości poprawy płynności i rozliczeń z kontrahentami

- Przedsiębiorstwa mogą korzystać w PKO Banku Polskim z najwyższych standardów obsługi, co pozwala na indywidualne i holistyczne spojrzenie na klienta, szczególnie w przypadku nietypowych, innowacyjnych biznesów. Decyzje podejmujemy lokalnie, w Polsce, co daje nam większą elastyczność - mówi Agnieszka Wardak, dyrektor Centrum Bankowości Przedsiębiorstw w PKO Banku Polskim. W ofercie banku przedsiębiorcy znajdą również wiele narzędzi i usług, które pomagają w bieżącym zarządzaniu biznesem. Dobrym przykładem takiego

rozwiązania jest bankowy kantor internetowy dla firm. Oferuje on atrakcyjne kursy i dostęp do dużej palety walut, co więcej, można telefonicznie negocjować kurs wymiany w kantorze bezpośrednio z dealerem banku nawet dla jednej transakcji. Aby było szybko i bezpiecznie, środki przy takiej wymianie cały czas znajdują się na rachunku firmy. Kantor w PKO Banku Polskim ma też funkcję wymiany waluty bez konta walutowego, która sprawdza się w przypadku pojedynczych przelewów przychodzących i wychodzących. Dzięki temu np. środki firmy z konta w PLN są przelewane na konto kontrahenta w EUR po atrakcyjniejszym kursie kantorowym. Kantor internetowy działa również na smartfonach.

Bankowość elektroniczna iPKO biznes z uprawnieniami dla wielu pracowników

Jeśli w firmie znajduje się dział księgowości, kadr czy zakupów, wówczas system bankowości internetowej można udostępnić swoim pracownikom w zakresie, jaki jest potrzebny na danym stanowisku (np. tylko przelew podatkowy akcepto-

wany smartfonem przez członka zarządu). Poprzez serwis bankowości internetowej można również wnioskować m.in. o kredyt na kilka milionów złotych. Z kolei każdy pracownik za pośrednictwem smartfona może zarządzać swoją kartą służbową (sprawdzać limity, nadawać PIN itp.). Takie możliwości oferuje system iPKO biznes wraz z aplikacją mobilną.

Konto w Niemczech, Czechach i Słowacji bez wyjeżdżania z Polski

PKO Bank Polski ma oddziały dla klientów biznesowych w Niemczech, Czechach i na Słowacji. Konta można otworzyć bez wyjeżdżania z Polski. W każdym z wymienionych państw działa jeden serwis bankowości online. Oznacza to, że bez przelegowania można zarządzać rachunkami firmy w czterech krajach, a przelewy między nimi są realizowane w czasie rzeczywistym. To rozwiązanie jest szczególnie atrakcyjne m.in. dla branży e-commerce, gdyż konto, np. w Niemczech, „łączy” firmę z całą strefą euro.

Jak ograniczyć ryzyko?

W zmiennym otoczeniu rynkowym przedsiębiorcy szukają także zabezpieczenia przed wzrostem stóp procentowych. Dlatego PKO Bank Polski oferuje im „Kredyt z oprocentowaniem nie większym niż”. Klient ma możliwość wykupienia ochrony stawki referencyjnej WIBOR 3M, która stanowi podstawę wysokości oprocentowania kredytu. Dzięki temu przedsiębiorcy będą mogli ograniczyć ryzyko wzrostu stóp procentowych.

- W czasie dynamicznie zmieniających się uwarunkowań rynkowych bardzo ważne jest bezpieczeństwo finansów naszych klientów. Dlatego warto rozważyć zabezpieczenie się przed ryzykiem stóp procentowych, gdy okres spłaty kredytu firmowego będzie dłuższy niż 6 miesięcy. Oprócz stosowanych produktów takich jak opcja CAP, kontrakty IRS czy CIRS, nasi klienci mogą także wykupić ochronę stawki referencyjnej - mówi Agnieszka Wardak, dyrektor Centrum Bankowości Przedsiębiorstw w PKO Banku Polskim.

Zabezpieczenie handlu i usług

Przy potencjalnej współpracy z kontrahentem zagranicznym warto zweryfikować, czy nie podsztywa się on pod inną firmę. Aby to sprawdzić, wystarczy wysłać dokumentację handlową za pośrednictwem swojego banku do banku kontrahenta. W ramach usługi inkasa dokumentowego za około 200-500 zł w PKO Banku Polskim przedsiębiorca może dowiedzieć się, czy ma do czynienia z prawdziwą firmą. Swoje interesy zabezpieczy dodatkowo, korzystając z gwarancji dobrego wykonania usługi, gwarancji czynszowej lub akredytywy (płatność przez bank kupującego na podstawie dokumentacji od sprzedającego).

MATERIAL PARTNERSKI 504220tr-AH

Bank Polski

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

STABILNA MARKA NA TRUDNE CZASY

WIZERUNEK FIRMY NIE POWSTAJE Z DNIA NA DZIEŃ. NATOMIAST — NIESTETY — Z DNIA NA DZIEŃ, CHOĆBY Z POWODU ZARAŻY LUB GALOPUJĄCEJ INFLACJI LATAMI BUDOWANY OBRAZ FIRMY W OCZACH KLIENTÓW I GENERALNIE SPOŁECZEŃSTWA — MOŻE Z HUKIEM LEC W GRUZACH!

Aco jeszcze gorsze, kiedy już wróci ta przez nas wszystkich upragniona normalność w kontekście pandemii oraz stabilizacja wskaźników giełdowych — ani firma, ani jej wizerunek i marka wcale nie ruszą tak z kopyta i nagle, jak nagle zamarły. Bo budowanie wizerunku marki to bieg na długi dystans, zgoła maratoński!

Marka — ale po co?

Każdy przedsiębiorca, zarządca, a nawet burmistrz czy prezydent miasta wie, że wi-

zerunek firmy czy miasta to w naszych czasach rzecz niezwykle istotna. Tylko odpowiednio wypracowany i utrzymywany wizerunek pozwala na skuteczne zachęty kontrahentów, inwestorów i klientów detalicznych, co z kolei przekłada się na wysoką konkurencyjność i popyt produktów lub usług, a za nimi — na wysokie zyski. Te z kolei dają większą stabilność finansową i stanowią lepsze zabezpieczenie na wypadek sytuacji nagłych, kryzysowych — ot, choćby pandemii. Albo wojny. Albo galopującej inflacji. Albo krachu na giełdzie.

Firma o sprawdzonym wizerunku, ciesząca się zaufaniem klientów znacznie szybciej wprowadzi też na rynek zupełnie nowe produkty. Do takiej firmy lgną także wartościowi i wykwalifikowani pracownicy. Wszyscy razem z czasem zaczynają też budować zaufanie konsumentów i partnerów biznesu do firmy. Szybko pojawia się mocna pozycja na rynku oraz przewaga nad konkurencją. A wszystko to z dbałości o wizerunek.

Wizerunek firmy — składniki Budowanie wizerunku firmy to proces wymagający stałego i

konsekwentnego działania, przy czym za jego realizację w takim samym stopniu odpowiada szef firmy, jak i wszyscy pracownicy. To ich wspólne działania z czasem przekładają się (lub nie) na sposób, w jaki firmę postrzegają ludzie z zewnątrz i jak wielkim zaufaniem są ją w stanie obdarzyć. I mam tu na myśli nie tylko bezpośrednich klientów lub kontrahentów, ale też konkurencję, media, a nawet samych pracowników. No, i wiadomo, że proporcja jest jedna: im lepszy ten wizerunek, tym większy sukces firmy i jej pracowników. A ponieważ żyjemy w czasach

silnej konkurencji rynkowej — najczęściej to właśnie wizerunek firmy decyduje o zdobyciu zaufania rynku.

Co konkretnie wpływa na wizerunek firmy?

1. Przede wszystkim nazwa — tak naprawdę to od niej zaczyna się budowa dobrego wizerunku. Bo to od niej zależy, czy w świadomości konsumentów firma zaistnieje w dokładnie taki sposób, jaki założyli sobie jej twórcy. Dlatego nazwa powinna być łatwa do wymówienia i krótka

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

do zapamiętania. Powinna też budzić skojarzenia z profilem działalności firmy. Z drugiej strony, nazwa powinna być na tyle uniwersalna, by w innym obszarze językowym nie budzić negatywnych lub niestosownych skojarzeń. To ważne, bo bywa, że zwłaszcza na początku działalności firmy właściciele nie zakładają, by z czasem poszerzyć teren działania o inne kraje.

2. Kolejny element, który przed nadaniem nazwy należy wziąć pod uwagę — to adres witryny www. Zanim zdecydujemy się na ostateczną wersję, warto sprawdzić, czy wybrana propozycja posiada wolną domenę, bo dopiero wtedy firma ma szansę zaistnieć na wirtualnym rynku. No, i warto wybrać nazwę bez tzw. polskich znaków — nie będzie problemów przy podawaniu adresu strony lub poczty email.

3. Kolejny ważny element wizerunku to domena, która powinna pochodzić od na-

zwy firmy lub mocno do niej nawiązywać. Pamiętajmy, że im krótszy adres, tym mniej miejsca na interpretację czy pomyłki. Poza tym o wiele łatwiej go zapamiętać i przekazywać dalej — od klienta do klienta — a o to nam przecież chodzi.

4. Niebagatelne znaczenie ma też logo firmy wraz całą identyfikacją wizualną. A poza tym sposoby, w jakie firma komunikuje się z otoczeniem i cała szeroko pojęta kultura organizacji.

Krach

Tak jak wizerunku firmy w jeden dzień nie zbudujemy — tak dokładnie z godziny na godzinę możemy go stracić. A odbudowa znów może potrwać dłuższy czas... Wcześniejsza pandemia, a teraz wojna na Ukrainie i wynikające z nich konsekwencje ekonomiczne i gospodarcze — to jest w ogóle eksperyment, którego przed nami nigdy nikt nie przeciwiczył. Nic dziwnego,

że i rządy państwa, ale i przedsiębiorcy niejednokrotnie przypominają dzieci błądzące we mgle, a cała sytuacja — operację na żywym organizmie bez jakiegokolwiek doświadczenia i teoretycznego zaplecza. Choćby takie podróżowanie i biznes lotniczy. Mało kto wie, że w ramach jednego tylko zamkniętego lotniska traci nie tylko samo lotnisko, ale też przewoźnicy, zarządcy parkingów, a nawet najemcy powierzchni, którzy prowadzą sklep bezcłowy lub lotniskową restaurację.

Obecna sytuacja gospodarcza świata jest jeszcze i w tym aspekcie zła, że ekonomiści prognozują długotrwały kryzys i bez większego znaczenia jest profil działalności firm, choć wiadomo, że najciężiej będzie tym, których działalność przyhamowały lub kompletnie zatrzymały wcześniejsze obostrzenia, a w tej chwili kolejne nakładane na Rosję embarga oraz problemy z dostawami gazu, paliw i ich stale rosnącymi cenami.

Skuteczna zmiana zasad

Czasem będzie więc potrzebna zmiana zasad gry. Bo to, co dotychczas przynosiło sukces, choćby skuteczna komunikacja — dziś może już nie działać. Dziś wygrają świadomi i rozważni w słowach. Zmian wymagają też często same produkty i usługi, a co za tym idzie — cele reklamowe oraz kanały komunikacji. Dziś o wiele większy nacisk położymy na bezpieczeństwo w kontekście pandemii — niż na nowy produkt w ofercie czy udogodnienia na parkingu sklepu. Dziś zadbamy też o fakt, by nie identyfikowano nas z rosyjskim rynkiem. I w ogóle wszystko trzeba dopasować do obecnych potrzeb. Choć z pewnością komunikacji marketingowej wstrzymywać nie wolno — bo nasza marka odejdzie po prostu w cień, wyparta przez czujniejszych od nas, a potem jej odbudowa i dłużej potrwa, i będzie droższa. Pamiętajmy też, że działania podejmowane dziś nie dają nam zwrotu zainwestowanych środków tu i teraz

— na zwrot tej inwestycji trzeba będzie trochę poczekać. Ale już dziś warto obmyślać strategię na budowanie relacji z potencjalnymi klientami, tworzenie komunikacji wspierającej naszych odbiorców w nowej rzeczywistości i prezentującej wspólną odpowiedzialność oraz zaangażowanie. I dbałość o bezpieczeństwo.

Inspiracja płynie czasem z obserwacji — zwłaszcza tych najlepszych. Dlaczego zatem nie postudiować dokładniej strategii marketingowych gigantów handlu czy biznesu? Jak to robią inni, bardziej doświadczeni — szczególnie teraz, w czasie krótko po pandemii i z wojną u bram? Jak komunikują się ze swoimi klientami, jak pozyskują nowych? Jak ich doświadczenia i praktyki zastosować dla własnej marki? Co zmienić w komunikacji i jak przekuć te zmiany w sukces?

Magdalena Maria Bukowiecka

PROMOCYJNE PARTNERSTWO PO WARMIŃSKU

O TYM, ŻE WARTO WSPÓŁPRACOWAĆ NA RZECZ ROZWOJU REGIONU I JAK WAŻNA JEST TU SYNERGIA NA PŁASZCZYŹNIE SAMORZĄD — BIZNES, Z PEWNOŚCIĄ NIE TRZEBA PRZEKONYWAĆ STAROSTY OLSZTYŃSKIEGO ANDRZEJA ABAKO. TO Z JEGO INICJATYWY PRZY WSPARCIU LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW NA SKLEPOWE PÓŁKI TRAFIAJĄ PRODUKTY PROMUJĄCE ZIEMIĘ WARMIŃSKĄ I LOKALNYCH PRODUCENTÓW.

Zaczęło się trzy lata temu od książek – „podpowiedników” dotyczących Szlaku Świętej Warmii. Nawiązaliśmy współpracę z dwoma wydawnictwami z Olsztyna: Agencją WIT oraz Butterfly i dzięki nim w ręce turystów trafiły już trzy książki przybliżające historię, zabytki, ludzi i kulturę naszego regionu. Powstała biblioteczka świętowarmijna, która cieszy się dużą popularnością. Publikacje rozchodzą się bardzo szybko, więc wydawnictwa dodrukowują książki, a my przygotowujemy kolejne pozycje „Trakt Biskupi, Wrota Świętej Warmii”, „Po Świętej Warmii z Mieczysławem Orłowiczem”. Zachęcamy też inne samorządy do takiej formy współpracy przy tworzeniu swoich wydawnictw – mówi Andrzej Abako. Strzałem w dziesiątkę okazał się inny projekt, który powstał w olsztyńskim starostwie, a dla którego punktem wyjścia była oryginalna recepta naszego wielkiego astronoma, a zarazem znamienitego lekarza. Sublimat winny Mikołaja Kopernika produkowany jest w podolsztyńskiej firmie Mazurskie Miody. Jest to nie tylko panaceum na różne dolegliwości, ale przede wszystkim nietuzinkowa pamiątka, która od roku promuje region i postać najsłynniejszego mieszkańca Warmii.

Kopernik doczekał się też swojego oleju. Oleum copernicus to kolejny produkt promocyjny wymyślony w olsztyńskim starostwie. Powstaje z rzepaku odmiany copernicus wyhodowanego na warmińskiej ziemi, a tłoczony jest gospodarstwie rolnym Macieja Zurka w Kajnach koło Jonkowa.

– Latem obsialiśmy tym rzepakiem pięć hektarów należących do naszej szkoły rolniczej w Smolajnach, więc surowca nam nie powinno zabraknąć. Dodatkowo Bractwo Pasieczników Wędrownych, za którym stoi również pan Maciej, chce pozyskać miód z tego pożytku, więc do kompletu będziemy mieli także miód copernicus – dodaje starosta.

By dla każdego było coś dobrego – nie zapomniano też o miłośnikach słodkości. Pierwszy pomysł wyszedł od mieszkańców. Pracownicy urzędu ogłosili konkurs na ciasto pod nazwą warmiaczek. Jednym z najważniejszych punktów regulaminu było nawiązanie w przepisie do tradycji regionalnych wypieków. Cukiernicy „Społem” PSS w Olsztynie dostosowali potem zwycięską recepturę do możliwości zakładu produkcyjnego, by warmiaczka można było kupić w sklepie. Skoro mowa o słodkościach, to warto też wspomnieć o cu-

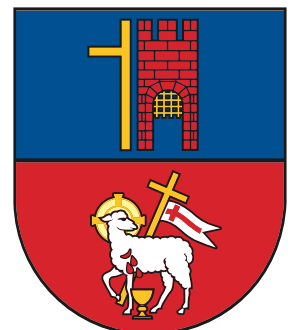
kierkach produkowanych przez dobromiejską „Jutrzenkę”. Tu również we współpracy ze starostwem powstają produkty promujące region. Już dostępne są krówki świętowarmijne oraz warnijsko flaoma we szkulodzie. Za chwilę pojawiają się piernikowe koperniutki. Do postaci Mikołaja Kopernika odwołują się też dwa trunki piwne. W 2021 r. dzięki współpracy powiatu z olsztyńskim Browarem Warmia powstało rosanke copernicus – piwo warzone zgodnie ze średniowieczną formułą. 6 grudnia 2022 r. miał premierę nowy regionalny specjał. To Copernicus – porter piernikowy z korzeniami i miodową nutą, wyprodukowany przez Browar Kormoran.

– Jestem przekonany, że ta forma współpracy, jaką wypracowaliśmy z firmami, zmierza w dobrym kierunku i przynosi zamierzone efekty. My jako samorząd kreujemy pomysły, zarażamy nimi przedsiębiorców, którzy chętnie podejmują wyzwania. Dzięki tej synergii wspieramy lokalny biznes, promujemy region i mamy gadżet, którym z pewnością będzie zainteresowany turysta. Potwierdzeniem tych słów niech będą też nagrody, które otrzymaliśmy: Kryształ PR 2022 i trzecia nagroda w konkursie na pamiątkę regionalną Warmii i Mazur za sublimat. Liczę też na to, że inne firmy dołączą do tego wspólnego działania

na rzecz rozwoju naszej małej ojczyzny. Takie połączenie działań samorządu i biznesu wpływa na globalną rozpoznawalność marki, w tym przypadku Warmii i naszego powiatu. Na tym współdziałaniu skorzysta z pewnością cała lokalna społeczność – dodaje Andrzej Abako, starosta olsztyński.

mn

KRUSZBET S.A.
SUWAŁKI

Jakość budowana przez lata!

Beton drogowy | Beton towarowy | Budowanie dróg | Posadzki przemysłowe | Mobilne węzły produkcyjne
Obsługa inwestycji | Ekobeton | Kruszywa | Prefabrykaty | Beton wałowany

*Szczęśliwego
Nowego Roku 2023!*

życzą

Wytwórnia Betonu
Towarowego Stożne
Stożne 62, 19-420 Kowale Oleckie
tel. 505 685 643

Wytwórnia Betonu
Towarowego Rasząg
Rasząg, 11-300 Biskupiec
tel. 789 186 722

www.kruszbet.com.pl

NOWOCZESNY KOMPLEKS SPORTOWY PRZY ULICY WYBORSKIEJ W NIDZICY

1 września 2022 roku przy ulicy Wyborskiej w Nidzicy dokonano oficjalnego otwarcia nowoczesnego kompleksu sportowego. Inwestycja objęła rozbiórkę istniejących, wyeksploatowanych elementów oraz budowę boisk: do piłki nożnej, wielofunkcyjnego, w tym boiska do piłki ręcznej oraz siatkówki, boiska do streetballu, kortu tenisowego, bieżni i skoczni do skoków w dal. Zagospodarowanie terenu objęło także wymianę ogrodzenia, bramy wjazdowej, montaż pilkochwyty, budowę chodników i dróg dojazdowych. W obiekcie pojawiła się mała architektura: nowe ławki, wiatra rowerowa, tablica informacyjna. Nie zabrakło też nowych nasadzeń drzew iglastych, liściastych i trawników, a teren został odwodniony, doświetlony oraz zamontowano monitoring.

Wartość projektu to 8 137 176,86 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 5 637 176, 86 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz 2 500 000,00 zł z Programu „Sportowa Polska”.

W NIDZICY POWSTAŁ NOWOCZESNY DWORZEC KOLEJOWY

Mieszkańcy powiatu nidzickiego oraz odwiedzający miasto turyści korzystają już z nowo wybudowanego dworca, który zastąpił stary i niefunkcjonalny budynek. Nowy obiekt powstał jako jeden z tzw. innowacyjnych dworców systemowych według autorskiego projektu Polskich Kolei Państwowych. W Nidzicy pasażerowie mają do dyspozycji ogrzewaną i klimatyzowaną poczekalnię, ogólnodostępne toalety wyposażone w przewijaki dla niemowląt, zadaszoną poczekalnię zewnętrzną, a także rozwiązania architektoniczne i użytkowe, dzięki którym cały obiekt i jego najbliższe otoczenie są w pełni przystosowane do obsługi wszystkich podróżnych, niezależnie od ich sta-

nu zdrowia, kondycji fizycznej czy wielkości bagażu, z którym podróżują. Do najważniejszych udogodnień, istotnych m.in. z punktu widzenia osób z niepełnosprawnościami, należy zaliczyć brak progów, szerokie przejścia, ścieżki prowadzące dla osób niewidomych i niedowidzących, dotykowe plany dworca oraz odpowiednio przystosowane toalety. W nowym dworcu znalazły się także pomieszczenia kasy biletowej oraz urządzenia systemu dynamicznej informacji pasażerskiej, na który składają się wyświetlacze z informacjami o odjazdach i przyjazdach pociągów oraz nagłośnienie do komunikatów głosowych. Tworząc program innowacyjnych dworców systemowych, PKP

zadbały także o rozwiązania proekologiczne, takie jak panele fotowoltaiczne, odzyskiwanie wody deszczowej do spłukiwania toalet, oświetlenie LED czy pompy ciepła. Całości dopełniają systemy bezpieczeństwa: monitoring oraz sygnalizacja włamania i napadu. Wewnątrz budynku zaprojektowany został pokój zabaw dla dzieci, w który, największą atrakcją jest pulpit sterowniczy lokomotywy zainstalowany z myślą o najmłodszych pasażerach i pasjonatach kolei. Dzięki realizowanej inwestycji nie do poznania zmieniła się przestrzeń wokół dworca kolejowego. Pojawiły się nowe nawierzchnie, 7 miejsc parkingowych, w tym 2 dla osób z niepełnosprawnościami oraz takie elementy małej architektury jak ławki, kosze na śmieci i pojemna wiata rowerowa

z dwoma stacjami naprawy jednośladow. Nową funkcję będzie pełniła dawna rampa, która zamieniona została w taras wypoczynkowy i skwer z ławkami, stolikami i zielenią w donicach. Na placu przed dworcem znalazły się także nasadzenia zieleni. Całkowity koszt inwestycji to 17,5 mln zł brutto. Nowy dworzec wraz z najbliższym

otoczeniem zaprojektowany został przez zespół projektowy z PKP S.A., a wykonawcą robót budowlanych jest firma A-Projekt Sp. z o.o. z Warszawy. Budowa innowacyjnego dworca systemowego w Nidzicy jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach programu operacyjnego Polska Wschodnia.

PIERWSZY ODDZIAŁ GERIATRYCZNY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W ZESPOLE OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY

Utworzenie oddziału geriatrycznego oraz pracowni tomografii komputerowej to historyczna chwila nie tylko w powiecie nidzickim, ale także całym województwie warmińsko-mazurskim. W nowej części budynku szpitala powstał 28-lóżkowy oddział geriatryczny, a także pracownia tomografii komputerowej. Dotychczas szpital w Nidzicy jako jeden z nielicznych nie miał dostępu do tego typu diagnostyki. W nowej części znajdzie się miejsce na jeszcze jeden od-

dział opiekuńczo-leczniczy oraz nowoczesny blok operacyjny. Dzięki inwestycji infrastruktury szpitala powiększy się także o nowe magazyny, szatnie dla personelu, a także pomieszczenia porządkowe.

Rozbudowa szpitala kosztowała około 20 mln zł. Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy uzyskał na ten cel 4 mln zł ze środków UE i około 3 mln zł dotacji od Powiatu Nidzickiego. Reszta to tzw. środki własne uzyskane z kredytu.

GLOBALNA MARKA W SERCU MAZUR

impress
THE DECOR COMPANY

NASZYM GŁÓWNYM ZADANIEM JEST ZACHWYCIĆ WZORNICTWEM, PROJEKTUJĄC I PRODUKUJĄC PAPIER DEKORACYJNY I FOLIĘ FINISH. PRODUKTY TE SĄ UŻYWANE PRZEZ PRZEMYSŁ MEBLARSKI I NIE TYLKO — MÓWI RAFAŁ LEMIESZKO, DESIGN CONSULTANT GRUPY IMPRESS, CENIONEJ MARKI O ŚWIATOWYM ZASIĘGU, KTÓRA WŁAŚNIE W ELKU ZNALAZŁA IDEALNE WARUNKI I WIZJONERÓW Z PASJĄ.

U SIEBIE, NA SWOIM

Mało osób ma świadomość, jak wielką potęgą meblarską jest Polska. Jako kraj jesteśmy w pierwszej trójce największych eksporterów mebli na świecie. Nasz region od dziesięcioleci skupia specjalistów przetwórstwa drzewnego, meblarstwa i drewna w ogóle. Wiele potężnych biznesów ulokowało tu swoje parki maszynowe. Rozsądne było również zlokalizowanie druku papieru dekoracyjnego w tej części Europy ze względu na ogólnie pojętą optymalizację kosztowo-logistyczną. Zaplecze specjalistów i ludzi również miało tu znaczenie, bo sposób działania firmy takiej jak Impress nie jest oczywisty i zależy od zaangażowania i kreatywności osób w organizacji.

WYJĄTKOWOŚĆ I UNIKALNOŚĆ

Powierzchnie, które widzimy na meblach całego świata, są opracowywane przez grupę designerów, do której mam przy-

jemność należeć. Zlokalizowani jesteśmy na całym świecie, od Kolumbii aż po Chiny. Daje to nam dużą wiedzę o bieżących trendach, ale też pozwala określić trendy w nadchodzących dwóch latach, a nierzadko sięgnąć w przewidywaniach nawet dalej. Grupowe know-how to już niemal 94 lata doświadczenia w zakresie produkcji i pracy z technologią wkleślodruku. Elk to jeden z najważniejszych i największych ośrodków grupy, gdzie zgromadzili się kompetentni w zakresie folii finish ludzie.

OD NAS DLA WAS

To, że finalnie widzimy nasz produkt w sklepach meblowych lub u znajomych w domu czy w hotelach, to wielka satysfakcja i przywilej. To motywuje, ale też inspirowa i narzuca pewną odpowiedzialność. To w końcu my decydujemy o tym, jaką estetyką możemy się otoczyć i co dostarczymy projektantom i architektom.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ I ZAUFANIE

Mamy świadomość, w jakich czasach żyjemy. Ostatnie 3 lata to seria bezprecedensowych sytuacji. Nikt nie miał gotowych schematów decyzyjnych. Sama nauka ekonomii jest za młoda by podsunąć bezpieczny scenariusz na tak zaskakujące momenty. Wierzymy, że tylko człowiek, jest w stanie przeprowadzić firmę przez trudny czas, człowiek któremu ufamy i który ufa nam. Wspólna motywacja i kierunek rozwoju decyduje o względnej stabilności podczas sztormu. Właściwy człowiek na właściwym miejscu to klucz do utrzymania równowagi.

Chcielibyśmy widzieć rok 2022 jedynie w samych przyjemnych kolorach, jednak wszyscy wiemy, jakie trudności nam przyniosł. Jest on także następstwem tzw. lat covidowych oraz wydarzeń geopolitycznych, których świadkami byliśmy wszyscy i które się jeszcze nie skończy-

ły. Stabilność naszego świata została naruszona. Wszystko to powodowało straty produkcyjne finansowe oraz miało wpływ na poczucie bezpieczeństwa. Dlatego z ogromną dumą patrzymy na załogę naszej firmy, która w trudnych momentach utrzymywała odpowiedni balans prowadzonego biznesu.

NIEUSTANNY ROZWÓJ

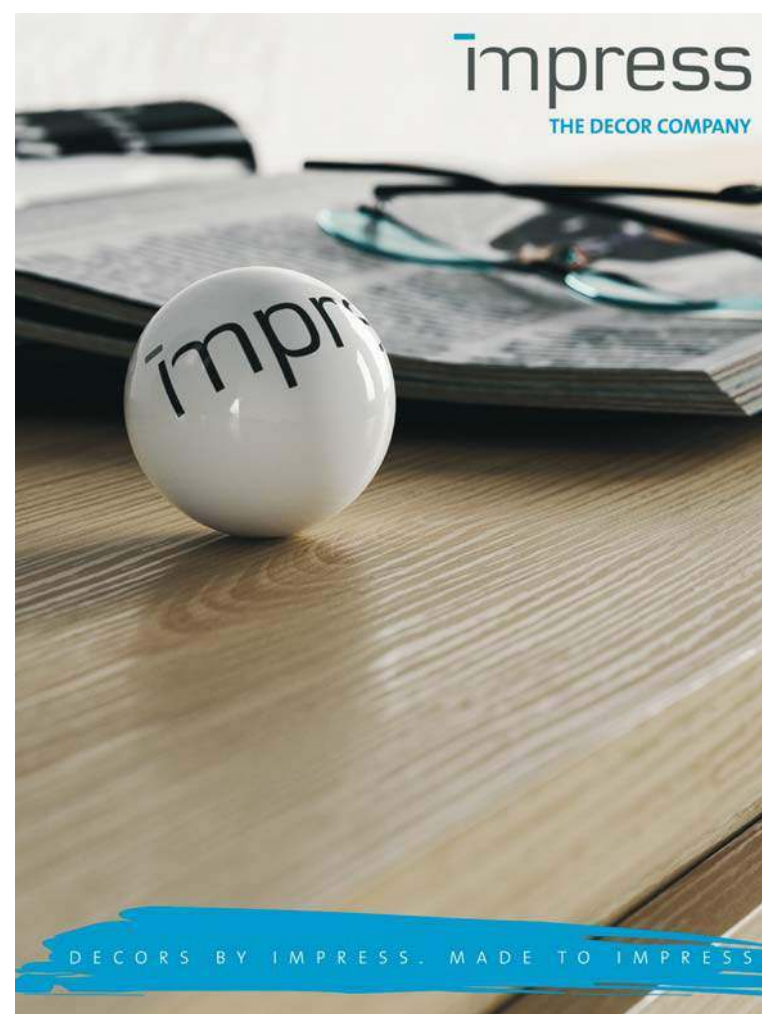
Rok 2022 w Grupie Impress obfitował w osiągnięcia jakościowe. Wciąż rozwijany produkt Folia Finish wiele zyskał. Wiadomo, że stabilną produkcję i jakość możemy oznaczać jako formaldehyd free. Produkty bez formaldehydu to istotny czynnik dla wielu producentów korzystających z folii finish, takich jak np. IKEA. Pożądanym dodatkiem może okazać się opracowana w tym roku antybakteryjność dostępna dla każdego produktu foliowego. Dodatek antybakteryjny jest przebadany i niezależnie certyfikowany, zatem jego skuteczność jest potwierdzona.

Do asortymentu folii dołączyliśmy również serię eco, której nazwa mówi sama za siebie. Jednym z ostatnich opracowań dla tego produktu jest także nowa technologia umożliwiająca bardziej matowy charakter tekstur używanych w folii finish. To bardzo istotne kroki w rozwoju, a fakt, że mogliśmy tego dokonać mimo wiatru w oczy napawa nas wielką dumą.

PRZYSZŁOŚĆ KREATYWNA

2023 rok będzie wymagał siły, cierpliwości i pomysłowości. Minione lata przyzwyczyły już nas do zachowawczego podejścia, ale każdy czuje, że to czas na pracę kreatywną i nowe rozwiązania, a to z kolei pozwala nam spoglądać w przyszłość również z entuzjazmem, choć nieco gorzkim. Trudne momenty bywają katalizatorem pomysłowości, a branża wielokrotnie tę zdolność potwierdziła. Życzymy wytrwałości i kreatywności.

Rafał Lemieszko
Design and Marketing

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

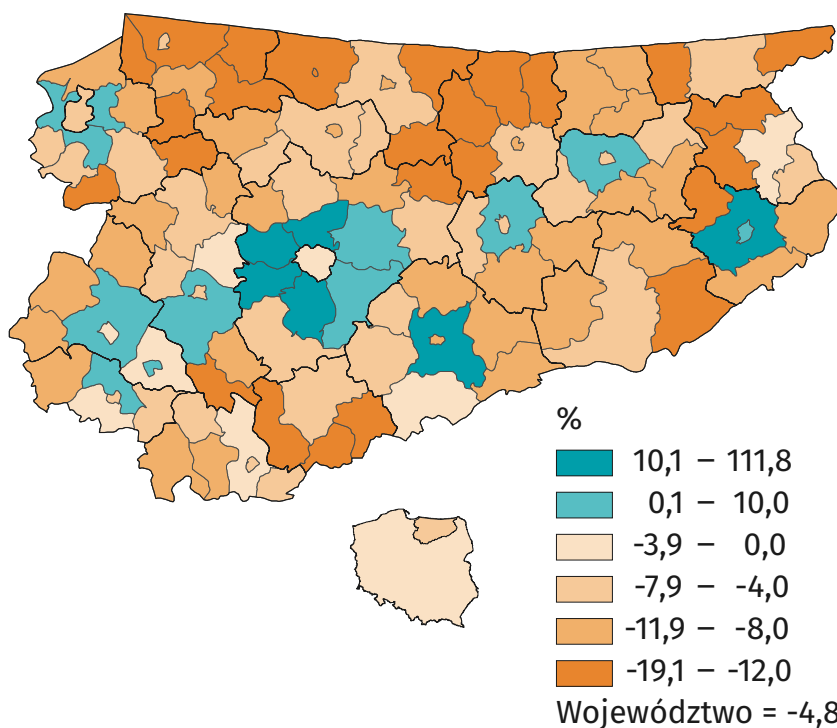

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

WYNIKI NARODOWEGO SPISU POWSZECHNEGO LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2021

Zmiana liczby ludności w gminach w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011–2021

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w końcu marca 2021 r. województwo warmińsko-mazurskie zamieszkiwało 1 382,2 tys. osób (3,6% ludności kraju). W porównaniu z danymi uzyskanymi podczas spisu powszechnego w 2011 r. liczba ludności zmniejszyła się o 69,9 tys. osób, tj. o 4,8% (w Polsce o 1,2%).

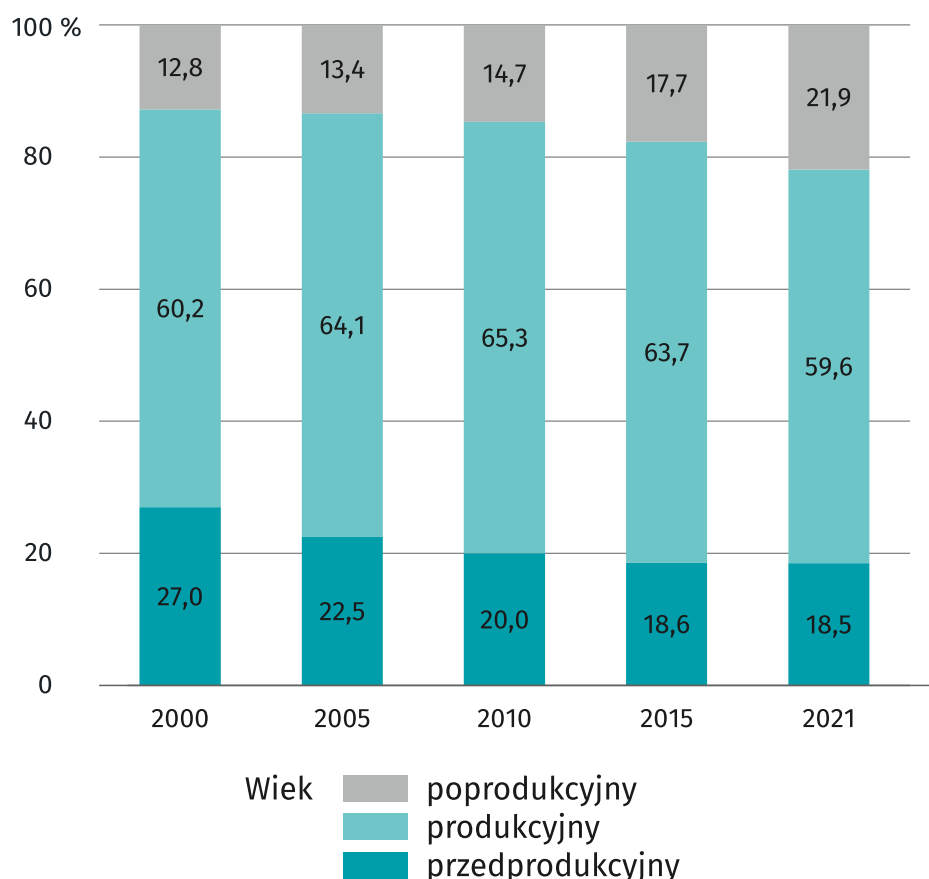

Spadek liczby ludności odnotowano w większości gmin województwa warmińsko-mazurskiego. W ujęciu procentowym największy ubytek ludności wystąpił w gminie Lelkowo, w której liczba mieszkańców zmniejszyła się o 19,1%. Do grupy gmin o spadku liczby ludności powyżej 15,0% należały: Reszel, Kolno, Godkowo, Pieniężno, Barciany i Wilczęta.

Na 116 gmin jedynie w 17 nastąpił wzrost liczby ludności. Największym przyrostem charakteryzowały się gminy położone w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodków miejskich. Wzrost odnotowały wszystkie gminy przylegające do Olsztyna, a także gminy wiejskie położone w okolicach dużych miast: Szczytno, Ełk, Giżycko, Elbląg, Iława, Nowe Miasto Lubawskie, Milejewo, Mrągowo, Ostróda. W gminie Stawiguda liczba ludności wzrosła ponad dwukrotnie (o 111,8%). Była to gmina o największym procentowym przyroście ludności w okresie międzyspisowym w całym kraju.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Ludność według ekonomicznych grup wieku w województwie warmińsko-mazurskim

W województwie warmińsko-mazurskim obserwowane są znaczne zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku, polegające na systematycznym zmniejszaniu się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

W okresie 2000–2021, według corocznych danych bilansowych, liczba dzieci i młodzieży w wieku 0–17 lat zmniejszyła się o 131,3 tys. osób (o 34,0%), a liczba ludności w wieku produkcyjnym obniżyła się o 40,9 tys. osób (o 4,8%). Udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności w województwie w 2021 r. był nieznacznie wyższy niż w kraju. Jednocześnie zaobserwowano przyrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym o 119,3 tys. osób. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym był mniejszy niż w kraju, natomiast dynamika przyrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym była większa.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

PARTNER GŁÓWNY

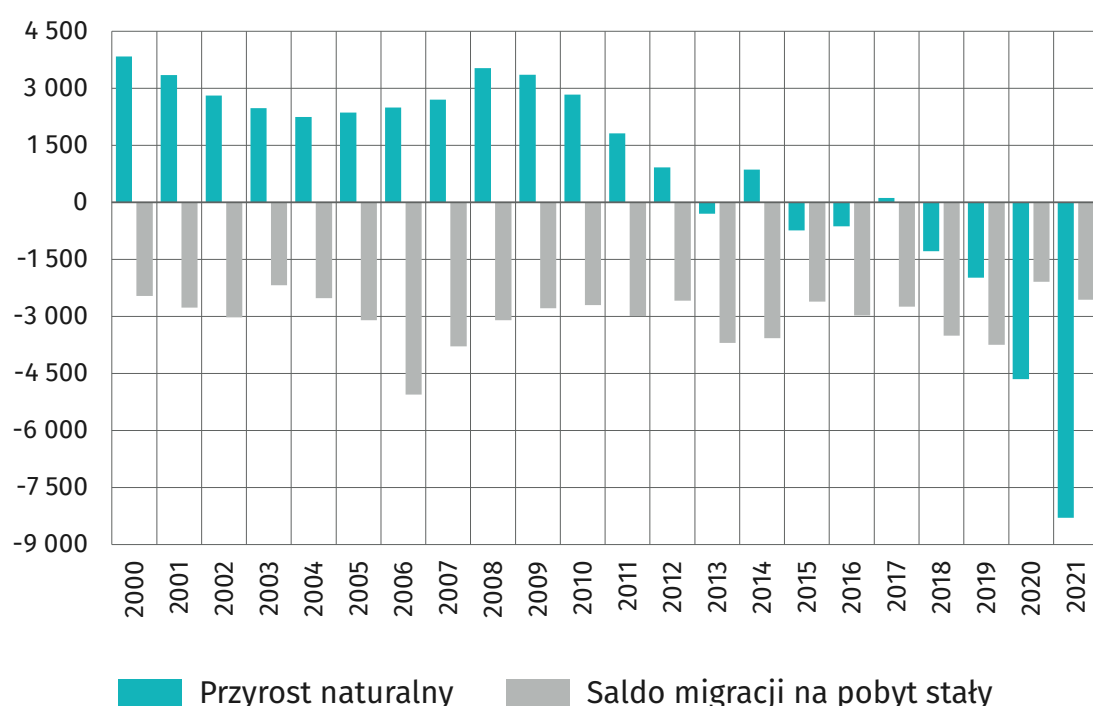
Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

Przyrost naturalny i saldo migracji na pobyt stały w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2000–2021

Spadek liczby mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego w 2021 r. spowodowany był ubytkiem migracyjnym ludności oraz niekorzystnymi zmianami w liczbie urodzeń i zgonów, powodującymi ujemny przyrost naturalny.

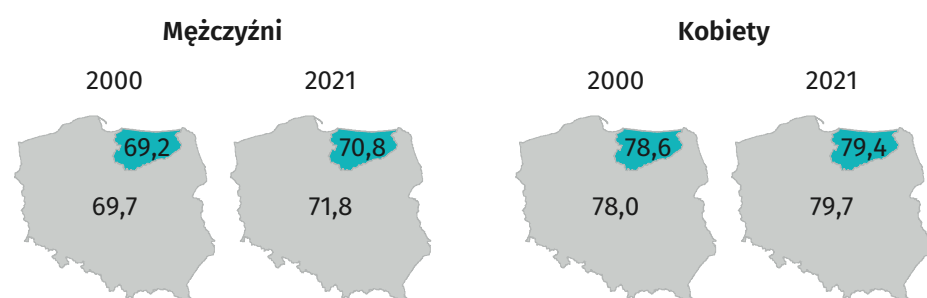
W 2021 r. zarejestrowano 10 539 urodzeń i 18 839 zgonów. W porównaniu z 2000 r. liczba urodzeń spadła prawie o 1/3, natomiast zgonów wzrosła aż o 60%. Przyczyną większej liczby zgonów był wzrost liczebności populacji osób starszych, a w latach 2020–2021 także wpływ pandemii Covid-19. Liczba zgonów w 2021 r. przewyższyła liczbę urodzeń o 8 300, w związku z czym zanotowano ubytek naturalny (ujemne saldo przyrostu naturalnego).

W 2021 r. w województwie warmińsko-mazurskim odnotowano również ujemne saldo migracji stałych. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego przewyższała liczbę osób zameldowanych na stałe. W wyniku migracji liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 2 563 osoby.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

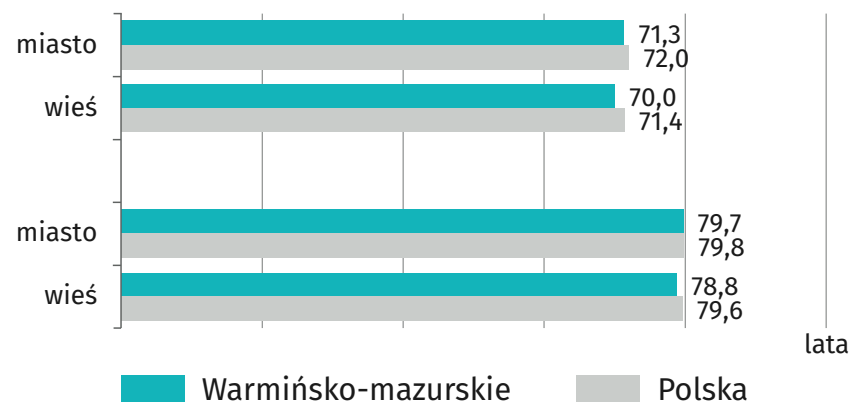
Przeciętne trwanie życia mężczyzn i kobiet w województwie warmińsko-mazurskim

Przeciętne trwanie życia, zarówno mężczyzn, jak i kobiet, wydłuża się systematycznie we wszystkich województwach. W warmińsko-mazurskim w latach 2000–2021 przeciętne trwanie życia mężczyzn wzrosło o 1,6 roku, a kobiet o 0,8 roku (w Polsce o 2,1 dla mężczyzn i o 1,7 dla kobiet).

W 2021 r. najdłuższe trwanie życia, zarówno mężczyzn jak i kobiet, było notowane w województwie małopolskim. Najkrótsze trwanie życia mężczyzn charakteryzowało województwo lubuskie, a najkrótsze trwanie życia kobiet – śląskie.

W ciągu dwudziestu jeden lat dysproporcja między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn, wynikająca z wyższej umieralności mężczyzn, zmniejszyła się z 9,4 lat do 8,6 lat (w Polsce z 8,3 do 7,9).

W województwie warmińsko-mazurskim przeciętne trwanie życia mężczyzn mieszkających w miastach było dłuższe o 1,3 roku niż tych mieszkających na wsi. Różnica w długości przeciętnego trwania życia na korzyść kobiet żyjących w miastach wyniosła 0,9 roku.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

INWESTUJEMY W INFRASTRUKTURĘ, OŚWIATĘ I POPRAWĘ OPIEKI ZDROWOTNEJ NA TERENIE POWIATU LIDZBARSKIEGO

STAROSTA LIDZBARSKI JAN HARHAJ OD LAT POWTARZA, ŻE DLA ZARZĄDU POWIATU PRIORYTETEM JEST PRZEBUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG I WE WSPÓŁPRACY Z GMINAMI KONSEKWENTNIE REALIZUJE ZWIĄZANE Z TYM PLANY ORAZ PROJEKTY POWIATU.

O priorytetach powiatu lidzbarskiego rozmawiamy ze starostą Janem Harhajem

— Jak powiat lidzbarski radzi sobie w trudnej rzeczywistości gospodarczej? Czy wdrożyliście jakieś metody oszczędzania?

— Od samego początku mojej pracy i zarządu powiatu przyjęliśmy strategię nastawioną na realizację zadań inwestycyjnych mających na celu pomniejszenie bieżących kosztów utrzymania i w związku z tym przeprowadziliśmy szereg inwestycji, takich jak termomodernizację budynków będących w naszych zasobach, zmodernizowaliśmy kotłownię, w tym wymiennikownię, wymieniliśmy oświetlenie na ledowe, a cały czas na bieżąco zwracamy uwagę na racjonalne i oszczędne wykorzystywanie nośników energii cieplnej i elektrycznej we wszystkich naszych jednostkach organizacyjnych.

— Czy dzisiejsza trudna sytuacja finansowa w kraju wpłynęła negatywnie na Wasze inwestycje? Co udało się mimo tych okoliczności zrobić w mijającym roku i jakie powiat lidzbarski ma plany na kolejny rok?

— Pomimo trudnej sytuacji finansowej realizujemy plan inwestycyjny. Jego wykonanie uzależnione jest od pozyskanych środków zewnętrznych. Wiadomo, że koszty znacznie poszły w górę i zmuszeni jesteśmy dokonywać pewnych korekt w zakresach robót. Posiadamy własne siły w Zarządzie Dróg Powiatowych, przy pomocy których przeprowadzamy szereg prac drogowych, dzięki czemu zasadniczo cel osiągnęliśmy. W kończącym się już 2022 roku położyliśmy 120 km nowych nawierzchni

asfaltowych oraz zrealizowaliśmy kilka projektów, pamiętając o infrastrukturze i niepełnosprawnych mieszkańcach powiatu:

- przebudowaliśmy odcinek drogi powiatowej Lidzbark Warmiński – Łaniewo za kwotę 4 941 739 zł,
- w ramach projektu „Cyfrowy powiat” dokupiliśmy do Starostwa sprzęt elektroniczny o wartości 122 556 zł,
- zakupiliśmy przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych 20-osobowy autobus o wartości 357 390 zł,
- wykonaliśmy na drodze powiatowej nakładkę (koszt prac to 154 036 zł), w planach jest też drugi etap inwestycji za kwotę 45 537 zł na odcinku Osetnik – Spędy,
- przebudowaliśmy ulicę Warmińską w Ornece – koszt inwestycji to 655 816 zł,
- przebudowaliśmy ulicę Podgórną w Ornece – był to pierwszy etap inwestycji, na który wydaliśmy 152 372 zł,
- przebudowaliśmy ulicę Spółdzielców wspólnie z miastem Lidzbark Warmiński – koszt to 400 000 zł.

— W Lidzbarku Warmińskim od wielu lat funkcjonuje szpital powiatowy. Pandemia, wysoka inflacja itp. na pewno mają wpływ na działalność placówki. Co się zmieniło w mijającym roku i w jakim kierunku szpital się zmienia?

— Do 31 marca 2022 roku szpital funkcjonował jako tzw. szpital covidowy. Braki kadrowe we wszystkich zakresach zmusiły nas do przeprowadzenia zmian organizacyjnych. Utworzono zakład opiekuńczo-pielęgnacyjny, są przeprowadzane zabiegi chirurgiczne i urologiczne, utrzymano oddział ginekologiczny i urazowo-ortopedyczny. Oddział chorób wewnętrznych z uwagi na braki kadrowe został czasowo zamknięty, jednak niedługo zostanie otwarty. Dodatkowo zwiększyliśmy zatrudnienie w ośrodku rehabilitacji dziennej i na endoskopii. Poprawiliśmy dostępność i zmniejsziliśmy kolejkę (czas oczekiwania do lekarza). Podpisaliśmy umowę na program przesiewowy wykrywania raka jelita grubego. Utworzyliśmy poradnię gruźlicy i chorób płuc – obecnie jest czynna trzy razy tygodniowo. Plany na przyszły rok to wznowienie pracy oddziału chorób wewnętrznych, otwarcie po-

radni urologicznej w Ornece, zwiększenie godzin pracy poradni chirurgicznej w godzinach popołudniowych, otwarcie poradni lekarza rodzinnego, przystąpienie do programu „40 plus” oraz rozszerzenie usług zabiegowych. Jeśli chodzi o zadania inwestycyjne, mamy zaplanowany remont przyziemia w celu zwiększenia sal chorych z dostępem do węzłów sanitarnych, co umożliwi izolację chorych z podejrzeniem chorób zakaźnych, oraz unowocześnienie systemu informatycznego z rozszerzeniem usług dla pacjenta. Bardzo ważny jest także zakup specjalistycznego sprzętu do ośrodka rehabilitacji, na blok operacyjny i do pracowni RTG oraz okulistycznych.

— Spore koszty generują szkoły. Wiem, że powiat wykonał w ubiegłym roku reorganizację: Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Lidzbarku Warmińskim został zlikwidowany i część uczniów przyjął Zespół Szkół Zawodowych. Jakie są rezultaty tej zmiany?

— Tak naprawdę szkoła została włączona, tzn. budynki i majątek Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych przejął Zespół Szkół Zawodowych przy ulicy Orła Białego. Młodzież kontynuuje naukę w swoich zawodach, a kadra nauczycielska i pracownicy administracji mają zapewnić zatrudnienie.

— Wiem, że powiat inwestuje w szkoły; na przykład przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Lidzbarku Warmińskim powstał kompleks pięknych boisk. Jakie inwestycje w oświacie przeprowadzono w mijającym roku?

— Zbudowaliśmy wspomniany kompleks boisk i bieżni przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Lidzbarku Warmińskim za kwotę 2 486 137 zł oraz wyposażyliśmy pracownię i sale dydaktyczne szkół ogólnokształcących w Ornece i Lidzbarku Warmińskim łącznie za kwotę 388 000 zł.

Plany na nadchodzący rok to między innymi doposażenie pracowni Zespołu Szkół Zawodowych w Lidzbarku Warmińskim, modernizacja tamtejszych boisk Orlik oraz bieżące remonty. Musimy także przeprowadzić adaptację budynku po Zespole Szkół i Placówek Oświatowych na po-

W tym roku w rankingu

„Wykorzystanie środków z UE” pisma samorządu terytorialnego „Wspólnota” powiat lidzbarski znalazł się w pierwszej piątce w kategorii powiaty.

trzeby powiatowego środowiskowego domu samopomocy.

— To jeszcze chociaż krótko proszę przedstawić plany na 2023 rok.

— Będzie intensywnie. Zaplanowaliśmy następujące przebudowy dróg i ulic:

- przebudowa ulic powiatowych Kwiatowej i Ogrodowej w Ornece (7 400 000 zł),
- przebudowa drogi na odcinku Łaniewo – Lubomino (28 210 000 zł),
- przebudowa drogi na odcinku Kiersnowo – Połapin – Kiwity (13 170 000 zł),
- przebudowa drogi na odcinku Łaniewo – Wróblak (6 810 000 zł),
- przebudowa drogi na odcinku Koniewo – Budniki – Kotowo – Rogoź (18 090 000 zł),
- przebudowa ulicy Piaskowej w Ornece (4 360 000 zł),
- przebudowa drogi Różyn – Gronowo (3 350 000 zł),
- przebudowa drogi w miejscowości Blanki i Rogiedle (2 379 000 zł).

Bardzo ważnym zadaniem jest przygotowanie dokumentacji dotyczącej rozbudowy szpitala powiatowego, a przypomnę, że realizacja powyższych zadań będzie uzależniona od pozyskanych środków finansowych, a najważniejsze zawsze są inwestycje w zdrowie, oświatę, drogi i parkingi oraz poprawę bezpieczeństwa, jak i opiekę nad osobami niepełnosprawnymi

MATERIAL PARTNERSKI 37022LWLW-A

NIE JESTEŚMY JUŻ BIAŁĄ PLAMĄ NA MAPIE

LISTOPAD ZAPISZE SIĘ JAKO HISTORYCZNY NIE TYLKO DLA NIDZICY, ALE I CAŁEGO REGIONU. W TYM MIESIĄCU OTWORZONO BOWIEM W ZESPOLE OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY PIERWSZY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM ODDZIAŁ GERIATRYCZNY.

Na ten dzień pacjenci, kadra szpitala, a także mieszkańcy powiatu nidzickiego czekali od dawna.

— Otwieramy pierwszy w województwie oddział geriatryczny. Jest to dla nas ogromny sukces. Przedsięwzięcie udało się dzięki ogromnemu zaangażowaniu i wysiłkowi logistycznemu personelu oraz odwadze władz samorządowych — mówiła Anna Osłowska dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nidzicy.

Zapewnienie seniorom opieki i wsparcia to odpowiedź na potrzeby starzejącego się społeczeństwa.

— Otwieramy w Nidzicy pierwszy w województwie i bardzo potrzebny oddział geriatryczny. Statystyki pokazują, że liczba osób starszych będzie rosła, dlatego oddziały geriatryczne są bardzo potrzebne. Cieszę się, że taka inicjatywa powstała, również przy wsparciu środków rządowych — mówił Piotr Opaczewski - wicewojewoda warmińsko-mazurski.

— Struktura demograficzna pokazuje, że mamy coraz więcej seniorów w kraju, Europie i na

Zwarty i gotowy zespół

Marszałek Marek Brzezina pogratulował oddziału geriatrycznego

świecie. Dlatego też potrzeba zabezpieczenia geriatrycznego jest bardzo istotna. Szpital w Nidzicy już kilka lat temu przyjął taki plan działania i skutecznie ubiegał się o środki unijne, otrzymując dofinansowanie w dwóch projektach. Szpital w Nidzicy to ważna placówka w całym naszym regionie — mówił Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego.

Również starosta nidzicki Marcin Paliński podkreślił, że mieszkańcy powiatu otrzymują coraz lepszą opiekę medyczną.

— Bardzo się cieszę, że jest otwierany pierwszy w województwie oddział geriatryczny z przeznaczeniem dla starszych osób. Jest on dopełnieniem naszej służby zdrowia, dlatego że nasz szpital w ostatnich latach przeszedł ogromną przemianę. Jesteśmy coraz bardziej wyposażeni, mamy nowoczesny sprzęt: 2 tomografy i rezonans magnetyczny, co sprawia, że diagnostyka jest naprawdę bardzo

MATERIAŁ PARTNERSKI 49522NIWN-A-K

Zaproszeni goście

Fot. Halina Rozalska

dobra. Cieszymy się również, że chcą u nas pracować specjaliści, dzięki czemu nasza społeczność nidzicka jest coraz lepiej leczona, z czego jako gospodarze powiatu jesteśmy niezwykle dumni — podkreślił Marcin Paliński, starosta nidzicki.

Nowy budynek szpitala ma ok. 3200 m², z czego powierzchnia oddziału geriatrycznego to 690 m². Cały obiekt posiada wentylację i klimatyzację.

— Oddział wyposażony jest w 28 łóżek. Pacjenci będą przebywać w salach dwuosobowych wyposażonych w łazienkę. Mamy nowoczesny punkt pielęgniarski z punktem przygotowawczym, gabinet zabiegowy, pokój socjalny, salę do zabiegów fizjoterapeutycznych wyposażoną w profesjonalny sprzęt. Cały oddział jest czysty, nowy, przestronny, jasny i mam nadzieję, że będzie dobrze służył pacjentom — podkreśla Anna Osłowska.

Wartość inwestycji to około 20 mln zł.

— Ok. 4 mln zł stanowi dofinansowanie ze środków UE, ok. 3 mln zł spacja pochodzi z budżetu Starostwa Powiatowego w Nidzicy i ponad 12 mln zł to kredyt zaciągnięty przez Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy i poręczony przez lokalne samorządy — mówi dyrektor szpitala.

Otwarcie oddziału geriatrycznego to historyczna chwila nie tylko dla Nidzicy, ale także całego województwa warmińsko-mazurskiego.

— Powstanie oddziału geriatrycznego w Nidzicy uważam za ogromny sukces województwa. Byliśmy białą plamą na mapie Polski, ponieważ w całym województwie nie było oddziału

Pierwsze pacjentki oddziału geriatrycznego

Fot. Zuzanna Leszczyńska

geriatrycznego. Oddział jest niezwykle potrzebny: niesie pomoc osobom starszym, ale także jest niezbędny do poprawy sytuacji geriatry w województwie, dlatego że w tej chwili na Warmii i Mazurach funkcjonują zaledwie trzy poradnie i nie ma jak kształcić nowej kadry. Potrzeby są ogromne, a nasze województwo oceniane jest jako jedno z najszybciej starzejących się w Polsce, dlatego tych pacjentów będzie coraz więcej. To krok naprzód, bardzo pożądanym i oczekiwany — zaznacza dr n.med. Małgorzata Stompór, geriatra, adiunkt na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Zadowolone są także pierwsze pacjentki.

— To wielkie szczęście, że doczekałam powstania tego oddziału. To prawdziwe, godne warunki dla chorego. Jest intymność, cisza, spokój i dobra obsługa, uczynny personel — mówi Alina Rzucidło. A jej koleżanka z pokoju, Jadwiga Wróbel dodaje: — Do szpitala przyszedłam

zbołała, zmęczona. Dzięki panu doktorowi, który mnie skierował, jestem szczęśliwa, czuję poprawę. Cała Nidzica i okolice powinny się cieszyć z powstania tego szpitala. Tu jest naprawdę porządnie, fajnie. Czuję się lepiej, jestem zadowolona, a personel i lekarze są dobrzy. Nie czuję, że bym była w szpitalu. Warunki bardzo dobre, a ludzie są fajni.

— Najważniejsza jest wysoka jakość świadczonych usług i godne warunki pobytu pacjentów. Mam nadzieję, że nasi pacjenci to docenią i będą zadowoleni — podkreśla Anna Osłowska.

Zuzanna Leszczyńska

ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W NIDZICY

**ZATRUDNI LEKARZY SPECJALISTÓW BĄDŹ
LEKARZY W TRAKCIE SPECJALIZACJI W ZAKRESIE:**

- GERIATRIA • DERMATOLOGIA
- CHIRURGIA • RADIOLOGIA • PEDIATRIA
- GINEKOLOGIA • INTERNA

ORAZ OSOBĘ NA STANOWISKO

INFORMATYKA

Oferujemy atrakcyjne warunki finansowe i dowolne formy zatrudnienia.
Zapraszamy do współpracy!

Oferty prosimy kierować na adres:
Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, ul. Mickiewicza 23,
13-100 Nidzica lub szpital@zoz.nidzica.pl, tel. 89 625 0535,
Dyrektor ZOZ w Nidzicy Anna Osłowska.

PARTNER GŁÓWNY

Bank Polski

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

SŁODKA PASJA GABRYSI

GABRYSIA TO ŻONA I MAMA DWÓJKI DZIECI, Z ZAMIŁOWANIA CUKIERNIK ARTYSTKA, TWORZĄCA PRAWDZIWE TORTOWE DZIEŁA. MARZY O WŁASNEJ PRACOWNI ORAZ KAWIARNI, W KTÓREJ BĘDZIE MOGŁA PIEC TORTY I DAWAĆ PRZYJEMNOŚĆ LUDZIOM.

fot. Arch. prywatne

Bardzo skromna, uśmiechnięta i życzliwa, potrafiąca walczyć z przeciwnościami losu. Gabrysia Skrodzka ma 32 lata i mieszka w Wałach, małej miejscowości w powiecie szczecińskim. Od 13 lat szczęśliwa żona Łukasza i mama dwóch wspaniałych synów: 12-letniego Oliwiera i 5-letniego Milana. Ukończyła szkołę kucharską w Zespole Szkół nr 2 w Szczecinie, ale nie pracowała nigdy w swoim zawodzie. Jednak od młodych lat lubiła gotować i piec.

— Moja mama jest super kucharką. W naszym domu zawsze pachniało w niedzielę ciastem. Pochodzę z dużej rodziny, więc od małego jestem nauczona pracy i pomagania w domu — opowiada. — Chętnie pomagałam w domu, lubiłam przygotowywać posiłki i piec ciasta. Już na swoją osiemnastkę przygotowałam tort. Jednak początkowo nie myślałam, że kiedyś ta moja pasja stanie się moją pracą. Kiedy zostałam mamą, skupiłam się na wychowywaniu dzieci i dbaniu o rodzinę. Pracowałam też zawodowo, jednak byłam pracownikiem biurowym lub na produkcji. Gabrysia nie zapomniała jednak o swojej pasji. Gotowała i piekla

najczęściej dla rodziny i znajomych. Każdą rodzinną imprezę uświetnia — zrobiony przez nią — smaczny i piękny tort. Jakies 4 lata temu wykonała tort dla swojej siostry. Wszyscy byli zachwyceni nie tylko smakiem, ale i wykonanymi dekoracjami. Rodzina namówiła Gabrysię, by pochwaliła się na portalu społecznościowym wykonanym tortem.

— Rozdzwonił się telefon i przyszło sporo wiadomości z gratulacjami i z zapytaniem, czy nie wykonam tortu na różne imprezy — wspomina Gabrysia. — Byłam mile zaskoczona, choć miałam obawy, czy podołam wymaganiom innych osób. Zaczęłam próbować piec różne ciasta, dobierać smaki, wykonywać masy i ozdabiać. Pamiętam, że jak lepiłam pierwszą figurkę, to płakałam. Mąż mnie pocieszał.

Własna działalność

Dwa lata temu Gabrysia postanowiła, że otworzy swoją działalność — piecze torty i ciasta na zamówienie. Ukończyła kursy, uzyskała pozwolenie i pozyskała środki na rozpoczęcie swojej działalności z Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie.

— Wiele osób ma talent, tylko część nie ma odwagi, żeby otworzyć swoją działalność — mówi.

— Ja postanowiłam zaryzykować, sprawdzić się — i się udało. Dziś pracuję na swoim i robię to, co naprawdę lubię. Torty to moja bajka. Uwielbiam je przygotowywać i ozdabiać. Wyuczyłam się też robienia niektórych dekoracji swoimi sposobami. Jak wyjdzie pięknie, podoba się klientom i smakuje, to czuję się dumna i mam ogromną satysfakcję. Kiedy przygotowuję torty, to lubię się zamknąć w pracowni, żeby nikt mi nie przeszkadzał i wtedy całkowicie poświęcam się swojej pracy. Wychowuję dzieci, zajmuje się domem i pracuje. Oczywiście nie wyobraża już sobie innej pracy niż ta, którą uwielbia — czyli pieczenie tortów i ciast. I tak w „Mama Tortownica” zdolna 32-latką spełnia marzenia dużych i małych, wyczarowując niezwykle torty.

Nie chce stać w miejscu

Każdą wolną chwilę pani Gabrysia poświęca na przeglądanie nowinek cukierniczych, chce wiedzieć coraz więcej o swojej pasji... Zależy jej na tym, aby się rozwijać, zdobywać nowe umiejętności i doświadczenie.

Podkreśla, że człowiek uczy się całe życie. Zresztą moda, jak w każdej dziedzinie, systematycznie się zmienia i nie należy pozostawać w tyle. Stara się, żeby każdy jej kolejny tort był smaczniejszy, ciekawszy i piękniejszy.

— Trzeba stawiać na smak. Wygląd jest ważny, ale to smak jest najważniejszy — mówi. — Nie ukończyłam żadnej szkoły gastronomicznej ani cukierniczej. Zdecydowanie jestem samoukiem. Wszystkiego uczyłam się głównie metodą prób i błędów. Tak właśnie dążyłam do tego, aby efekt końcowy mnie usatysfakcjonował — mówi pasjonatka wypieków. I wspomina z zadumą: — Swoją przygodę z pieczeniem zaczęłam dość szybko. Taki sposób spędzania wolnego czasu sprawiał mi przyjemność i ogromną satysfakcję. Tak zaczęła się rozwijać moja pasja. Otworzyłam się na nią, a moja wewnętrzna motywacja i samozaparcie pomogły mi dojść do tego, co dziś mnie zadowala. Stawiam wysoko poprzeczkę...

Bajeczne torty

Tajemnica tortów pani Gabrysia tkwi w tym, że podczas ich tworzenia oddaje im całą swoją wiedzę i serce. Mówi, że uwielbia tworzyć coś nowego i podejmować wyzwania. Nie lubi monotonii — każdy tort, który wychodzi z jej ręki, jest niepowtarzalny. Bardzo dba o szczegóły i detale. — Cieszy mnie radość osób, które dostają mój tort i są szczęśliwe. Miłe słowo w świecie, gdzie wszyscy wciąż się spieszą, to największa nagroda. Kiedy robię tort dla swoich dzieci i znajomych, zawsze są zachwyceni. Wiem, co lubią, czym się interesują i na swoich tortach znajdują to wszystko. A dzieci są najsurowszymi krytykami, bo one mówią po prostu to, co myślą — śmieje się.

Słodka pasja

— To pasja nadaje życiu sens i sprawia, że chce ci się żyć i pracować — zapewnia Gabrysia. — Życie, które nie zawiera w sobie ani grama pasji, to życie puste. To wegetacja, a nie egzystencja. To dzięki pasji wstaję z energią i jestem ciekawa tego, co przy-

darzy się dzisiaj. To ona daje mi siłę i determinację potrzebną do pokonania wszystkich przeszkód. To pasja napędza moje życie i sprawia, że chcę się rozwijać i być coraz lepsza w tym, co robię. Moja praca sprawia mi wiele przyjemności, w niej się wręcz relaksuję i odpuszczam. Własna działalność pozwala mi na dopasowanie godzin pracy do potrzeb klientów i moich własnych.

Ogromne wsparcie Gabrysia ma od swojej rodziny. Wie, że zawsze może liczyć na najbliższych. To oni motywują ją i dopingują w realizowaniu pasji.

— Jestem prawdziwą szczęściarą. Rodzina jest dla mnie najważniejsza — zapewnia. — Mam dobrego męża, mogę liczyć na pomoc starszego syna, który zaopiekuje się młodszym bratem, potrafi też już usmażyć naleśniki, przygotować posiłek, nawet pomaga przy obiadach. Dzięki nim wiem, że to, co robię, pozwala mi realizować się i spełniać marzenia. Chciałabym tylko jeszcze wyjechać z mężem i dziećmi na jakiś urlop.

Torty pani Gabrysia to prawdziwe dzieła sztuki — wyglądają i smakują obłędnie!

fot. Arch. prywatne

UDANY FINAŁ TRUDNYCH MIESIĘCY

— KOŃCZYMY TEN NIEŁATWY ROK POZYTYWNYM AKCENTEM NOWY PROGRAM UNIJNY ZOSTAŁ OSTATECZNIE ZATWIERDZONY. WRÓCILIŚMY Z BRUKSELI Z POCZUCIEM SUKCESU. GDYBY NIE WĄTPLIWOŚCI KOMISJI EUROPEJSKIEJ CO DO PORTU W ELBLĄGU, UZNAŁBYM TEN SUKCES ZA STUPROCENTOWY — O OLBRYZMICH PIENIĄDZACH DLA WARMII, MAZUR I POWIŚLA ROZMAWIAMY Z MARSZAŁKIEM GUSTAWEM MARKIEM BRZEZINEM.

— Panie marszałku, jak Pan ocenia 2022 rok?

— To był ważny, pełen wysiłku, ale dobrze przepracowany przez nas czas. Rok systematycznej pracy, konsekwentnego realizowania planów i strategii rozwoju naszego województwa. Ta dynamika jest możliwa przede wszystkim dzięki fundusom unijnym. Wszystkie środki wspólnotowe, jakie mieliśmy do dyspozycji w perspektywie 2014-2020, czyli ponad 1,7 mld euro, były skierowane na wzrost społeczno-gospodarczy regionu. Skupialiśmy się na wspieraniu przedsiębiorczości, wprowadzaniu nowoczesnych technologii i podnoszeniu konkurencyjności firm. Ale też działań z zakresu szkolnictwa, ochrony przyrody, kultury i dziedzictwa, rewitalizacji, dostępu do usług publicznych, regionalnego rynku pracy czy włączenia społecznego. Praca samorządu województwa, lokalnych samorządów, organizacji pozarządowych, sfery gospodarczej wyraźnie pokazuje, że jesteśmy w dobrym miejscu i do końca utrzymaliśmy wysokie tempo.

— Samorząd województwa zamknął negocjacje kolejnej edycji funduszy w Brukseli 24 października, a w grudniu program został zaakceptowany przez wszystkie strony. Szybko poszło?

— Ależ skąd! Proces konstruowania i uzgadniania programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur trwał ponad dwa lata. Nic w tym dziwnego, ponieważ pula funduszy europejskich w tej perspektywie finansowej dla naszego regionu jest historycznie najwyższa i wynosi blisko 1,8 mld euro. Pamiętamy, że punktem wyjścia była propozycja o 500 mln euro niższa...

— A te ostatnie rozmowy?

— Niemal nie wstawaliśmy od stołu przez ponad 7 godzin, ale opłaciło się. Spotkanie w Brukseli pozwoliło przybliżyć kierownictwu Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej z Komisji Europejskiej specyfikę Warmii i Mazur, omówić wyzwania, przed jakimi stoi województwo, i strategiczne inwestycje na najbliższe lata. Co najważniejsze, przyniosły pozytywne dla regionu rozstrzygnięcia.

Gustaw Marek Brzezina
marszałek województwa
warmińsko-mazurskiego

— Z czego jest Pan najbardziej zadowolony?

— Przede wszystkim z tego, że KE przystała na wnioskowaną przez nas pulę środków na drogi, która uzupełniona wydatkami na transport publiczny, tabor, ścieżki rowerowe i bezpieczeństwo wyniesie ponad 385 mln euro. Mimo ogromnych środków przeznaczanych co roku na drogi, słaba dostępność komunikacyjna to nadal nasz duży problem. W tym obszarze zawiera się także wywalczony projekt ul. Nowobaltyckiej.

— W programie są też inne przedsięwzięcia komunikacyjne.

— Tak, mamy zgodę na sfinansowanie projektu zwiększającego bezpieczeństwo w ruchu lotniczym w Porcie Lotniczym Olsztyn-Mazury, który będzie miał wpływ na bezpieczną awiację tej części Europy. Jest

też zielone światło i możliwość finansowania działań na szlakach, wodnych mających na celu poprawę bezpieczeństwa użytkownikom, utrzymanie dobrego stanu wody oraz wzmocnienie brzegów systemu wodnego Kanału Elbląskiego i Wielkich Jezior Mazurskich. Uzgodniono również możliwość zarządzania i zagospodarowania terenów bezpośrednio wokół jezior i łączących je kanałów, rzek i Zalewu Wiślanego. Łącznie na prace na kanale i jeziorach zaplanowano dofinansowanie w wysokości blisko 112 mln euro.

— Co z wyludniającym się pasem przygranicznym?

— Nie na wszystkie procesy społeczne czy demograficzne mamy wpływ, ale możemy pobudzać gospodarkę. Komisja Europejska zapewniła preferencyjną formę finansowania projektów dla

firm prowadzących działalność w powiatach znajdujących się na ponad 208-kilometrowej granicy województwa, a więc i Unii Europejskiej, z Federacją Rosyjską.

— To takie najważniejsze, „najtwardsze” nasze potrzeby, ale przy planowaniu rozwoju i w świetle nowych wyzwań społecznych nie można zapomnieć o zdrowiu, bezpieczeństwie i dobrobycie mieszkańców.

— Absolutnie jesteśmy tego świadomi, podobnie jak nasi europejscy partnerzy. Mamy zgodę na sfinansowanie budowy Północnego Centrum Psychiatrii Dzieci w Ameryce. Zaplanowane środki na ten projekt to ok. 12,9 mln euro. Łącznie w obszarze zdrowia przeznaczyliśmy ponad 50 mln euro. Mamy też zgodę na kontynuowanie rozwoju funkcji uzdrowiskowej w regionie oraz środki na przyjęte przez zarząd województwa projekty strategiczne, takie jak szlaki kulturowe, w tym Szlak Kopernikowski wraz z Europejskim Centrum Copernicus we Fromborku, kolejne pętle rowerowe. Na kulturę i turystykę zapisaliśmy 104 mln euro. Duży nacisk kładziemy również na szeroko pojętą gospodarkę, na którą przeznaczyliśmy blisko ćwierć miliarda euro.

— Co z wielkim projektem dla portu w Elblągu?

— Środki na inwestycje w porcie w Elblągu oczywiście zapisaliśmy w projekcie naszego programu, jako niezbędny element rozwoju jego funkcji po budowie kanału żeglugowego przez Mierzęję Wiślaną. Jednak już na etapie rozmów z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej dowiedzieliśmy się, że z tym będzie problem. Komisja Europejska ma zastrzeżenia, że wcześniejsze centralne inwestycje na tym obszarze nie spełniły wszystkich wymogów środowiskowych, ale furtka do powrotu rozmów na ten temat jest ciągle otwarta i będziemy z niej korzystać. Nadal wierzę w możliwość poważnych inwestycji, których ten port wymaga – to jego przyszłość.

— A co przyniesie nam najbliższa przyszłość?

— 2023 rok ustanowiliśmy rokiem Mikołaja Kopernika w związku z przypadającą 550. rocznicą urodzin i 480. rocznicą

śmierci tego znakomitego ekonomisty, prawnika, dyplomaty, urzędnika, lekarza, duchownego, matematyka, a przede wszystkim wielkiego astronoma. Tak chcemy uczcić pamięć o tym wybitnym uczonym, mieszkańcu Warmii, na której spędził ponad połowę swojego życia. W całym regionie trwają przygotowania. Wojewódzkie instytucje kultury oraz placówki oświatowe planują realizację łącznie około 100 projektów związanych ze świętowaniem kopernikowskiego jubileuszu. Wydarzenia adresowane są do wszystkich grup wiekowych i będą zachęcać do różnych form aktywności, a odbywać się na terenie całego regionu. Inauguracja obchodów roku Kopernika na Warmii i Mazurach połączona z inscenizacją obrony zamku kapituły Warmińskiej w Olsztynie dowodzonej przez astronoma planowana jest już na styczeń 2023 roku. Odbędzie się na pewno Turniej Kopernikański, czyli wojewódzki konkurs wiedzy o Koperniku dla uczniów szkół podstawowych i średnich. W pierwszej połowie przyszłego roku nastąpi też nadanie Szkole Policealnej w Elku imienia Mikołaja Kopernika. Szkół, którym patronuje wielki astronom jest w naszym województwie kilkadziesiąt, i to bardzo budujące, że w obliczu tylu historycznych postaci i licznej grupy współczesnych autorytetów kolejne placówki decydują się oddawać hołd postaci sprzed 550 lat. Siłą rzeczy poważne uroczystości będą organizowane we Fromborku, gdzie ma nastąpić inauguracja budowy Europejskiego Centrum Copernicus przy Muzeum Mikołaja Kopernika. To jedna z kluczowych inwestycji przeznaczonych do realizacji i dofinansowanych z nowego programu regionalnego, który w tej edycji nazywa się Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. Jestem przekonany, że finalnie uda nam się nawiązać do sukcesu wielkiej Operacji 1001 Frombork w nowoczesnym wydaniu, dlatego do wspólnych działań zaprosiliśmy wielu partnerów. Zachęcam Państwa do uważnego śledzenia stron internetowych samorządu województwa i naszych instytucji. Namawiam też do refleksji nad dorobkiem i spuścizną wielkiego uczonego, z którego śladami mamy zaszczyt obcować.

62.

PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW
WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

PODZIĘKUJMY SPORTOWCOM Z REGIONU!

Wyberzmy najpopularniejszych sportowców 2022 roku!

- ◆ Weź udział w 62. Plebiscycie
- ◆ Wyślij kupon lub SMS z głosem na Twojego ulubionego sportowca
- ◆ Głosowanie trwa do 31 stycznia 2023 roku
- ◆ Listy sportowców oraz regulamin Plebiscytu dostępne na stronie internetowej:

gazetaolsztynska.pl/sport/plebiscyt

Wyniki Plebiscytu ogłosimy w dniu 18 lutego 2023 roku!

- ◆ Oglądaj transmisję z Balu Sportu i Biznesu
- ◆ Transmisja będzie dostępna na:

gazetaolsztynska.pl |

GazetaOlsztynska |

[gazetaolsztynska](https://www.youtube.com/gazetaolsztynska)

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

BA | SPORTU
i BIZNESU
2023